הצופה

יום חמישי, י"ג מנחם־אב תשל"ד (1.8.1974)
שנה ל"ז — גליון 11741 — המחיר 80 אגורה

עתון התנועה העולמית של המזרחי והפועל המזרחי
מייסד ועורך ראשון: הרב מאיר בר־אילן ז"ל

ניקסון ישלים עם העמדתו למשפט

ש מבית הנבחרים לערוך על כך הצבעה ללא כל דיון — כדי שמשפטו [ב]סנאט יתנהל בהקדם האפשרי

...טון, 31 (ע"ר יופ"ע) ...וא ניקסון מעיין עתה ...צעה שבמסגרתה יש־ ...העמדתו למשפט יוב־ ...ת הנבחרים יערוך את ...ללא דיון, כדי שמשפ־ ...להתנהל בסנאט בהקי־ ...שרי — זאת אמר הי־ ...ליק בוכאנאן, מי שכו־ ...נאומיו של הנשיא.

...עם כתבים אמר בוכאנאן ...אין עוד לבקש שבית הנב־ ...ל ותלשה מידית על הצ־ ...שפט, כדי שיוכל להציג ...ין בפני הסנאט.
...ו טעים בוכאנאן כי טרם ...הולשה בענין זה.
...מציינים שאם תתקבל הצ־ ...העמדתו למשפט של הנשיא ...ית בבית הנבחרים. יפתח ...ל הנשיא לצאת זכאי ב־ ...הזכות לסלק אותו מכהו־ ...י הצבעה של שני שלישים ...הברי.
...רפובליקאי לורנס הוגן ...בקריאה לחבריו הרפוב־ ...בית הנבחרים שידרשו את ...למשפט של ניקסון.
...רפובליקאי הדו... בוועדה ...של בית הנבחרים שהצ־ ...כל שלושה ... האישום, ...יגרת הכשתרלות על אר־ ...ים כי אין להרפובליקאים ...מהלולו של סגן הנשיא ...יד לכהונת הנשיא.

ארליכמן נידון למאסר

ג'ון ארליכמן, יועצו לשעבר של הנשיא ניקסון לעניני פנים, נידון היום למאסר של 20 חודש עד 5 שנים, באשמת קשירת קשר ושבועת שקר, בפרשת הפריצה למשרדו של הפסיכיאטור של דניאל אלסברג.
את פסק הדין חרץ השופט האמרי גרהארד גזל, אשר דן את־עוזר הבית הלבן לשעבר גורדון לידי למאסר של שנה עד שלוש שנים שאותו ירצה בעת ובעונה אחת עם המאסר שנפסק לו על חלקו בקשירת קשר בפרשת ווטרגייט.

בגל פסק מאסר על תנאי למשתתפים האחרים של פרשת ווטרגייט ברנארד בארקר ויוג'ניו מרטינז, באומרו כי הם הוענשו מספיק.
השופט אמר לארליכמן לפני מתן פסק הדין: „התעלמתם מן החוקה, פגעתם בזכויות האזרח ובנהגתם בכו־ בים".
הוא יכול היה לדון את ארליכמן למאסר עד 20 שנה ולקנס של 30 אלף דולר.
ארליכמן, לידי, בארקר ומרטינז הורשעו כולם ב־12 ביולי בקשירת קשר לפגוע בזכויותיו של ד"ר ליו־ איס פילדינג הפסיכיאטור של דניאל אלסברג, לידי, בארקר ומרטינז היו בין אלה שהשתתפו בפריצה שנועדה להשיג מידע מגונה באלסברג, אשר הדליף לעתונות את מסמכי הפנטאגון על מעורבותה של ארה"ב במלחמת וייטנאם.
הנהפט גזל גזל בארליכמן — אי־ תו הגדיר פעם ניקסון כ„אחד מעובדי הממשלה המצויינים ביותר שהיכרתי אי פעם" — ואמר כי לולא התחשב ב„הבטים החיוביים" של חייו, היה דן אותו לעונש הרבה יותר חמור.
ארליכמן הורשה להשאר חופשי בערבות עד לערעור שהוא מתכונן להגיש.
הוא אמר לכתבים לאחר הקראת פסק הדין, כי מצפונו נקי.

שה"ח אלון לאחר פגישתו עם עמיתו קיסינג'ר

המו"מ עם ירדן לא פחות חשוב מאשר זה עם מצרים

וואשינגטון, 31 (יופ"ע עסמ"א וע"צ). — שר החוץ מר יגאל אלון אמר היום עם תום פגישה שקיים עם עמיתו האמריקאי הנרי קיסינג'ר כי המו"מ עם ירדן הוא לא פחות חשוב מאשר זה עם מצ־ רים.
מר אלון הוסיף ואמר כי השיחה עם קיסינג'ר היתה „טובות ביו־ תר".

שני שרי החוץ דנו בצעדים שיש לנקוט במסגרת המאמצים הדיפלו־ מטים, כדי להגיע לפתרון מדיני של הבעיה המזרח תיכונית.
בשיחה עם כתבים עם צאתו את בנין משרד החוץ, אמר אלון כי פגי־ שתו עם שר החוץ האמריקאי היא התחלה של „מסע צליינות של שר־ החוץ לוואשינגטון תוך חיפושים אחר השלום". הוא תיאר את וואשינגטון כ„מרכז העולם, שאליו אפשר לפנות כאשר חותרים לשלום ולהדקים עם המדינות השכנות".
שר החוץ הבהיר כי לדעתו דרושים המאמצים לישוב בעיות המזרח הי־ תיכון לא רק לצד אחד אלא לכל הצדדים הנוגעים בדבר.
במשבועות הקרובים עומדים להגיע לבירה ארה"ב שרי החוץ של ירדן ושל מצרים וכן נציג של הממשלה הסורית.
בהתיחסו לבעיית הפלשתינאים אמר אלון: „כמעט כל הפלשתי־ נאים הם ירדנים והירדנים הם פלשתי־ נאים".
„כל הבעיות ניתנות לפתרון על ידי מדים. אך שום פתרון לא ימצא בי־ די המלחמה" הוסיף וציין שר החוץ, הביע את התקוה שתועידת ג'נבה תוכל להתכנס בקרוב.

קיד שר החוץ, ידון עם השלטונות האמריקניים גם בסיוע הצבאי והכל־ כלי לטווח ארוך אשר ישראל מבק־ שת זה מכבר מארה"ב, ושהנשיא ניקסון הבטיח לדחות בעת ביקורו האחרון בישראל.

ראש הממשלה בפגישה עם סטודנטים בירושלים

המציאות המדינית והצבאית באזורנו אינה מאפשרת מצב של „סטטוס קוו" לזמן רב

ראש הממשלה, יצחק רבין, א־ מר, כי לא ניתן יהיה לקיים זמן רב את המציאות הצבאית והמדי־ נית עם מדינות ערב ואי אפשר יהיה להמשיך במצב של קיפאון.
לפניו שני כיווני התפתחות: ה־ אחד דרך לקראת שלום על בסיס של הסדרים מדיניים והאחר חידוש ה־ מלחמה אם יסתתמו הדרכים לקראת הסדרי שלום.
מר רבין אמר את הדברים בהופיעו אתמול בפני סטודנטים בעולם ויז באוניברסיטה העברית, בירושלים.
בדבריו מנה ראש הממשלה מספר בעיות שיש למצוא להן פתרון ב־ עתיד.
הבעיה הראשונה היא בעית יחו־ סינו עם הערבים. ציין, כי אין כל סיבה הגיונית לשון, מדוע לא נגיע עם לבנון לידי שלום וגם עם מצרים אין לדעתו סיבה מהותית להמשך ה־ מלחמה.
לעומת זאת אמר „קשה לי לראות את סוריה מוכנה ללכת לשלום עם ישראל, תוך ויתור על רמת הגולן".
לענין ירדן אמר, כי יש אפשרות להגיע עם מדינה זו להסדר שלום, או בדרך של הסכם על בסיס פשרה טריטוריאלית, תוך ויתור על חלק מיהודה ושומרון או על בסיס של פשרה פונקציונלית, שלפיה תהיה ביהודה ובשומרון התיישבות ישר־ אלית, אך ירדן תשמש שם במספר תפקידים אדמיניסטרטיביים.

מר רבין הדגיש, כי בגין התקד־ מות לשלום, יש סכנה של קיפאון ואז גדלה סכנת המלחמה. „כאשר גגיע למצב שאין מנוס ממנו, ובנ־ טרך להלחם, צריכה להיות בלב כל אחד מאתנו התחושה, שהגענו אל המלחמה בלית ברירה. תחושה זו היא אחד מעמודי התווך המוסרים לעמידתנו", אמר.
בקשר להצעות הבטחוניות בנשק, א־ מר רבין, כי „המאבק לקבלת נשק, מתמשך, אך אתנה הברית תסייע לישראל, אם תגלה צלה רצון ל־ שלום".
בעיה שניה לדבריו, היא הבעיה הכלכלית, ובהקשר לכך אמר, כי שלושים אחוז מן התוצר הלאומי ה־ גלמי של מדינת ישראל מופנים ל־ בטחון, שעור זה הוא כפול לעומת התקופה שלפני מלחמת יום הכיפו־ רים. הטעים, כי יש למצוא דרכים לצמצום הפער במאבק התשלומים והדגיש, כי לא יהיה מנוס מקיצוצים בכללים המוריים.
בעיה נוספת היא קיום הקשר עם הגולה. ראש הממשלה הדגיש, כי הקשר עם התפוצות חשוב להגברת העליה, ליצירת זיקה רוחנית ותר־ בותית בינינו ובין הגולה, וכדי ש־ נקבל את תמיכתם הפוליטית של אחינו שמעבר לימים.
בדברו על הצעה אשר הוצעה ל־ ח"כ שרון לחזור לשירות סדיר, א־ מר רבין כי ההצעה היתה על דעתו ועל דעת שר הבטחון. ח"כ שרון לא קיבל את התפקיד שהוצע לו. ראש

הממשלה מתנגד לפוליטיזציה של הצבא ולכן לא הסכים לתת מינוי בכירים בצה"ל לאישים פוליטיים.
בנושא ממשלת ליכוד לאומי, אמר מר רבין, כי אם ה„ליכוד" ישנה את עמדתו לגבי נתירה לשלום על בסיס של פשרה טריטוריאלית, יציג למוסדות מפלגתו לדון בנושא.
לגבי צירוף המפד"ל לממשלה, מפלגה העבודה עדיין כעוניניה ב־ הידוש השתתפות ההסטוריות בינה לבין המפד"ל.

ברוב של 55 קול, בתוכם רק"ח ומוקד, נגד 46

הכנסת אשרה הודעת רה"מ בעניין ההתנחלות בשומרון

האופוזיציה קוראת לממשלה לפעול להקמת התנחלות בכל שטחי המולדת ■ רבין: על הממשלה אפשר להשפיע באמצעות הקלפי או ע"י דעת הקהל אך לא במעשים המערערים את יסוד המשטר

מאת סופרנו בכנסת

ברוב קטן בלבד סמכה הכנסת את ידה ורשמה לפניה את הודעת רה"מ על ההתנחלות בשכם.
בעד הצעה זו הצביעו 55 מסי־ עות הקואליציה. נגדה הצביעו 46 מסיעות האופוזיציה.
סיעות רק"ח ו„מוקד" הצביעו ב־ עד הצעת הקואליציה ואילו 4 מ־ האגודה נמנעו.

הצעת סיכום מטעם המפד"ל—הליכוד והאגודה

הח"כ יצחק רפאל הביא ל־ כנסת הצעת סיכום נפרדת ב־ מטעם סיעתו, המפד"ל, הליכוד והאגודה—בה נאמר:
(א) „קיום היסוד של כל המס־ שלות מאז מלהמת ששת הימים שאושרו על ידי הכנסת, מחייב את הממשלה ליזום ולה־ קים ישובים והתנחלויות עירו־ ניים וכפריים בכל חלקי ארץ ישראל.
הכנסת, קוראת לממשלה לפ־ עול במהירות לתקן הקבתן של הה־ נהלויה קבע, בכל חלקי המו־ לדת, לפי תכנית רב־שנתית מו־ קפת ומרחבת.
(ב) הכנסת מציינת בסיפוק את ההתעוררות בקרב הנוער, ה־ עברי, למען תנועת התנחלות גדולה, וקוראת לממשלה לעודד את גילויי ההלוציות וההתנד־ בות בתחום זה.
(ג) הכנסת קובעת כי ימי היותם אלה מחייבים אחדות העם וה־ כותאים לכך יש לכלכל צעדינו ומעשינו".

בעד הצעה זו הצביעו 47 מח־ סיעות הצ"ל. נגדה הצביעו 56 מ־ הקואליציה. וח"כ המערך בן פורת דוד קורן — לא הצטרפו למתנגדי ההצעה.
ב־100 קולות מכל הסיעות (פרט לנציג „מוקד") נגד 3 נדחתה הצעת רק"ח. הנציגים הערביים לא הצביעו נגדה.

רבין: זכותנו על הארץ אינה מעורערת

בהודעתו בשם הממשלה הכריז רה"מ יצחק רבין כי „זכותנו על הארץ היא בלתי מעורערת; אך כל מעשה התיישבות בשטחים חייב שי־ קול דעת במוסדי ומדיני. הממשלה תמנע כל ניסיון להתמקם או להת־ נחל ללא אישורה".
בדברו על „נסיון התמקמות ב־ סבסטיה" ציין מר רבין שבקווי ה־ יסוד של הממשלה באמר שתפעל להמשך ההתיישבות וההתנחלות ב־ התאם להחלטות שתקבל הממשלה ואמר שהתחייבות זו מקויימת הלכה למעשה.
בהמשך דבריו הודיע רה"מ ובי־ קש שלא לדון באפשרות ובמגב־ לות של המעשים בתחום ההתייש־ בות וההתנחלות, לא לדון על כיצד האם מקויימת ההנחה שזכותנו על א"י היא בלתי מעורערת. לא לדון על התנחלות, אלא על קיומה של אחריות וסמכות ממלכתית, על סמ־ כות הממשל הכפוף לכנסת.
רה"מ ביקש שהכנסת תשלול מע־ שים שמטרתם לערער אשיות ה־ משטר הדמוקרטי יסמכויות הכינהל כי לדבריו הענין חשוב לא רק כ־ משפט על העבר אלא להבטחת ה־ עתיד.
רה"מ אמר שהוא מצפה לגילוי דעתה של הכנסת שלה יהיה ערך חינוכי ומדיני מבעלה ראשונה. ר הוסיף ששאיפות בשדה ההתייש־ בות אינן צריכות לשמש צידוק ל־ מעשים אנטי־ממלכתיים.

אין לסבול יוזמות פרטיות

ישראל היא חברה חופשית המכ־ בדת דעות שונות. קיימים חילוקי דעות גם לגבי היבטים שונים של נושא ההתנחלות. אולם הדעה אינה סובלת שכל קבוצת אנשים בישראל ויהיו מניעיה אשר יהיו תעשה דין לעצמה בתחומים שאינם מסורים לשקולה והחושיה של הפרט אלא נתונים להכרעת הכלל. רק ממשלת ישראל מוסמכה להחליט היכן ומתי להתיישב. ושום ממשלה אינה יכו־ לה לסבול הפרת סמכות זו.
על החלטה הממשלה אפשר להש־ פיע באמצעות הקלפי. בהחלטות ה־

(סוף בעמוד 2)

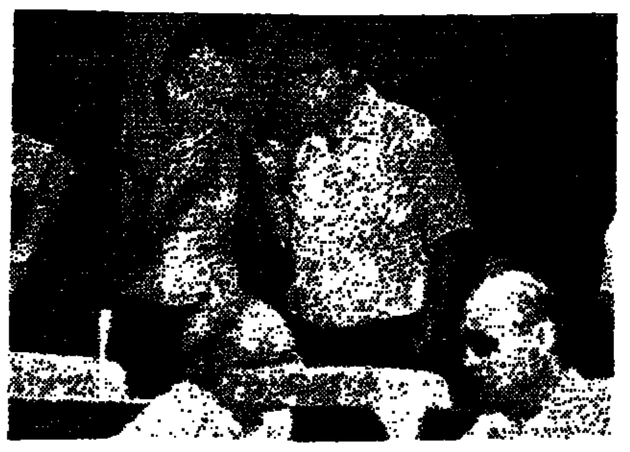

ראש הממשלה י. רבין וח"כ ד"ר י. בן־מאיר שקועים בשיחה בעת הדיון בכנסת על נושא ההתנחלות. למטה ח"כ ב. רבין עם ח"כ ... בלי תיק ג. יאקובי.

ז. המר: הממשלה חייבת להתרומם מעל חשבונות קטנים ולהקים ישוב יהודי בשומרון

ניסיון ההתנחלות ב„אלון מורה" — מופת חנוכי לנוער ולעם

מאת סופרנו בכנסת

המתנחלים מוסרים את נפ־ שם על התיישבות יהודית ב־ שומרון ואילו הממשלה סוגרת איזור זה בפני יהודים ובהע־ דר אומץ מבריזה התנחלות „ריק באיסור הממשלה" ומסי־ רבת לתת את האישור הדרוש — אמר הח"כ זבולון המר, ב־ מסגרת הדיון על הודעת הממ־ שלה בעניין ההתנחלות בשומ־ רון.
הכשלה נקראת, איפוא, להתעלות מעל חשבונות קטנים ולהקים ישוב יהודי בשומרון, ולקיים דברי הנביא ירמיהו: „עוד תטעי כרמים בהרי שומרון, נטעו נוטעים וחיללו".

ההתנחלות בשומרון — אקט לאומי

ח"כ המר אמר שההתנחלות בשו־ מרון היא אקט „אקט פוליטי", ויו־ תר נכון: אקט לאומי־דמוקרטי, ובזה נפתח הדיון הנוקב על ההכרה בהב־ טחת עתידה של ארץ ישראל, על גורלה של ארץ יהודה ושומרון נח־ לת אבותינו הדיון לא ייפסק כי מניעים טהורים וכנים ילוהו עד ש־ תתקבל הכרעה מפורשה וגלויה.

ניסיון ההתנחלות — מופת חינוכי

המתנחלים ואוהדיהם — אמר בקי־ שו להקים נקודה בשומרון. כשלא ני־ תן להם, הביעו מחאתם בהגבנה אדי־ רה ונהדרה, שיכולה וצריכה לשמש מופת חנוכי לנוער ולעם.
כי שאומר שהשאלה שהועמדה היא בין מכטר חוק ובין הפקרות, אינו יורד לעומק הענין. ובעצם הוא סו־ פה ומטפה. תודה לא־ל אין עדיין חוק בבדינת ישראל האוסר להתנחל בארץ ישראל, ואם יש צו המושל ה־ כונה עלהת של למעלה מ־48 שעות בבלי היתר, מדוע קבה הצעקה ה־ גדולה בין השעה ה־1 לבין ה־47?... לכן, הנפנוף בחוק — בעוד קיימת החלטת הכשלה והכנסת על זכותנו על ארץ ישראל, ועל התנחלות בכל רחבי המולדת — הרי זו הריית הול בעיני הבריכים.

הדיבורים על „פוטש" — עזיזה

הנואם דחה את הדיבורים על כור־ נות פוליטית ומגמה „להפיל את ה־ ממשלה" או לערער את סמכותה. אי־ וולה היא לדבר על „פוטש" אם ה־ סמאלנים מצדדים לכל אח זכר „אל־ סלנה" — הם מוכיחים עצמם כעס־ קנים מפוחדים שכל מעייניהם ב־ שלטון, ותסביך הרדיפה — רודף אי־ הם שמא מהכנגים „להפיל אותם"... תתעדו כי הם הללו שמתאוים אותם

(סוף בעמוד 2)

חילופי גברי בפיקוד הדרום

אלוף יקותיאל אדם נתמנה לאלוף הפיקוד במקום אלוף אדן שנתמנה לנספח צה"ל בארה"ב

אלוף יקותיאל אדם

אלוף אברהם אדן

דובר צה"ל הודיע אתמול כי אלוף יקותיאל אדם נתמנה לאלוף פיקוד הדרום במקום האלוף אב־ רהם אדן, שנתמנה לנספח צה"ל בארצות הברית ובקנדה.
האלוף יקותיאל אדם, בן ה־47, נולד עם עובדי המנגנון של ה־ „הגנה". הצטרף לצה"ל, עם הקמתו, בתפקיד מפקד מחלקה. במבצע „קדש" היה מפקד כוח־סיור. במלחמת ששת הימים שימש כמפקד חטיבה, שלחמה באיזור אום־כתף. בתום ה־ מלחמה כונה לראש־מטה של פיקוד הצפון, ובקץ שנתיים — למפקד ה־ רביבה „גולני". בתפקידו זה פיקד על רוב פשיטות־הגמול בצפון. בתקו־ פת „מלחמת ההתשה". לאחר מכן הושאל על־ידי צה"ל למשרד ראש־ הממשלה, ובפרוץ מלחמת יום ה־ כיפורים הועמד בראש המטה של פי־ קוד הצפון. החל במבצע פברואר 74, נתמנה לכפקד שריון בסיני הועלה לדרגת אלוף.
נשוי ואב לבה (20) ובן (16).
אלוף אברהם אדן, נולד ב־1926 בכפר־גלעדי. גויס לפלמ"ח ב־1943 ובמלחמת השחרור לחם כמפקד פלו־ גה בגדוד 8 בחטיבה הנגב.
אחרי המלחמה עבר לשריון ועשה קורס קציני טנקים. שימש מדריך בקורס מגידים. במבצע קדש ב־ 1956 היה מפקד גדוד טנקים.
במלחמת ששת הימים שימש כ־ ראש מטה באוגדה, שלחמה בציר ה־ מרכזי (מול המיתלה). בקיץ 1969 נתמנה למפקד גייסות השריון. ב־ מלחמה יום הכיפורים פיקד על אוג־ דה בחזית הדרום. ב־16 בינואר 74 נתמנה לאלוף פיקוד הדרום. נשוי ואב לשתי בנות ובן. בנו ואחת ה־ בנות בשירות בצה"ל (הבן — קצין).

ראשי הסתדרות הרבנים בארה"ב — אורחי „בית מאיר"

נשיא הסתדרות הרבנים באמרי־ קה הרב פאולג שרגא [illegible] ... ביקרו ב„בית מאיר" בירושלים ...

הרב ד"ר י. וינשטיין, ראש מחלקת ההסברה, קידם בברכה את האורחים ועמד על האופי ההסב־ רתי של פעילות זו.
הגזבר הכנסת ד"ר יוסף בורג וח"כ יצחק רפאל ניתחו את המצב במ־ דינת ישראל בבישור הבדיני והחבר־ תי והסבירו את דרכם ומאבקם של נציגי היהדות הדתית־לאומית במד־ שלה — בזה ובאופוזיציה — מזה.
נשיא הסתדרות הרבנים הרב שינפלד הודה על קבלת הפנים ועל ההסברה המאלפת ועמד בדבריו על גישתה של ההסתדרות הרבנים לב־ עיה האקטואליות העומדות על הס־ פרק, תוך הדגשת הצורך בהשפעה הדדית בין החיים הדתיים בארץ ובת־ פוצות.
דיברו עוד: הרב זוב רוזנצוייג, סגן נשיא הסתדרות הרבנים בארה"ב ומר צבי ברנשטיין מוכ"ל ומפד"ל בישראל.
בפגישה השתתפו גם חברי המרכז העולמי: ב. דובדבני, ב. מינצל, צ. עטיאל, הרב פ. רוזנטל, והמז־ כיר הכללי י. גולדשלג ונציגי הס־ תדרות הרבנים באמריקה בישראל: הרב א. מורגנשטרן, הרב י. א. פרידמן והרב א. צ"יל.

נסתיים סילוק המוקשים מהתעלה

אלכסנדריה 31 (ע"צ) — מפקד הצי השישי האמריקאי האד־ מירל דניאל מרפי הודיע היום במסיבת עתונאים, כי סילוק המוקשים במימי תעלת סואץ ושחוי גדותיה נסתיים.
בדברו על סיפון אניה הדגל של הצי השישי, הסיירת „ליטלרוק" אמר מרפי, כי סיחור קרקעית התעלה נסתיים כבעט, וכי צפה יש להתחיל בסילוק של 10 מבין 15 אניות התקועות בתוכה מאז מלחמת ששת הימים, ואילו את האחרות יש לגרור לעבר פורט סעיד, בכניסה הצפונית של ההעלה.
לאחר שהדגיש כי היציאות המבצע לא הרגו מי־הגבול עקבת מראש אמר האדמירל האמריקאי כי נזה־ רו באחוד התעלה רק 230 מובתים אמריקאים.
הוסיף, כי „איני יודע בדיוק איזה מבצע מבצע בתה"ב במפרץ סואץ".

תפקיד הצי השישי במלחמת יוה"כ

כאשר נשאל על התפקיד שמילא הצי השישי במלחמת אוקטובר, הש־ יב האדמירל מרפי כי במרוק מעשי האיבה סירה „ליטלרוק" הוד עם יותר מאניות הצי השישי דרומה מכריתים. „משימתנו היתה לעבד הכן לפינוי האזרחים האמריקאים מן ה־ איזור במקרה הצורך, ולהגנות את הרכבת האווירית האמריקאית לעבר ישראל".
הוסיף, כי על הצי השישי הוטל גם לעקוב אחר הרכבת האווירית הסובי־ יטית למצרים ולסוריה.
בדברו על הנוכחות הסובייטית בים התיכון, אמר מפקד הצי השישי כי ברה"מ החזיקה בים התיכון, אח־ רי מלחמת אוקטובר 96 כלי שייט, ביניהם כ־30 אניות מלחמה שעל פני השטח, „כל האניות הללו הקיפו את הצי השישי בעת המבוכה היזכר־ אלים־ערביים" — הוסיף.
עם זה הביע את דעתו כי כוחו של הצי השישי עולה על הצה הסובייטי

2 „מרגלים ישראלים" הוצאו להורג בקהיר

קאהיר, 31 (ע"צ) — שני מצ־ ריים שהורשעו בריגול לטובת יש־ ראל, עבירה פיגמי איפקנדר ומו־ ליבן סלמאן, הוצאו הבוקר להורג בקאהיר.
שני המרגלים נידונו למוות בין השנים 1971 ו־1972.
העתון „אלאהראם", מסר כי פאמי איסקנדר, שבירון כמהנדס על בעיות דיור במחוז סיני לפני מלחמת ששת הימים, היה חבר האגודה להרבנות צרפת־ערב, ובתוקף עבודה ערך ביקור בצרפת.
בביקורו בפאריס, הוסיף העתון, קיים מגעים עם שרותי הביון הישר־ ראליים בדירה סמוכה לשדרות אלי־ זה.
בשובו לקאהיר השתדל איסכנדר לאסוף מידע על הצבא המצרי, ר בין היתר ביקר לצורך זה במספר מפ־ עים באזורים צבאיים אסורים. שרו־ תי הבטחון הנגרים שעקבו אחרי איסקנדר מאז 1967, גילו בעת בצ־ עדי בביתו „הוכחות מוחשיות ל־ אשמתו".
אשר לסלימן סלמאן, מוסר העתון רק כי סיפק ב־1967 מידע צבאי ל־ שרותי המודיעין הישראליים.

יוון החלה לשחרר אנשי מילואים

אתונה, 31 (ע"ר) — יוון החלה היום לשחרר אנשי מילואים, בעק־ בות הסכם הפסקת האש שהושג ב־ ג'נוה, אולם נהעודיה כאן דאגה לשמע הידיעות מקפריסין בדבר קרי־ בות אפשריים בין הכוחות מקריים לבין כתנגדיו.

תחזית מזג האוויר

טמפרטורות המקסימום הצפויות ל־ היום: חיפה, תל אביב ירושלים, ה־ שומרון ורמת הגולן — 29, נהריה — 31, לוד — 32, צפת — 30, יריחו — 38, עזה — 29, טבריה — 37, באר שבע — 34, אילת — 40, עפולה — 33, כפר ע' שלמה — 38 מעלות. גובה הגלים: 120—80 ס"מ.

ישראל—איטליה 1:1

קורנאבי, אנגליה 31 (ע"ר) — באליפות העולם לשחמט של הס־ טודנטים הנערכת כאן סיימה ישראל את משחקה בסיבוב 9 עם איטליה בתיקו 1:1 עם שני משחקים דחויים.
ישראל משחקת בגמר ב' שבו בצדדה בראש קבוצה.
מצב הנקודות בגמר ב': קובה 24 (2), בולגריה 23 (1), ישראל 20.5 (2).

ראש ממשלת טורקיה בולאן אצוויט:

הסכם השלום מאשר זכותה של טורקיה להחזיק כוחות בקפריסין

אנקרה, 31 (יופ"ע) — ראש ממשלת טורקיה בולן אצוויט, א־ מר היום כי הסכם השלום הקפ־ ריסאי מאשר את זכותה של טור־ קיה להחזיק בחיל קבע חיילים ב־ רפובליקה הקפריסאית ולהגביר את הכוח אם יהיה צורך בכך.

במסיבת עתונאים ציין ראש ה־ ממשלה כי הוא מרוצה מתוצאות הדיונים שהתנהלו בג'נווה, אשר הביאו את חיתומת ההסכם על ידי שרי החוץ של יוון, טורקיה ובריטניה.

ג'נווה, 31 (יופ"ע) — המשקיף הסובייטי החדש לשיחות השלום ב־ ...

ענין קפריסין נפגש היום עם שר החוץ הטורקי טורהן גינס, אך לא ניתן לו לקיים שיחות עם שר החוץ הבריטי והיווני.
ויקטור מינין, העומד בראש המח־ לקה לעניני המזרח התיכון במשרד החוץ הסובייטי, שוהה במשך 50 דקות עם ג'ינס בבשורדי המשלחת הטורקית.
שר החוץ של בריטניה ג'יימס קאלהאן וגל יוון גיורגי מאברוס יעזבו את ג'נווה היום לפני שלפה בידי מיניו לקבוע עמם פגישות. מקורות הועידה אמרו כי טרם נתקבלה החלטה באשר לתפקיד ש־ יכלאו המשקיף האמריקאי וויליאם בוטום והמשקיף הסובייטי ויקטור מינין, עם חידוש שיחות השלום ב־8 באוגוסט.

קלרידס מסכים למשטר פדראלי בקפריסין

אפיסקופי, קפריסין, 31 (עי"ר) — נשיא קפריסין אמר היום, כי יסכים לפשטר פדראלי לבהול האי.
ידידו, מנהיג הטורקים בקפריסין ראוף דנקטאש אמר לעומת זאת ל־ עתונאים כי הוא מסכים ל„פתרון פדראלי", כלומר חלוקה גיאוגרפית של האי, אמר כי הוא רוצה שכל הקפריסאים הטורקים יחיו באיזור הפדראלי הטורקי, והדגיש כי אין הוא מתכוון לשתי מדינות כי אם לפדינה קפריסאית פדראלית אחת.

כוחות טורקיה הפרו את הפסקת האש

בתוך כך טענה היום הנשיא קל־ רידס בפני האו"ם כי כוחות הפלי־ שה הטורקיים הפרו את הסכם הפס־ קת האש בהתום חיילים לעבודה חדשות באיזור קירניה — אמר חובר הארים.
הדובר הוסיף, כי מסקי בהז האוים הגנראל מרם זאנג מהדד „בעין ב־ עניין".
הוא הוסיף כי קלרידס התלונן על הפרות של הסכם שנעשו הבוקר מז־ רחית לקירניה ובקאראבאס, מערבית ...

קרנות הגמל של הפוהמ"ז רכשו מלון „גן הים" בנתניה לפתיחת „בית אבות" נוסף

הכוכירות הארצית של הפועל המזרחי והמפד"ל בישיבתה ש־ החלטה התליפיה פיים ב' אישרה את החלטת הכוכירות הקיבוצות ה־ גמל של הפועל המזרחי „הפאו־ רת בנים" לרכוש את בנין מלון „גן הים" בנתניה, ושם לפתוח „בית אבות" כבניין קשישים וזק־ נים חברי התנועה המשתייכים ב־ פה.
עם קבלת האישור של המזכירות בודעה הרכישה ולפי התכנית יעלה המפעל, והבנין והשיפוצים הדרו־ שים כדי להתאימו לייעודו כחמי־ שה מליון לירות.
ראש המחלקה לקרנות הגמל יצחק פישלר הביא את ההצעה בפני המז־ כירות עוד בישיבה קודמת ואחרי דיון הוכל על הצעה לבחון את ה־ תכנית מבחינת הכדאיות המשקית והתאמתה למטרה היעודה.
בישיבה האחרונה אחרי שהובאו בפני המזכירות חוות־דעתה החיו־ בית של הוועדה כסר פישלר בר־ ...
כים מיאים על אפשרות המימון של המפעל נוכח הביקוש הגדול הקיים כגד הבריים ובבלי יהודים דתיים שרוצים לעת זקנתם להכנס לבית־ אבות תנועתי באווירה דתית ומו — החלט באמור לרכוש את הבנין ו־ להכשירו כבית אבות, עליש במס־ גרת בתי האבות של התנועה — תפארת בנים.

יוקם הקשדה בסניפי התנועה

בישיבה הזאת הביא ראש מחלקת הארגון אליהו הורביץ בפני המז־ כירות את החלטת המחלקה בעק־ בות ההחלטה ועדת ויושל בדבר קיבוצים בהגנגון הסניפים על ייעול העבודה בכל תחומי פעילותהם. ה־ החלטות שנתקבלו במחלקה ובוועדה פה אחד אישרה ע"י המזכירות ה־ באחדות ללא התנגדות והוחלט על ביצוען בהקדם.
הישיבה נוהלה וסוכמה ע"י מזכ"ל הפ"מ הכיהל ישראל ...

פירות בצילה

סנטיאגו 31 (עי"ר) — צילה מר־ ביעה היום על פיחות האסקודו לער־ כה הדולר ב־4.4 אחוזים בשוק הפי־ ננסי וב־3.6 אחוזים בשוק המסחרי.

ההצהרות המלחמתיות עורר מבוכה בקרב הממשלה

ההצהרות „המלחמתיות" האחרונות של ראש הממשלה ומספר שרים עוררו מבוכה. החשש שהן עלולות לעודד את הערבים למלחמה במצב מוקדם יותר, במקום להרתיע אותם ממלחמה. יתכן שמגמת ההצהרות הללו היא להכשיר את הלבבות כפם לקראת ויתורים בעתיד הקרוב אם כי כולם מודים שהעובדות הן נכו־ נות בתכלית.
שר ההסברה מר א. ידיב נפגש בענין זה עם ראש הממשלה הדגיש תיאום של ההצהרות מלחמתיות־שר־ ליטיות, שכן הצהרה חזרות ושו־ נות גרמו לאווירה כתוהה בציבור ולתגובות שלא ראו אותן מראש.
נודע, שבפגישה הוחלט שלהבא יהיה תיאום בין השרים בהצהרות מלחמתיות. תיאום זה כולל גם את נאומי הרמטכ"ל.

[...]ון העלה בשיחותיו עם [קיס]ינג'ר בעיות הסיוע הצבאי

[מאת] סופרנו בירושלים
...יום שהגיעו לירושלים ...ת אלון־קיסינג'ר, סוה־ ...בשיחה הראשונה לא ...אם יפורוה לקראת ...ה הבאים עם מדינות ...לא נבדקו הבעיות הד־ ...על הפרק וכן ידובר על ...הסיוע הצבאי והכלכלי ...

...ום. לא על כל הפריטים שהוגשו קיבלה ישראל תשובה חיובית. מש־ לחה צה"ל תצא בקרוב לארה"ב לדיונים יסודיים יותר.
הגורם שאין סיכוי להשיג הסכם על סיום לטווח רחוק, משום שכל סיוע צריך לקבל אישור שנתי של בתי הנבחרים בארה"ב, ואין אפש־ רות חוקית להבטיח סיוע לטווח ארוך. אך יש אפשרות לסכם עם משרד הבטחון האמריקאי על הס־ כמים לטווח רחוק. בעניני רכש ההנהגה היא שהסכמים כאלה לא יפגעו כתוצאה מחילופי ממשל ב־ ארה"ב.

...אור נקבע שאין קובעים ...חוז עם ירדן או מצרים ...לפי הנסיבות.
...קיסינג'ר ניתן היה להבין ...שמדינים הנחשש להתפס־ ...ילא ניקסון לא השפיע על ...ויזות בעניני המזרח התי־ ...אם ניקסון יאלץ להתפטר ...בספטמבר. מניחים כי ...תפסר רק ברגע האחרון ...לו שצפויה לו הדחה.
...להבטחות הסיוע האמריקאי ...הפגישה, כתגובר שישראל ...סיפוקה רק בחלק מפה ...ניקסון וקיסינג'ר בזמן בי־ ...

קורא יקר

...תושייות, עליית השכר ...המחירים אנו נאלצים, ...ותנוס בישראל, באישור ...הצבורית — ...את מחירי עתוננו. ...עתון החל מהיום יהיה:

...ל 0.80 ל"י
...שבת וחג 1.60 ל"י
...ונה לחודש 25 ל"י

...שקוראנו יקבלו את ...בהבנה.

הנהלת „הצופה"

„כנס ירושלים"

הסתדרות המזרחי הפועל־המזרחי בארה"ב
י"ג — ט"ז מנחם־אב

תכנית:

יום חמישי י"ג מנחם־אב (1.8.74)
8.00—2.00 רישום צעירים ב„בית מאיר" רח' המלך ג'ורג' 54
6.00 הכנסת ספר תורה לסניף בני עקיבא בקרית משה ע"י התורמים מר אברהם כהן ורעייתו, ניו־יורק.

יום שישי י"ד מנחם־אב (2.8.74)
9.00 בקור במרכז קליטה מבשרת ציון. בהשתתפות הרב מרדכי קירשבלום ראש מחלקת העליה בסוכנות היהודית.
11.30 קבלת פנים ב„רמות שפירא" בהשתתפות הרב ד"ר יעקב ווכשטין ראש מחלקה התורה בגולה.
7.00 תפילת קבלת שבת ע"י הכותל המערבי.

שבת ט"ו מנחם־אב (3.8.74)
8.00 תפילה חגיגית ב„היכל שלמה"
11.00 קדוש ב„בית מאיר" בהשתתפות מר ברוך דובדבני — יו"ר המרכז העולמי וראש המרכז לחינוך תורני בגולה.

מוצאי שבת
9.15 ערב חגיגי ב„היכל שלמה"
יו"ר הרב צבי הלברג
קריד כבוד של ... בארה"ב
נאום יו"ר הכנסת ד"ר יוסף בורג.

הכניסה בהזמנות

להבר ... אלהנו
ציון גניזי ורעיתו הכבי׳ זהבה
מזל־טוב — בהיכנס נינם
ליאור
בבריתו של אברהם אבינו
נכד לשמואל ותקוה גניזי
ובן למיכאל ואורנה נובל לבית גנזי
יתן ה' שתזכו לגדלו לתורה, לחופה ולמעשים טובים
הנהלת הקרן הקונסטרוקטיבית של הפמ"ל בישראל

למכובדנו
שלמה בוקאי וביתו
סגן ראש המועצה הדתית
ברכות נאמנות — להולדת הנכד
תזכו לגדלו לתורה לחופה ולמעשים טובים ברוב נחת
המועצה הדתית לת"א־יפו
יו"ר — פנחס שייטמן

חברה קדישא תל־אביב־יפו המחוז
לחבר ההנהלה
מר שלמה בוקאי וביתו
סגן יו"ר המועצה הדתית לת"א־יפו
ברכות נאמנות — להולדת הנכד
ההנהלה והמועצה

המומים וכואבים
אנו מודיעים על מותו הטראגי של
אלי, מרי
ובתם הפעוטה
רויטל נאמן ז"ל
שהובאו לקבורות בבית העלמין בחולון

המשפחות:
פנינה ועובדיה נאמן
באבא ואסתר זרניצ'יאן
האחים, האחיות, הגיסים והגיסות:
אסתר ואהרן איזנבר
בתיה וישראל הלילי
שושנה ובנימין ישראל
מרים ויצחק פני
מרדכי ואילנה אריאל
דוד ואניס נאמן
שלמה איזנבר
בני ההוזים בארץ ובחו"ל

כוס תנחומים
למכובדנו
מר מרדכי קאופמן ורעיתו
מ"מ יו"ר המועצה הדתית
תנחומינו הכנים בצערכם ובאבלכם בהלקח מכם
האם — ההמות
פנינה וינברגר ז"ל
המקום ינחם אתכם בתוך שאר אבלי ציון וירושלים
ולא תוסיפו לדאבה עוד
המועצה הדתית רחובות

הצופה 1.8.74

של המצפה

התנחלות גדולה תבטיח שלומה ושלמותה של מדינת ישראל

בדיון בכנסת ניסתה הממשלה, לשווא, להימנע מלגלות לחיובה על זכות ההתנחלות בשומרון ובחלקי ארץ־ישראל האחרים. בהודעת הממשלה שקדמה לדיון היה ניסיון ברור להתייחס לכל פרשת ההתנחלות ב„אלון מורה" כאל ניסיון להפר את החוק ובאור זה נתבעה הכנסת להתייחס למעשה המתנחלים בסבסטיה. היא נכשלה בכך, מכל הבחינות. בין שורות הבריה נשמעו דברים בגנות ההתיישבות בחלקי ארץ ישראל שנכבשו ע"י תוספין ברוח דברי „מוקד" ושוללי ציונות אחרים. צעירי הבצר ההאחוז עם קיצוני השמאליים בניסיון להציג את ההתנחלות בשומרון כהדרבנת את המלחמה, ולעומתם ההאחדה כמתנגדת של הכנסת ועמה רבים ושלמים בשורות „העבודה", פי בגלוי וכי לא בגלוי בעד התנחלות של מבית בכל חלקי ארץ ישראל. אף ראש הממשלה בבואו להגן על עמדת הממשלה בפרשת סבסטיה דיבר על המשך המפעל ההתיישבותי, תוך הכרת הזכות הבלתי מעורערת ע"פ לעם ישראל על הארץ. אך קריאת התגר שנשמעה מתוך שורות „העבודה", כפי ביטה דיון על כאין הממשלה מנצלת זכות זו הלכה למעשה היתה לא פחות משמעותית מאשר הדברים שנשמעו מפי דוברי האופוזיציה. ניתן לומר כי רובה של הכנסת נאמנה היום למצוות המפעל הציוני ההתיישבותי בכל אזורי ארץ ישראל, ומתנגדת לנטישת חלקי מכורה היקרים כדם ליבה של האומה.

לאור הדיון בכנסת חייבת איפוא הממשלה לאמץ לה את ההצעה שהועלתה ע"י קרוב למחצית חברי הבית ושרק רוב קטן מנע את קבלתה. אם אמנם רוצה הממשלה לקיים את דבריה על זכותנו על ארץ ישראל ועל ההתנחלות בכל רחבי המולדת — הקים איפוא והוליך להגשמת קווי היסוד שהיו נחלתן של כל הממשלות הקודמות. קווי יסוד אלה שאושרו ע"י הכנסת אומרים, כך אומרת ההצעה שהועלתה אתמול ע"י נציגי המפד"ל, כי הממשלה צריכה ליזום ולהפיס ישובים והתנחלויות בכל חלקי ארץ ישראל. בהתאם לכך נתבעת הממשלה לפעול להקמתן של התנחלויות קבע בכל חלקי המולדת לפי תכנית רב־שנתית מקפת ונרחבה. לפיד ההתיישבות שהודלק מחדש בכל אזרי ע"י האלפים שעלו לאלון מורה יכול להביא מגוף עצום ורב־מימדים לפתן תנועת התנחלות גדולה. הממשלה יכולה ובציווה לעודד את גילויי ההלוציות ההתנדבות כפי שבאו לידי ביטוי באלפים שעלו ובאו לסבסטיה. וכעצה ראשון תיתן גם הממשלה אפשרות לאותה קבוצת מתנחלים להגביים את באוויה ורצונם של רבים ושלמים ולהתנחל בשומרון ולהקים בה יישוב.

לא יישוב זה ולא התנחלות אחרת בהר או בבקעה יסכנו את ההסדר עם חוסיין, הרוצה בהחזרת כל הגדה לשלטונו, כולל ירושלים וב„פשרה הטריטוריאלית" רוצים ביהודים יהודים בלבד. אדרבה, על־כך בצוות הממשלה לאפשר ליהודים להתנחל בארץ ולחזק ע"י כך את אחיזתנו ובטחוננו. התנחלות רבה בכל חלקי ארץ ישראל היא התבנית בסופו של דבר שלומה ושלמותה של מדינתנו.

נצחונה של אנקרה

המלחמה קיצרת הימים בקפריסין נסתיימה ליד שולחן הדיונים בניצחון טורקי, יותר מאשר בשדה הקרב, שם הוכיחו יכולת ביצוע, גילו הטורקים עליונות בולטת ביבשה, במורים קצה שהתנהל בעיר זו זכו הטורקים ברוב הנקודות, להוציא נקודה שולית אחת שבה נתקבלה עמדת היוונים. ההסכם בג'נבה נתן לטורקיה גושפנקא להחזיק כוחות בקפריסין ולא רק כוחות סמליים. כיום נמצאים באי כ־30 אלף חיילים טורקיים המוצבים בגוש כבד. כוח זה לא רק שהוא משקל נגד לציבור הלאומי היווני קפריסאי אלא גם לריבונו הכוח היווני. מאז הפלישה, שולט הכוח הטורקי לפיעה על כ־30 אחוז של האי — בכך נקבעה גם חלוקתו של האי, כיסיכה אליה חתרו הטורקים זה מכבר. אף הנשיא דהיום קלרידס כבר מוכן להכיר בכישל פדראלי מישותף, אלא שספק אם הטורקים יסכימו לכך, כשם שספק אם יסכימו עתה לשובו של מקאריוס, שמלבד הרוסים אין המדינות האחרות נוטות להשיבו. הרוסים בלבד, הם המעוניינים בהשבת מקאריוס אשר בשנים האחרונות החל ללכת בתלם הסובייטי יותר ויותר.

טורקיה, אשר בשנים האחרונות מסיפה מוסר לישראל והוראות שלא לנצל כיבוש צבאי לצרכים פוליטיים היתה זו אשר הוכיחה כי אפשר בכוח הנורע לקבוע עובדות בשטח וכי אין הכרח לסגת ב„אדמות כבושות". ויותר מזה היא קיבלה גושפנקה למבצעה זה ולמדיניות זו מבריטניה וארצות הברית.

הקטל בדרכים הגיע לשיאים חדשים

ההרג בדרכים שהגיע לשיאו השבוע, עשרים ואחד הרוגים תוך ימים ספורים חייב לזעזע כל נפש וכל אדם במדינתנו. קטל, שלא היה דוגמתו וקורבנותיו רבים אף מהימים הקשים של מלחמת ההתשה חייב להחריד ולהוציא אותנו מתוך האדישות בה אנו מתייחסים לתופעה הנוראה שנקראת תאונות דרכים. המלחמה בנהיגה הפרועה חייבת לעמוד בראש הקדימויות של הכנסת והממונים על התחבורה לנוכח המספר הרב של קרבנות האדם, שמוקרבים כל יום כמעט למולך הדרכים. אך לא כן הדבר, כאן נתרשמנו, אין להם בנהגים המשתוללים בדרכים, אין רואים כמעט שוטרים בכבישים ובצמתות מועדים, כירסנו בנהגים העוברים עבירות תנועה חמורות. כל כוחה של המשטרה מופנה כנראה לזירות ולהכוונת התנועה בבבואות הערים, אך היוצא בעיבורה של עיר נהקל באותן הופעות חמורות של התפרעות נהגים בדרכי הארץ, זאת ועוד, כיום קוצצו התקציבים המיועדים לבטיחות בדרכים למרות שתאונה אחת דייה לגרום לקטילתם של משפחות שלמות ולנזקים כספיים עצומים. אילו היה למשל גדר־בחסום החוצה את כביש חיפה לארכו, ייתכן והיתה נמנעת תאונת הדרכים הקטלנית שבה ניספו 8 אנשים בבת אחת ונקטלו משפחות וחיילים טרמפיסטים, שייתכן וניצלו מהמלחמה. באמצעים לא גדולים יחסית היה אפשר להציל נפשות ויש על כן הכרח למצאם.

ההרג הנורא שהיה השבוע חייב איפוא להזעיק מיד את כל אלה היכולים למנוע את המוות מלהשתולל בדרכים ולעשות כל כה שביכולתם כדי להפסיק את הקטל.

סוריה פנתה לוואלדהיים שיתערב למען שחרור שלושה מאזרחיה שנעצרו ע"י צה"ל

מרכז האו"ם, 31, (יופי"ע) — הי' שגריר הסורי היישאם כילאני פנה ה' יום אל מזכיר האו"ם קורט ואלדהיים בבקשה שיתערב למען שחרור של שלושה אזרחים סורים, שנעצרו על ידי כוחות צה"ל ברמת הגולן — זאת גילה היום דובר האו"ם.

באיגרת לוולדהיים טוען כילאני כי הישראלים נסוגו מהכפר האדהאר ב־19 ביוני, אך לאחר מכן שבו אליו ועצרו שלושה סורים בנוכחות חיל בת ההפרדה של האו"ם.

באיגרת שניה לוולדהיים כותב כילאני כי לאחר שישראל חתמה על הסכם הפרדת הכוחות, ביצעו כוחות ישראלים מעשי הרס של כפרים סורים. הוא מזכיר בייחוד את הריסת העיר קונייטרה, הרס הפעלת הוכר נפץ והתפורים.

השגריר הסורי מבקש שוולדהיים ינקוט צעדים המתאימים כדי ליאכה בעשים אלה של כוחות צה"ל. סוריה מבקשה גם שהאו"ם יפרי את החיכך העובדתי שיוגלה בהלך הבדיקה.

נציג מחבלים: „לפלשתין חוף המשתרע מראש הנקרה ועד רפיח"

קאראקאס 31 (ע"צ) — דובר ה־מליהה של הארגון לשחרור פלס־תין בוועידה על חוף הים, יוסף אבריקני, אמר אמש בקאראקאס, כי „פלשתין היא מדינה־חוף שיש לה חוף המשתרע מגבול לבנון בראש אלנאקורה, עד לגבול מצרים ב־רפיח".

להלן אמר הנציג הפלשתיני „יש לנו גם ים עשיר מאד בבאנגאן ד פוספטים, הלא היא ים המלח".

הנציג הקדיש את רוב נאומו לה־הצגת העמדות הפוליטיות של תנו־עתו. בין היתר הבריז על „הזכויות הבלעדיות של הפלשתינאים על פלשתין כולה".

הוא אמר „כאשר נכבוש מחדש את פלשתין בכוח הנשק, אם דרכי השלום לא יספיקו, נקים בה מדי־נה דמוקרטית חילונית ורב־גזעית אשר בה ייהנו כל התושבים מאותן הזכויות ואותן החובות".

בין הפטיש והדובן

ההתנחלות בשומרון — צורך לאומי ובטחוני כאחד

(אתמול בכנסת)

אם כי רה"מ יגע ושנה שהדיון לא יהיה על הכנת של יהודים להתנחל בשומרון, אלא על „הפרת החוק" ע"י המתנחלים, בכל זאת נדרש הוויכוח לשאלה אם ההתנחלות בשומרון „תפגע בסיכויי השלום" ובמגע עם ירדן או שתקרב והחוק את הקי"ם.

דב זכין במפ"ם, יוסי שריד, ח. הריש ב„עבודה" וא. יעבריאל, מ' רק"ח אברי מצורפים: זא הוי ההנ־הרת בשומרון עתה. אלא יש ע"י הידברות עם הערבים. אם המתנחלים הי' מצליחים להישאר בשומרון, הי' מתפשים ינפגעים סיכויי ההידברות עם חוסיין.

נציגי המפד"ל, הליכוד ואגודה דיברו על הצורך בהתנחלות בשומ־רון, לבד יהושע איזור יהודה זה, השוב לצי מבחינה לאומית ובטחו־נית. — בידינו.

פעילה בפתח תקוה

כבר לפנע המשפטים הראשונים מפי הנואם הראשון, מ. בגין מצדי ההחות. הוא תיאר את „הביקור הד קיבוצי" בהחרי של א. שרון ושבירת רגלו של נכה צה"ל שם המוכר לא התייב „ה"ם בכשעה בדברי הד ובניגודו" לפי אליך?...

י. בן אהרן שלח קריאת ביניים נגד הנואם לאוד ב„הריק" ההוי הנה ב„מתעורר „הבריטיים" שבמ אהרן. שרבנן בכניל יעבירי. אם כאי „בילשונינו" אזליבם „פאשיזם"... דיור לירבנן: אתה הטפל בבימים.

מי תבקן „פושיש"?

דיור בגין למלך על האוירים של המתנחלים לעני ב„סיסמ" בנוסין ל־הפים את השלטון בכוח אך בפשל־... הוא תיאר זאת כך ונבשרתם ב־היריבים.

ערב כי באם השתא נעשה נסיון „להפים את השלטון מכח הו"ים" הוא נכשל. הכיצד? „בידים המי־שים, בפיקודו של הרב נריה, יצאו לבקים מובבה של הממשלה כדי ל־המתער עליו ולהפגין אותו. אלא שה־ריוחה של הממשלה, איפוא ההזק ל־ההבינה העובהנת של הציבור הכשי־לו את הניסיון הזה של עזרה „פו־טש בישראל"...

הפ"ב ישרים עוררי מתנחלים

הנואם סיפר כיצד בפסח, לפני ש־נים ועשלה, עלתה קבוצה יהודים לחברון ההתקבלה במלון „פארק". ל־אחר „ליל הסדר" ההריעה שהוא לא תהן משם. זו חברון, עיר אבות. באו־נו כדי להישאר פה לנצח. הם יצאו זאת בלי רשיון של הממשלה. באיזו התה"ם יצא לעודדם שלושה הכיים — שרים:

התכ"ים שהיו בשבוע שעבר עם ה־מתנחלים, המשיך בגין, השפיעו ל־ביהון התגובה בשני הצדדים וכיוון לכניעה התנגשות בין החיילים לבין המתנחלים, וכי שמגן יד לפגיעה ה־התנגשות — יבורך.

עם מי מוכנים להתפשר?

תמיהה רבה לנו כאשר יהודים קו־ראים וכותבים נגד כל פשרה עם המתנחלים. נגד כל הידברות עמם. בעשה שאותם יהודים עצמם קוראים לפשרה טריטוריאלית עם מאדאי יגב המחבלים..

ההתנחלות בשכם אין „הפרת חוק". היה חוק שאסר ההתבקמה בשומרון, היה זה „הספר הלבן" שבוטל ביום עצמאותנו.

לבסוף דיבר נגד הניסיון „להפוך את היוצרות": על ההתנחלות בשומ־רון אומרים: הפקרות, „היסר אהדה" ושנאה השלום" ואילו על עבירת ה־שומרון בפני יהודים, שכירה משדי מולדה בשביל הערביה זה „בסדר". לא, זה לא יצלית. הרוב בעם סבור שהעברת שטחי המולדת לאויב היא שיא חוסר האחריות הלאומית. אשרי נו שזכינו לנוער כה נפלא הקורא ל־עלות ולהתנחל ביהודה ובשומרון.

נאום בבורה של ח"כ „הדש"

כשח"כ אבא אבן דיבר על חובת השמירה על החוק ובייחוד בעניין כזה הלצה כזאה, קראו אליו הד הכ"ים: הרי רק לפני בנה חדשים הבטחת שלום? השיב אבן: גם לא להפריע לנאום בבורה של ח"כ מן השורה...

לעצם העניין אמר אבן שבשטחים רובבים בסוריים לא הוקמו התנחלו־יות כדי „שלא להסום אפשרות ד־כיבור של משא ומתן עם הערבים", זו מדיניות כל הממשלות בישראל, אמר. ההתנחלות בשומרון הכשיל את. ההידברות עם הערבים.

אבן נגד הממשלה

בהזכירו הברזותיהם של חברי ה־ממשלה על סכנה רציניה של מלחמה קרובה, רמז אבן על מורה רזהו מכך ואמר:

„אינני חושב כי שבע הודעות כ־אלה הן יותר מועילות מאחת, לא כל שכן כאשר בתוכן מסתבן רמז פיור־תר ומזיק של מכה מנע. לפי דעתי אין אף אחד בממשלה או בצמרת צה"ל המוסמך לרמוז רמז כזה ב־פומבי בלי בירור מוסמך של עצם האפשרות ועל תבונת הדיבור עליה בפומבי. זהי סוגיה הראויה למחקר בשנת 1967 ואילך, ומן הדין שהר־קבע מדיניות כוסמכה ללא חריגים רטוריים". להלן אמר שאין הוא עד־תי להערכה כי מלחמה היא כמעט בלתי נבנעת עד סוף השנה...

ההתנהגות בשכם תקרוב מלחמה

לדברי דב זכין (מפ"ם) ההתנחלות היתה „הפגנה פוליטית בעיתוי מכו־שב לבנוע בכל מהיר ברי"כ עם ירדן", דווקא כאשר יש חשש שירדן תצ־טרף להיות מזרחית נגדנו.

במה „הליכוד" מזהיר?

נציג הליברלים, משה נסים, אמר ש־חבריו אמנם סבורים שאסור להביא להתנגשות עם צה"ל הרי אולת ידה של הממשלה, בסרבה לאשר ההנח־לות בשומרון, היא שגרמה לכך. קרא לממשלה להתעלם מדבריהם של ה־מסיתים נגד ההתנחלויות, ואף הוא ציין שהמתנחלים הם אידיאליסטים בסורים שאין להטיל ספק בכוונותיהם הטובות. המתקוממים נגד המתנחלים מתנגדים לכל ההתנחלות, גם זו ה־באושרת ע"י הממשלה.

ש. לורנץ: הדרך סחור סחור

נציג האגודה, ש. לורנץ, נאם ולא אמר אף מלה לעניין ההתנחלות. ד־בר על הצורך באחדות העם, שבדרך כלל חייבי הוא להתנחל, אבל ב־ימים גורליים יש לחשב את השכר כנגד ההפסד...

גם ל"ע נגד — למה?

גם ל"ע דיברו נגד ההתנחלות בשכם. נ. אליעד בשם ל"ע נראה ב־ג"ים ר. עזרי בנאומו במשך הדיון אבנרי שהתיצב בכל תוקף „שלא לס־גור אופציה של פשרה טריטוריאלית"...

רק לא „ליכוד לאומי"

בהתנגד הזה להתנחל דווקא בשכ־יין לבד היה ח"כ יוסי שריד בהצבעת שאין להמשיך אפילו על בממשלה ה־ליכוד הלאומי. הוא רואה בזה ביטוי לאי סבירות תצין בסדרי החיים ה־פרלמנטריים. קרא לממשלה להיכנע מפתן „פרטי ניתוחים" למתנחלים...

בריחה בכוחה „הכפיר החם"

ב. כיפר (פעי"ד) בנאום שבין ה־מתנגדים יש גם המיבי דרך, הלוחצים נאמנים המבקשים להתיישב ולקבל על עצמם עול בציות של חיי עבודה קשה, אך בעזלהל מוחבים, לעגות העתיד. הוא תוכד גלהוב של ההת־יישבות על כח. ואם גם נכון שהקר־בה ההתיישבות החלוצית לא הלפת, הרי ביום השיקולים המחייבים בכ־דיבה נאן אם היהנו להתייחס.

המעיך „העבודה" אירך?

ח"כ אבנר ליו אמר שבהחירו ב־קבוצה המתחזה של המתנחלים כ"א לבי קנאה יעצר, בשים שכאן ראה נוער יהודי אמונה ויחס ציוני ואילו המתגברים הם בתלמידיו של סכנקנו. היכן תנועת העבודה שעמדה בראש המפעל החלוצי ההתיישבותי, כאן כיוזמת סתת השנים ויום הבוקירים אימדה כנבחריה „העבודה" את אמור נהה בעתיד־הציונית וכזכותנו והגב־ני יעבוד את זכותנו על ארץ ה־אבות. בתקופה הרבדויזן, אמר הוק־בי 84 צרים, היו ירבעשלת גולדה באבגל ויבין כהרים יש מהל בתרום הזה.

לא רק „איזה „חוק" הופר

ח"כ ביטה הרים בהפוך אבל שבדיל יבצעו שבבעבעה ההתנחלות היתה הפרת רוק, והיתה עבירה על א־בגה בעיפים בחוק הפלילי, אך אני יודע איזה הם...

בינו בואב „ריצ", מכבד את עצב הבבינית להזר על נהיות ולהתיישב בארץ, אך לא בלי הסכמת הממשלה ־א בנשיבים שיש בהם רוב לא־יהדי..

במבקש של הברית לאמנה

גבה, היה זה בפבן בדיני. בפבן של כביחה לאמנה בימים אלה של נפש — אמר ח"כ שבאל (ליכוד) שהתאר את הבמצב בהרי שומרון. יש למצוא את תום אך כל המליכי ההתנחלות באזורים שכבר אושרו, בגולן, בפתחה רפיח, במעלה אדומים, באופירה. באותה עת צבגה יש להתיר ולעודד התנח־לות עברית — עירונית וכפרית — בכל מרחבי ארץ־ישראל, תוך קביעת עדיפויות לאומיות ובטחוניות.

מ. פעיל הפיח ערבים

באיר פעיל (ביקו) השיב לאמה בקריאה הביניים ואמר שאם אכפם פני יהודים לערבים בסבסטיה שיתי־ביפי להפגנה נגד המתנחלים הרי זו שערוריה. כאן הפסיקו ברכאור אהרים והזכירו לו שבים שיתי בהליכים, אמר ברדיו ש„התושבים הע־ביבים בשכם תודי יתמרדו", האין זו הסתה? — על כך לא השיב...

ההתנחלים קידשו שם שמים

ח"כ א. ורדיגר (פאי"י) אמר שה־מתנחלים בשומרון קידשו שם שמים ברגע התארגנותם עד לפינויים ה־כזבי. השמאלנים לכידיהם היוצאים זהה בהסתה ובשיסוי נגד מתנחלי שכם הם שהתנגדו ליהוד הגליל, שהסכו בכיעני הגישה לכרמיאל ונצ־רת עלית, שהקימו מכשולים בדרך לקריית ארבע ולעליה המחודשת ל־גוש עציון.

דרך יהודה לשכם אטון

מפיבורה שהנואבים הבאים יהיו אריאל שרון ובשה דיין התרוקן ה־מזנון ההתמלא אולם הישיבות וציר־צ'יו. א. שרון אמר שבממשלת ישראל מובילה לאסון כבד והיא מסירת יהו־דה ושומרון לחוסיין ולמחבלים. יש רק דרך אחת למנוע אסון, והיא ההת־יישבות רחבה בשומרון וביהודה ועל גב ההר. המתנחלים, כמו אורחים רבים, חשים בסכנה המתקרבת. הם צעצם החליטו על ההתנחלות ועל הפינוי...

בכל פעם שהקרקע נשמטת מתחת רגליהם של אנשי „העבודה" הם נוקטים הסתה פרועה וסירוס אישי. וכך היה גם בשבוע השלושים.

השר הלל: זו הסהה לדבר עלינו בעל שלטון זר.

א. שרון: לא, אינו חושב אתכם לשלטון זר, כי אם לא הייתי עומד בסכנה להשפיע עליכם.

הממשלה איננה מאפשרת התנחלות

כר שרון אמר שהמתנחלים רוצים מאוד לקבל אישור הממשלה להת־נחלות. אך הממשלה מונעת זאת בבטוחה של החלטות הכרזות סרק. אם „צדיפות בטחונית" השובה לכם, מה צריך והיוני יותר מהרי שומרון לבטחוננו? אם החלטתם למסור זאת לערבים, אמרו זאת באומץ או תקראו את העם לבחירות.

על חברי הליברלים

בדברו כלפי חבריו הליברלים אמר שהוא תמה על הללו מבינינו הרוק־דים „מה יפית" ומסתייגים מהרעיון הציוני־אקטיבי המאחד את הליכוד.

ייתכן, אמר, שביום ההכרעה יקבל „המערך" אישורוכיסט אחד ושני הסיבים מהליברלים, אבל ביום ה־הבצבעה על עתיד יהודה ושומרון יקד בל הליכוד את הסובים ש„במערך".

כמה שרוש הבעייה?

אהרוך לנואמים היה ח"כ מ. דיין. ההילה קבע שדיון בסדינייה הממ־שלה חייב להתנהל בכנסת ולא בשט־חים אין לפגוע בסמכותה של הממ־שלה. להתיישבות דרוש קרקע, והכי־שת קרקע את הפקעה יעצה הצי־בור ולא הרב לווינגר או מישהו אחר.

אבל, המשיך, את עניין ההתנחלות חייבים לראות בהקשר למצב שבו אנו נתונים בין איום בחידוש המל־חמה לבין סרב להסדר. לא בסוריה ולא במצרים אין בינינו בעיית ההתנ־חלות. עוד נראה כיצד הצבעת כפים לשנקרא להחליט: בה עדיף, מלחמה עם סוריה או נסיגה מרמת הגולן..

נגד „תכלית אחת"

ההתנחלות היא השאלה המרכזית ביננו לבין ירדן. בציגים רשמיים שלנו מסבירים לנציגי חוץ ש„הכבית אלון" היא תכבתיבנו, אולם גם תכנית אלון וגם הנוסחה של „פשרה טרי־טוריאלית" היא פשרה בינינו לבין עצמנו. אין על לימן שירדן מוכנה לפשרה או להכנית כזו...

התיישבתנו למאיימים במלחמה

אסור להתחבק עם הערבים על נסיגה תמורת אי־לוחמה, אמר דיין בהמשך נאומו על האיומים במלחמה הדיבים להסיב בנכונות להילחם ולא בהפסקת ההתנחלויות. את שאלת ה־גבולות יש לקשור עם הדיונים לש־לום. אין פני ירדן להולקותה של הגדה המערבית ולעשות שלום אתנו. ואם אנו מגבילים את עצמנו בהח־לטות במחשבה שזה יביא שלום בינינו לבין ירדן, הרי בכך אנחנו רק מערערים את הבסיס הלאומי והבטחוני שלנו. ה„חיה" שלנו ב־יהודה ושומרון היא שאלה ששוחי ארצנו הם. אין שום סיכוי שנקבל את הסכמת ערפאת, או חוסיין או נכבדי שכם לתוכניותינו הציוניות.

מר דיין סיים בהדגישו שטענת הערבים איננה נגד „אהבת שומרון" שלנו, אלא נגד חיבת ציון. לא זו להגדיר את זכותנו הבלתי מעורערת להתנחלות בישראל, יש לבצע זאת.

תשובת ראש הממשלה

בבוא רה"מ לסכם את הדיון, הכל ציפו לדברי תשובה לקודמיו בשאלה היסודית, אך מר רבין הסתפק באמרו שגם בשלוש השנים שעברו, בתקופת הממשלות הקודמות, לא הוקם אף יישוב בשומרון, וכי הדיון בשאלה זו יתנהל אחרי שהממשלה בתוכה תדון בזה „בצורה מסודרת"...

מר רבין חזר ואמר שהחושש שלו ושל חברי ממשלתו הוא מפני אבדן הסמכות והתערערות אושיות החברה והמשטר במדינה.

לאחר מכן נערכה ההצבעה. בה „רשמה הכנסת לפניה את הודעת הממשלה".

יציע הכנסת היה מלא מהנהלים ונוער מהויל.

ובאות זוגות צעירים לשיכון

הכנסת העבירה לוועדה הצעת חוק פרטית של ח"כ א. פלמר: להגדיר בחוק את הזכאות של זוגות צעירים לשיכון, שכן זו הדרך הטובה ביותר לטפל בבעייה כה חשובה ולפתור אותה.

שר השיכון, א. עופר, תמך עק־רונית בהצעה, ואמר שמשרדו פועל לפתרון בעייה זו. הצעת החוק הו־עברה לדיון מוקדם בוועדה.

מס רכוש על דירות יחיד

ועדת הכספים החליטה אתמול לחייב בכס רכוש בשיעור של 2.5 אחוזים את הערך של דירת יחיד מעל ל־400,000 ל"י בשנת 1974, עם אפשרות השלוב המס במשך 3 שנים.

לגבי דירות חדשות ייקבע הניכוי לצורך מס רכוש ע"י שר האוצר בהת־ייעצות מוקדמת עם ועדת הכספים ובאישורה של הוועדה.

יונה כהן

במסדר הנהי הפגן מפרים מרחיב הסתיים אמש קורס למפקדי כתות בגדנ"ע אשר בהם 650 מוניים. במסדר נכח קצין חייר הגדנ"ע ראשי ... אמר ברך את המסיימים, מפקד הגדנ"ע אליש ... הורים ומוזמנים ... בצילום — אחת התרגילות במבצע „הגיל קפיצה מגובה".

26 דרוזים הוחזרו מהכלא הסורי

כפרים דרוזיים ערכו היום קבלת פנים נלהבת ל־26 באחיהם, אשר שוחררו מבתי כלא סוריים, בהם היו זקן אחדים מהם בשבי למעלה מ־30 שנה.

בין המעורים, היו 2 דרוזים מ־תושבי הכפר בוקעתא שנשבו בשבי הסורי ביום הראשון למלחמה יום ה־כיפורים.

בקרב מקבלי הפנים היו גילוים רבים של התרגשות רבה ושמחה צבעית, בהבעה שהעימי הדרוזים ה־משוחררים, כשהכרזה מביניהם מל־חים על ידי נשיהם, לכפר מסעדה.

אבו של המוכתר סעיד אבו סאלח, היבוב הכפר מגדל שמס, התעלפה בראותו את בנו זו הפעם הראשונה בזה 26 שנה, ואחיו של אחד מבין ההורים האחרים נתקף בהיסטריה.

הרוב הגדול מבין 26 הדרוזים ה־החזירים ישבו בבתי כלא סוריים במ־שך התקופה של 19 עד 25 שנה, לאחר שהואשמו בריגול לטובת ישראל.

ההחזרה אורגנה על ידי שלוחות הצלב האדום וההעברה לשטח יש־ראל נעשתה באזור קונייטרה.

בר לב בטקס חנוכת מבנה באופירה

ישראל רואה במרחב שלמה מרחב חיוני לבטחונה

„ישראל רואה במרחב שלמה, אחד המרחבים החיוניים לבטחונה". אמר את שר המסחר והתעשייה חיים בר־לב בטקס חנוכת מבנה למפעלי מלאכה ותיירות באופירה.

בר־לב ציין, כי התפתחות מרחב שלמה בעבר והתוכניות לעתיד מב־ביעות על שתי אבזויות: האחת — כי ההתיישבות היא יסוד הקיום ה־יהודי והכבית — כי יהודים ובדואים יכולים לעבוד ביחד, לייצר ביחד ולהפיק טובה זה מזה.

השר הבריח כי משרד המסחר וה־התעשיה יקים באופירה מבנה נוסף של ביתני מלאכה ותעשייה ואמר, כי המשרד עוזר לקיים את הישוב במקום ע"י יסוד הובלת המוצרים לאיזור כדי להבטיח רמת מחירים סבירה.

בזמן הקרוב יפורסמו צווי מחירים מקסימליים למשקאות קלים ומצרכי מכולת, המכמרים במרחב שלמה, כדי שהמחירים יהיו דומים למחירים המקובלים במרכז הארץ.

„מה שעשינו עד כה", אמר בר־לב, „מעיד על מה שיעשה גם ב־עתיד. אופירה נמצאת בקדימה גבו־הה בכל משרדי הממשלה. הממשלה תמשיך לפתח את הישוב היהודי ב־מקום ותסייע לתושביו."

300 חברי התנועה בארה"ב — הגיעו לישראל למסע הזדהות עם המדינה

באת מפגי „המצפור" בירושלים כ־300 חברי התנועה מארה"ב הגי־עו לישראל למסע הזדהות עם המדי־נה ויקיימו בסוף השבוע „ועידת התנועה לדרושיה ויסיורו במרכזי התנועה בכל הארץ, ביחוד במוסדות ירושלים" שבה ייפגשו עם אישי חינוך והתיישבות.

הסיורים ייערכו במרכז הארץ, ב־גליל ובנגב. בין הבאים נמצאים אישים רבניים נודעים מארה"ב, כגון הרב צ. הלברג, הרב חנניה ויינברג, הרב יוסף פיאנקו, הרב יצחק שמיד־מן, ע"יד יוסף שטראוס ועוד.

ביום שישי ייפגשו חברי המשלחת עם הרב מ. קירשבלום במרכז ה־קליטה „מבשרת ציון". אחרי כן יבקרו ב„רמות שראי" וייפגשו עם הרב ד"ר י. ויינשטיין ראש מחלקת ההסברה בארגון העולמי. במוצאי־שבת ייפגשו עם ח"כ ד"ר יוסף בורג ב„היכל שלמה".

שליחי המברקה בת"א יעבדו לפי נורמות ופרמיות

שליחי המברקה השירות מבתגי האקספרס בדואר ת"א יעבדו לפי שיטת הנורמות והד־פרמיות, זבהן הדברים על כך נחתם אתמול בין נציגי הנה־לת משרד התקשורת, נציגות השירות, ההסתדרות והעוב־דים.

מחלקת השליחים, המונה כ־70 עובדים, תהיה המחלקה הראשונה בדואר הל"אביב שתעבוד בשיטת שכר העידוד.

בעקבות חתימת ההסכם יפתחו מהנדסי הייצור בשירותי הדואר ב־מדידות לקביעת נורמה העבודה ול־אחר מכן תופעל השיטה הלכה למע־שה. מקודם לשיפור ניכר בטיב השירות עם הפעלת השיטה.

על ההסכם חתמו סמנכ"ל משרד התקשורת, מר ש. דיאמן, מנהל הדואר ה"א מר ב. רוזולד, מר ש. כוכבא מבציבות שירות המדינה, היה י. לי־ברגוש ולניאדו מההסתדרות, מר א. אהרון, יו"ר ועד העובדים ומר ויסס ממוד הנדסת הייצור.

הגרלת הלוטו

בהגרלה האחרונה של הלוטו שהתקיימה ביום ג' ניהושו את יציבת המספרים הנכונים. תרעב הראשונה שזכה ב־180,000 ל"י ר־תושב ת"א בעל טופס שיטתי מ־חציתי זכה ב־50,000 ל"י?

הפרס השני (5 ניחושים נכונים והמספר הנוסף) מתחלק בין 5,5 מנות פרס בנות 5,372 ל"י כ"א. הפרס השלישי (5 ניחושים נכונים) מתחלק בין 148 זוכים וכל אחד יקבל 399 ל"י. הפרס הרביעי (4 ניחושים נכו־נים) מתחלק בין 5,088 זוכים וכל אחד יקבל 17.40 ל"י. החמישי (3 ניחושים נכונים) מתחלק בין 60,392 זוכים וכ"א יקבל 3.90 ל"י.

כיצימום הסכום המיועד לפרסים בשבוע הבא, יהיה חצי מיליון לירות כזה לפרס ראשון מינימום 150,000 ל"י.

עם סגירת הגליון

פאריס, 31, (יופי"ע, ע"צ) — נציגי השוק האירופי המשותף קיימו היום שיחות רשמיות עם נציגי המדינות המאורגנות בליגה הערבית על דרכי הידוק שיתוף הפעולה בין אירופה בעצת הקהילה התעשייתית לבין הערבים, ההלשיבו על או־צרות נפט גדולים.

על אף העובדה שפגישה זו בהשר־תתפות שרי חוץ ברמה באורח רשמי לדיון על בעיות כלכליות טכנולו־גיות ותרבותיות בלבד, יש לכנס זה השיבות מדינית גדולה.

ה„מלחמה" על העצמאים

(יוני"ש) ראשי התאחדויות הסו־חרים וכצהירים, כי־על הממשלה לפעול ביתר שאת להעמקת ה־גביה אצל העצמאים ולהגיע ל־גבייה מס־אמת מסקטור זה. דב־רים אלה מושמעים נוכח ההכב־דות הרבות שמטילה המדיניות הכלכלית על השכירים. גם לדוברי משרד האוצר מגוהרים על הב־גיות להעמקת הגביה אצל העצמ־אים — אך אינם מכונים „הי־צים" כלפי ציבור זה, כפי ש־ציגים מדי פעם דוברי ההסתד־רות.

אתמול פורסם, כי דו"ח סופי של מנהל המכון לבחקר כלכלי של ההסתדרות, קבע שמשרד ה־אוצר מפסיד כל שנה, הדי מילי־ארד ל"י על חובות לא־נגבים של עצמאים. בדו"ח נאמר, כי חובות העצמאים והעברות מגיעים לסוף מרס 1974 ל־2 מיליארד ל"י, ר' כאשר שהריבית המצטברת להיבון היא כ־25 אחוז, הרי הפסדי ה־אוצר על חובות אלה מגיעים, כאמור, לחצי מיליארד ל"י לשנה.

דובר הכנסות המדינה מציין כי הדו"ח מוך הכילל נתונים לא נכונים. בין היתר, ציין, כי כל עצמאי משלם 15 אחוז ריבית על הפרשי מס מחודש התחלת ה־דיוח, וכן יש תשלום ריבית על מיגורים. כן ציין, כי אין אפשרות לגבות מעצמאים את כל המס המגיע מהם כבר בראשית שנת המס. שכן במקרים רבים אי אפשר לדעת מראש כמה ישתכר העצמאי באותה שנה.

בין אם כן ובין אם כך, ברור כי יש עוד כר נרחב לפעולה לייעול גביית המס מהעצמאים. אך הפעולה אינה צריכה להיות ב„דיאלוגים" אריהבאיים, אלא בפעולה בקופה ויסודית מצד של־טונת מס ההכנסה. ייתכן גם שיש מקום להידברות בעניין זה בין משרד האוצר וההסתדרות. אך לא רצוי שתצטייר תמונה כאילו ההסתדרות היא הלוחמה בעצמאים ואילו האוצר הוא המגן עליהם...

תצפית

*

במחנה קיץ של „בני־עקיבא" בשוויץ

(שלמה ד.) על גבעה מעל ל־אגם ניושטל צריפי עץ, חורשה גדולה ובחוכה כמה אוהלים ש־הבלחתם גדולה. כל אוהל רוצה לישון בהם לפחות לילה אחד. בכניסה למחנה דגל, שדה פר־חים ובו מצאות חלק מהמגילים עובדים. כדי להמחיש נושא ה־מחנה: הקיבוץ, על הגבעה דגל ישראל.

ארגון המחנה ללא דופי. ה־שליח מישראל, נסים כהן מקיבוץ שדה־אליהו, עשה נפלאות. כל פרט תורם אורגן למופת. שליח אחר הנמצא בצרפת, שלמה אל־קיים, הסביר לי בפרוטי פרטים על הפעילות במחנה — שעורי יהדות, עברית, ספורט, סיורים ועבודה בשדה הפרחים. הכשרות למהדרין, תחת השגחתן של שתי נשים יהודיות שהגיעו במיוחד ממוסדי התעסוקות במשבת. ל־מחנה כ־350 חניכים מכל צרפת וכ־45 מדריכים, רובם בוגרי ה־תנועה.

יום הקרן הקיימת התנהל ע"י פתן הרצאה שבעקבותיה התפתחה שיחה וכן שני סרטים שהוכנו ע"י הקק"ל. לשם כך חולקו העדויים לשתי קבוצות לפי גילים (10—14 ו־15—17). בסוף היום ידעו הנערים יותר על ישראל ועל ה־פעולות של הקק"ל.

ארגון מחנות מסוג זה הוא דרך טובה לקרוב הנוער בהפוצות ל־ישראל.

*

אוצר השאלות והתשובות

(י. כהן) רבנים, דיינים, מור־רי הוראה וחכמי ישראל ישמחו ב־קבלם בימים אלה „אוצר ה־שאלות והתשובות", מפתח ל־מאות רבות של ספרי השאלות והתשובות מתקופת ההלכה עד זמנו. כרך זה (א) הוא על ספר השולחן ערוך — אורח חיים.

את המשימה רבת החשיבות של הכנה „מפתח" לכאוה אלפי השאלות, המודרות בספרי הקרות, נטל על עצמו מכון מהרש"ל (על שמן של המשפחות מסייעי ה־ייסוד האשכנזי בארה"ב: ליב־לין, שפירא, לצוך) שבאמ נוסד בירושלים, בשנת השייא השתלמו בו מאות צעירים מתמצטיינים שבבני הישיבה, ורבים מהם מכהנים כאר כרבנים, מנהלי מוסדות תורניים והינוכיים. במס־גרת אדירים זה של אוצר השו"ת עוסקים חברי מכון מהרש"ל, בנוסף ללימודיהם.

יוזמי המפעל ומבצעיו הי"ו ר' נחום כהנא־שפירא ז"ל ויבדל"א ר' יעקב מאיר כהנא־שפירא ור' אברהם כהנא־שפירא, ועבהם חבר רבנים חברי בית המדרש הגבוה של המכון.

אין ספק שמהורה יהפוך „מפ־תח" זה מכשיר רב־עזר לרב ד־לדיין, למורה הוראה ולכל בן ישיבה הרוצה להעמיק ולהרחיב את לימודו. ללבן ולברר סוגיות ועניינים בש"ס ובפוסקים. גם הוקריים ימצאו, ב„אוצר" הזה רי־כוז עשיר של מראי מקומות מ־סודרים לפני נושאים והדר ומבין של המשיבים. ובדק רב מציין נשיא המכון, הרב יעקב מאיר כהנא־שפירא, כי „בספרי השו"ת משתקפות גם הלכותיהם־הלכותיהם היומיומיות של הפרט והכלל ה־יהודי, נזכרים בהם אירועים הס־טוריים, שמותיהם של אנשים ו־מקומות, והאוצר יכול וראוי ל־שמש מקור לא־אכזב גם לחוקרי דברי ימינו".

המפעל כולו יקיף ארבע מער־כות ראשיות: (א) דינים ופסקים, עפ"י ארבעה חלקי השולחן ערוך. שאלות שאינן נהגות בזמננו תבואנה לפי סדר „היד החזקה" להרמב"ם: (ב) פירושים, שאלות הדנות בפרשנות תורה שבכתב ושבעל־פה: (ג) סוגיות, כללים בש"ס ובפוסקים, קבלה, מוסר וחסידות: (ד) שונות, שאר ה־נושאים כגון בעניינים בלשנות, היסטוריה, ביאוגרפיה ועוד.

בוודאי עוד ייכתב מאמר הערכה יסודי על אוצר בלום זה, אך עכשיו של צוות רבנים ש־תורתם אומנותם, הטורחים ב־שקידה רבה לתת לחכמי הדור „מפתח" ראוי לקחת יסוד ל־מערכת תקינה שבבסיס ההלכה היהודית.

המר: הממשלה חייבת לפעול

(סוף מעמד ראשון)

כרוצים „לכבוש את השלטון"? הם בני קבוצר, מנחם פליקס, יוסף אור־ציאל יהודה עציון ויצחק לוי, הם שימו את ההתנחלות. הנהיגו את אחיהים, ובהרו את המקום, והכבנו את דרכי הגישה ואת כל המהלכים — התכוונו להקים את מלכות יש־ראל בשומרון מול זאת שבירושלים? על הללו אומרים שרצו להתמודד. כרו ראשות הממשלה, לשר הבטחון, ואולי גם לשרי הבריאות, הקליטה, התיירות ובלי התיק?... על אלה אומרים שאין להם כוונה רציניות להתנחלות אלא „הפגנת סרק". זוהי שנאה ש־מקלקלת את השורה. מותיקי מפלגת העבודה, שבשעתם היו חלוצים, מוסר לצעות שבעה הזאת של העדר אידי־אלים. ולחישות התנכרות לערכי ה־התיישבות וההתנחלות ישמחו על דוח־זהי־לאומי, הרוצה בכל מאודו לה־אחז בארץ תוך קשיים ומאבקים, לבנות אותה, ולקבוע בגופם את גבו־לותיה תוך סיכונים. אתם, אנשי „ה־עבודה", צריכים לעודד נוער כזה, מכם צפינו לגישה אחרת ואהדה.

מה אומר הנוער שלכם?

הנואם קרא מדבריהם של בני הנוער (תלמידי כיתות י"ב) התלוש משרשי עמו, דברים שנדפסו ב־„שדמות", בטאון בני הקיבוצים, דב־רים שאסף יוהר ספילנסקי:

„למה אנחנו קיימים פה — פה לא יכולים לחיות, ואיזה עתיד יש? שום עתיד! ושלא תספרו לנו מע־שיות. „אני שואל עצמי למה לא לנטוש את הארץ — מה קושר אותי לכאן? החברים? המשפחה? הקי־בוץ? נורא קצת. „ההיסטוריה הי־הודית לא מדברת אלי כלום. המדי־נה הזאת היא מדינה שנגמרה"..

„הצעירים הדתיים" הללו

ח"כ המר הקריע במיוחד דברים שאסתר הרליך אמרה בבה על „ה־צעירים הדתיים הללו", הדבריה הז־כירו צליל דברי הנאצים על „היהו־דים הללו"...

ויוריד דור והמשך של „המערך" הוצאתן שלא יכול היה בימי שבת ותשעה באב לנשום, משום שנתגו בהתאפקות ולא סולקו המתנחלים מיד. בדיבורים כאלה הציונות מספי־קה לנשום. לנו קשה לישון למראה הידרדרות במפלגת „העבודה" ובמנ־היגות דור העתיד שלה.

מי הם המתנחלים

ראיתי במחנה המתנחלים אנשי הקשורה שעמדותיהם שונות לחלוטין מאלו שייצגו המתנחלים. כולם, עד לאחד, עמדו נלהבים ונפעמים מה־רעם. הצרוף והמסירות לארץ ו־לעם, מהאמונה הגדולה שהתגלתה שם. מי שראה את מאות המתנחלים בשומרון, גברים, נשים, ילדים, ואת אלפי אוהדיהם, מגיעים מן ההרים ב־צום הכבד, גומעים עשרות קילומט־רים ברגל, לא יכול היה שלא להזכר בבירייה, ב„חומה ומגדל".. בתקופת הבראשית התמימה ו„אידיאליסטית המסורה שבלבי" ..ה מיסב ה־ נוער שלנו ..תבת העם ד הארץ. גם ..שהבטח „לפגר תמו" אהבו אותם, הבטרנו לתפילה ולשירותם של המתנחלים.

ומי הם ה„מתנגדים"?

לעומתם מסיתים ומקטרגים אשר בי שיצאה לשמם מבטים לגייס עו־בים ולהסיתם להפגין נגד המתנחלים...

נוער פולש לאחוזה פרטית של לוחם צה"ל שכל חייו היו קודש לביטחון המדינה. צעירים המעיזים להרים יד על נכה צה"ל.

הטוב שרה"מ נהג בהתאפקות ואי־פון, וכן שר הביטחון והרמטכ"ל שהוכיחו לראות את העיקר. כל ישר לב ראה ויודע עם מי יש כאן עניין, גם הרמטכ"ל אמר: זה נוער נפלא.

היו דברים מעולם

אין זו הפעם הראשונה שהתנחלות מוקמת „מלמטה", על ידי מאמינים אידיאליסטים בזכותנו על ארץ יש־ראל הרוצים באמת ובתמים למעשה. עוד כשהיו המפד"ל חברים בממשלה, וגם כאשר הליכוד היה בה, כשרצו חנן פורת וחבריו בכפר עציון ל־חזור לגוש לא ניתן להם. ההוכבה ה־שירה לעלות בלי רשות. רק ברגע האחרון גברה התבונה הממשלתית והרשות ניתנה. כשרצה הרב לוינגר וחבריו להקים את „קריה ארבע" קודם ישבו ואחר־כך ניתנה הרשות. היום יושבים בגוש עציון ובקרית ארבע מאות משפחות. וכך היה בגולן, בתחילת ההתנחלות בו. וגם בימי ה־ממשלה הקודמת — כך הוקמה „קשת" ולא אמר איש: „פושטי" או „עבירה על החוק"... ח"כ המר הבטיח לאנשי הממשלה הזאת: נסו זאת, תאשרו הקמת יישוב בשומרון — ותוכחו אילו שבחים יעריפו עליכם המתנח־לים.

המניע האמיתי הוא דתי־רגשי, ב־רובם חניכי „בני עקיבא" וישיבות „מרכז הרב" ועוד. צביעות הסתה היא מצד צעירי „המערך" לומר ש־ההתנחלות בשומרון „תסכל את ה־שלום ותקרב מלחמה"..

למכשו זכותנו על א"י

הנואם הזכיר את התחייבות הממ־שלה לקרוא לבחירות חדשות לפני הכרעה בעתיד יהודה ושומרון, אך בינתיים למה לסגור את השומרון בפני יהודים? דווקא בזה אתם מס־כנים את השלום. לא די במס שפתיים ש„זכותנו על ארץ־ישראל איננה מ־ערערת"...

הממשלה נקראת לסלק הצידה די־בורים שונים להתחשב ברצונו של נוער נפלא ו„גחיצונים" נוספים המו־כנים להתנחל בשילה, ביריחו ובמ־קומות נוספים. חרשים רבים תהדפו על הדלתות הממשלה דורשה אותם בקש. השבוע היו אלפיים. בחו־דשיים יבואו רבבות. רעיונם הו־לך וחודר ללבבות, ותנועתם לא תי־פסק. אין הם רוצים סתם התיישבות ברחובות או בראשון.

המדרש אומר שמלחמת האחים ה־נוראה של „פלגש בגבעה" היתה נמנעת אילו הבינו ראשי העם את הצרכים האמיתיים והד הדברים של פתנו ולפיניגנו. „כשנכנסו ישראל לארצם היה להם לסנהדרי גדולה לילך ולקשור חבלים של ברזל ב־מתניהם ולהגביה בגדיהם למעלה מארכובותיהם, ויחזרו בכל עיירות ישראל. יום אחד ללכיש, יום אחד לחברון, ויום אחד לירושלים, וכן לכל מקומות ישראל וילמדו את הצב עד שיתיישבו בארצם, כדי שיתקדש שמו של הקב"ה. והם לא עשו כן, אלא כשנכנסו לארצם, נכנס כל אחד לכרמו ולזיתו ואמר: „שלום עליך נפשי"..."

אגב

מיבצע והשלכותיו

ממשלת רבין מבקשת הרה כלוה הכל אי־אפשר להתקייב בהוסדי ר"ץ, מוקד וזקיפו בקילות העצים הבריאה כבר כך, שהדיו ונעבי דורש שד לבניי הערבים בארץ. השיטי־שמאלני נגד ניסיון ההתנחלות, ראשו אנשי מפ"ם, לא גרם נות לחלק המחות במפלגת העב יסודי זה, במגנון „דימוקרטי" מבחוץ, שהבע למעשה לשבור מוהיהם ולהרבין גולגלותיהם מבעד ה„פוטש הפאשיסטי", עורר סלידה בקרב רבים מחבר לנה"ר העבודה ומבבירי המעו.

בראיון אמר ראש הממשלה, הליכוד מוכן למדיניות התש טריטוריאלית הרי יש מקום טרפנו לממשלה. הינונה לה משמעה בקרב חלקים מן המ הליבראלית הכשייכת לליכוד. אחד מעסקני הליכוד, ראש רמה"גן, אמר, שיש מקום ל „מרכז ליבראלי גדול", שבו מתונים מהליכוד, ל"ע וקבוצו ליקיוה חדשה. הוסיף, בהתגבש תיוצר אפשרות לבינוך במשל בה „ללא כניעה לדרישות המפ"ל". בביוון זה דיברו עסקנים, נוסף הליבראלים, שאינם כאושרים מן הקשר עם „חרות" ועניינם תתף בממשלה.

באותו אתמול בכנסת שרה, מראשי המפלגה הליבראלית בליכוד, את חבריו למפלגה, „הללו מבינינו הרוקדים מה" ומסתייגים מהרעיון הציוני ימוכנים להתפשר על השטח לדעתו, מועטים הם אנשי ה במפלגתו, בעוד הרוב זהים עמדה המוצהרת של הליכוד.

השבונב של הליבראלים הכעו בים בהצטרפות לקואליציה הוא וראשונה להיות בעמדות ש מסויימות. הנימוק השני הוא את המפד"ל לאופוזיציה, כדי ממשלה בלי הציונות הדתית. החילוני־קיצוני בבפלגה הליבר נוטה לפרוש מהליכוד ולהצ לקואליציה.

נטייה זו מוצאת עידוד ב של מפלגת־העבודה, הסבורים, ליבראלים הללו נוחים יותר מ מפד"ל הן בגלל חילוניותם והן נכונותם לפשרות טריטוריאליות יהודה ושומרון. כמדומה, שגם זאתה מוכנה לישב עם „האוייב מעמדי" בממשלה אחת ובלבד ל ער את כוחו של הליכוד ולס שהפוגת עם המפד"ל.

לפי המצב הקיים, אינם סיכויים ממשיים לפרישתה של מפלגה הליבראלית מן הליכוד. שה זו תפגע אמנם בשלימות הליכ אך בסופו־של־דבר העורר את ה לגה הליבראלית. אלה שהצבעו זה הצביעו בהיותה חלק וחלק מהליכוד. עסקני המפלגה ליבראלית, ברובם הגדול, מכי היטב את ריכוזי הקלות שלהם.

פרשת יהודה ושומרון, שעלתה הפרק בעקבות ההתנחלות בהר שומ ככל שיגבר הלחץ להכרעה כן ויתערער המצב הצר של ממש רבין. באמיו של ב. דיין ב הם קריאת־תגר על מדיניות ה שלה. הוא דורש במפורש התנח ביהודה וגם בשומרון, ש„זה אר ציון" ולא רק „אהבה שומרון". היא עמדת לא־מעטים מבין ה מפלגת־העבודה.

לאחר מיבצע אלון־מורה שוב סיכויים להרחבה הממשלה על ב מהדיניה התורנית, שחיים ניים אינם יכולים להסתייג המהלכים יעצרכו לבקש הסב הציבור. הדברים שנשמעו אתמ בכנסה היו לרוב נאומים מכו לציבור, נאומי בחירות.

פרשת יהודה ושומרון הק החושה על־ידי חבורת המתנח שאינם מוותרים על כנמתם. צפם יהיו כנראה, השלוה בהמ הציבורי.

הכנסת אישרה

(סוף מעמד ראשון)

כנסת והבהשעת דעת הקהל א על ידי כעשים הממערכים את יות משטרנו. הדוצה זו ממ את כל חלקי ציבורנו, ושתם את נבחרי העם ושליחיו.

בתנאים קהם שרויה ישראל ההיישבות חדשה חיבת אישור דם של ממשלת ישראל. אין ל יוזמות מתגרות ובלתי מאושרות שטחים המוחזקים התיישבה גנה מפנן ואינה כתיישבת עם ה חוק. אין להטיל על צה"ל בות בהתוניות הנובעות בלתי אחראים. אין לכפות על משימות המשבשות הבטוחי ניותיו ואין להביא למצב בו אנוס למנוע בכוח הוהקמת זכותה לאישור מוקדם והוסמך.

הממשלה תקפיד־גם בעתיד קיום הסדרים המקובלים עליה התום ההיישבות וההתנחלות, תעשה־להמשך ההתיישבות להתלכותוה המוסכמת. היא את המוטל עליה לכניעה כל לנצל אידיאל התישבותו להפ אנטי־דמוקרטית. הממשלה ק לכנסת להת לה את מלוא תמי במדיניות זאת, אשר בה הערובה קיום שלטון החוק וסמכות ה והכנסת.

השתייכשות המאורעות בפני רה"מ

רה"מ סיפר שבוים חמישי בשאל היועץ המשפטי והשיב מעשה סבסטייה יש משום חוק. לרה"מ היה ברור ש לפנות את האנשים שהתמקמו איפורה, כדרך שנהגו כל ה לוה. הממשלה דנה בזה למנוע ניסיון ההפקמה או לות שלא באישורה. החלטת ה שלה קדימה.

שיקולי יקרה

צה"ל פעל בהתאם להוראות ני יכול להגיד כי האנשים המקום מרצונם החופשי. אך נויים יצא אל הצעל מבלי כורח לנקוט אמצעים אשר להמנע מלנקוט אותם. כל שר היה לבצע את הפינוי להוקך להם.

פעלנו ללא שיקולי יקרה בעקביות ובהתאם להכניותנו. ברור לאנשים בסבסטייה כי לא נהל אתם מו"מ על התנחלות מקום אחר בטרם יפנו את את עיתוי הפעולה קבענו בממידת השבת ותעניות לוה הזמנים שקבענו לעצמנו אפשרות לאנשים להיווכה החלטתה של הממשלה. צעדיהם, ולהפריע פינוי ללא שות עם צה"ל. ראיתי במצ חן לכוחה הבולט של ישראלית ולא מבחן ל צה"ל. אני שמח כי הסכ צער וכלימה ואולי אף

על הדיון ראה המנור „ב פשיש המחוכך"

משרד הדתות הכפיל השנה השתתפותו באחזקת הישיבות

דו"ח על פעולות משרד הדתות הונח על שולחן הכנסת

מאת יונה כהן

על שולחנם של חה"כים הונח ספר נאה בצורתו ועשיר בתכנו, על פעולות משרד הדתות. הדו"ח, שהונח לקראת הדיון במליאה, מכיל למעשה חומר מפרי עמלם של ה"ה ד"ר זרח ורהפטיג וד"ר יצחק רפאל, שכיהנו כשרים במשרד זה. את הסקירה לדיון במליאה יביא, כמובן, השר חיים צדוק.

בפרק „השיפוט הרבני" נמסר על 12 משרות פנויות של דיינים בבמת מקומות בארץ, לכינוסה הקרוב של ועדת המינויים לאיוש המשרות הללו.

בית הדין הרבני הגדול יעבור למבנה ארעי בעיר העתיקה, עד להשלמת הבניין הקבע שם. בינתיים שוכן בית הדין הגדול באולם הספרייה שליד הכותל המערבי. בית דין ארצי לגיור ודיין נודד וכן בית דין נוסף לגיטין — עודם בגדר של תכניות לביצוע בעתיד.

בדו"ח צויינה הצלחתם המרובה של האולפנים לגיור במסגרת הקיבוץ הדתי. בתל אביב קיים אולפן לגרים בחסותו של הרב הראשי לישראל, הגר"ש גורן, ובתכנון — אולפנים לגיור במרכזים שונים בארץ.

במיוחד מצויינת בדו"ח העבודה החשובה לפתרון בעיותיהן של עגונות רבות בעקבות מלחמת יום הכיפורים. בית דין זה פועל בראשותו של הראשל"צ הרב הראשי לישראל, הגר"ע יוסף, ועמו הרב הראשי לצה"ל, תת־אלוף הרב גד נבון.

בתי הדין הרבניים במספר מקומות בארץ, בעיקר בירושלים ובבאר שבע, סובלים מצפיפות הדיור.

לפי הוראתו של השר ד"ר י. רפאל אורגן המשרד מחדש ונקבעו בו חמישה אגפים: אגף אמרכלות (עובדים, כספים, תקציב, משק, ייצור ויצוא חפצי דת), אגף לקליטה רוחנית וקשרים עם הגולה (יהדות לעם, הווי דתי, קשרים עם הגולה, הסברה, חקר ההלכה, פרסומים), אגף לשירותים דתיים ארציים (ישיבות, בתי כנסת, רבנות, מקוואות, עירובין, קבורה, „קרן יולדינר־שבת), אגף לשירותים דתיים מקומיים (מועצות דתיות, ביקורת הדרכה, תכנון מבני דת), אגף לתפקידים מיוחדים.

בשנה שחלפה התמנו 19 רבנים חדשים, 12 רבנים רושמי נישואין שרשמו 26 אלף ו־600 זוגות (כן ירבו). אותה שנה נערכו כ־3,000 זוגות.

פעולת המועצות הדתיות

בשנת 1973 היו בטיפול במשרד 185 מועצות דתיות. בראש העין ובבני עיש, בהן לא כונסו המועצות הדתיות, מינה שר הדתות (בתוקף סמכותו לפי חוק חדש) ממונים מידיו. עתה עומד השר למנות מועצה למועצה הדתית בכרמיאל.

תביעתן של המועצות הדתיות היא כי אם יש למשרד הדתות המתייגות מספיק מסוים בתקציב, שהתמחויות תובע בראשית שנת התקציב ולא לאחר מכן.

כן מורגש הצורך בקביעת „סל שירותים דתיים" מינימליים שמועצה דתית חייבת לספק לתושבים.

הקצבות לכוללים ולישיבות

בשנים האחרונות רבו המועצות הדתיות שהכניסו לתקציביהן הקצבות למוסדות כגון כוללים. במרבית המקומות זכה סעיף זה לתמיכה מצד ראשי הרשויות המקומיות. יש לציין, כי רבים מאנשי הרשויות המקומיות רואים בעין יפה את הקמת הכוללים במקומותיהם — מתוך התחשבות התכונתם של בני תורה ביישוב והכרת ערך הפעולה התורנית־חינוכית שאברכי הכולל מפתחים בין האוכלוסיה המבוגרת ובין הנוער.

עם התרחבות היקף המוסדות שפנו למועצות בנדון כוננה במשרד ועדה מיוחדת לשם אישור הבקשות בנדון. הוועדה עיבדה לעצמה קריטריונים לדיון בכל בקשה.

הוטל על המשרדים האזוריים לבדוק את המצב בכל כולל, אם הוא עונה לתביעות שנקבעו בקריטריונים הללו — ועל סמך חוות דעת של המשרד האזורי דנה הוועדה בנושא. לאחר שהוועדה מסכמת את דיוניה, מודיעים למועצות הדתיות הנדונות את היקף הסכום שמותר להן להקציב לכל מוסד כזה.

פעולות בשטח הווי דתי, שעורים תורניים והסברה דתית

המועצות הדתיות המשיכו בפעולותיהן בשטחים הללו — בעידוד ובהדרכת המחלקה והמשרדים האיזוריים.

הקפות עם במוצאי שמחת תורה הפכו בהרבה מקומות לאירוע דתי מרכזי הן מרכזות קהל רב מבין כל שדרות הציבור. בהרבה מקומות זוכה פעולה זו לעידודה ועזרתה של הרשות המקומית — המעוניינת גם היא בקיומו חוגי הציבור השונים באירוע זה.

בחודש ניסן, לקראת חג הפסח, מטפלות המועצות בשתי פעולות בעלות אופי חברתי, אשר להן גם גוון דתי מובהק.

מבצע „קמחא דפסחא" לעזרת נצרכים לקראת החג. מפעל מסורתי זה מצא לו תומכים רבים בין כל שדרות הציבור. גם הרשויות המקומיות ולשכות הסעד משתפות פעולה עם המועצות במפעל זה, אשר זוכה להערכה רבה בחוגי הציבור השונים.

נערכים סדרי פסח ציבוריים בשביל אנשים בודדים ועולים חדשים אשר טרם סידרו ביתם. בשנים האחרונות — עם עלייתם של אחינו מארצות המעבר לבית הבריה"מ, אשר לרבים מהם לא היתה האפשרות עד כה לחוג את חג הפסח כהלכתו — הוקדשה תשומת לב מיוחדת לעריכת סדרי פסח מסורתיים בשבילם. במקומות רבים שיתפו המועצות פעולה בעניין עם מרכזי הקליטה שבמקומותיהם.

במקומות אחרים נקטו המועצות יוזמה כשלהם וארגנו סדרי פסח ציבוריים לעולים, שפוזרו כבר בשיכונים וגם לאלו הנמצאים במרכזי הקליטה.

בניסן מקיימות המועצות הדתיות ולשכות הרבנות עצרות זכרון לשואה ולגבורה — בבתי הכנסת, בשיתוף פעולה עם הנהלה של הרשות המקומית. בקהילות רבות המועצה הדתית, היא הגוף היוזם בנושא זה של „זכרון השואה והגבורה".

ביום העצמאות מקיימות מרבית המועצות הדתיות ביחד עם הרבנות המקומית תפילה חגיגית, מסיבות ועצרות לציון חגה של מדינת ישראל, ובכך מוטבע לחג זה גם ממד דתי. אותו הדבר אמור גם ביחס לחגיגות יום שחרורה של ירושלים.

מדי שנה — בחודש אלול — מקיימות המועצות הדתיות „מבצע בדיקת תפילין ומזוזות", בתשלום סמלי, לכל הזקוקים לכך.

רשת ענפה של שיעורי תורה למבוגרים ולנוער במסגרת בתי הכנסת ומוסדות ציבור מאורגנת על ידי המועצות הדתיות.

בפעולות אלה נעזרות המועצות הדתיות שבעיירות הפיתוח באברכי הכוללים, הגרים במקומות אלה, הפעילים בהפצת לימוד התורה בחוגי הציבור השונים.

הטיפול בענייני העובדים

בשמונים אחוז של המועצות הדתיות נקבעו מסגרות תקניות לצוותי העובדים שלהם. תשומת לב מיוחדת הוקדשה גם לבעיית הטבות השכר הצמודות להם וכאיים העובדים הם מוענקות לעובדים הזכאים להן.

ועדה מיוחדת, שמונתה על ידי המנהל הכללי של המשרד עסקה בקביעת מסגרה ועקרונות שכר ומסלולי קידום לעובדים המקצועיים של שירותי הדת (שוחטים, מנקרים, עובדי בתי השחיטה, מפקחי כשרות, עובדי המקוואות וכו'). המלצות הועדה תואמו עם הוועדה הפריטטית להנהגת מסלולי קידום בשירות הציבורי. הן בוצעו כמעט ב־80 אחוז מהמועצות הדתיות, למרות שבא כוח הסתדרות הפקידים טרם הסכים להחלטות הוועדה הפריטטית, וטרם חתם על פרוטוקול של הוועדה.

הוכנה הצעה לנהלים בענייני עובדים שלאחר אישורה במשרד, יהיה צורך להיכנס במשא ומתן עם נציגות העובדים וחבר המועצות — לשם חתימת הסכם קיבוצי אשר יוגש למשרד העבודה כהסכם המחייב שיפורסם בהתאם לנוהל המקובל במדינה.

בקרוב ייערך דיון מיוחד לקביעת גובה השכר של ראשי המועצות הדתיות ומנהליהם בערים הגדולות והבינוניות. עד כה היה מקובל עיקרון כי ראש המועצה הדתית מקבל את שכרו לפי אותם כללים של סגן ראש הרשות המקומית. יש לבדוק איך מוגשם עקרון זה בפועל ומהם התיקונים בדרגות השכר המתחייבים עקב השינויים האחרונים בשכר העובדים.

ייקבעו עקרונות קבועים בהקשר לזכויות לגימלא ולפיצויי פרישה של ראשי המועצות הדתיות.

המחלקה לישיבות ומוסדות תורה

השנה נפתחו 30 מוסדות לימוד חדשים, מהן חמש ישיבות ההסדר המשלבות לימוד עם שירות צבאי, חמש ישיבות גבוהות ו־20 „כוללים".

המחלקה המכסיה בבדיקה הכללית שלה על המוסדות הגשת המידע הכספי החדשי שנקבע על פי מספר התלמידים בכל אחד מן המוסדות. שיעור של 15 ל"י לחודש לכל תלמיד. נוסף על כך העניק המשרד מענקי בנייה לאותם מוסדות שהחלו בבנייה חדשה או בהרחבת המבנים הקיימים. למטרה זו ניתנו גם הלוואות מתקציב הפיתוח או מן התקציב המשותף למשרד ולמפעל הפיס.

הישיבות בארץ מתלבטות קשה בבעיות תקציביות. מצד אחד חל גידול מתמיד במספר התלמידים, ומצד שני רמת הכנסות של הישיבות יורדת. מוסדות חינוך אלה מקיימים, לרוב, גם פנימיות שהוצאות אחזקתן נעשות יקרה לאחר גל ההתייקרויות של מוצרי מזון ושירותים שונים. האפשרויות של הורים להשתתף בהוצאות האחזקה אף הן מוגבלות מאוד.

האומדן של הכנסות הישיבות מגיע לסכום של 80 מיליון ל"י בערך, התמיכה הממשלתית מסתכמת ב־20 מיליון בלבד, כולל תמיכת הרשויות המקומיות (מזה 15 מיליון ל"י במסגרת תקציב משרד הדתות). השנה היתה גם ירידה ניכרת בהכנסות הישיבות מתורמים בחו"ל, בשל מגביות החירום. נעשתה פעולה לפצות את הישיבות על אבדן הכנסות בצורת המגבית המאוחדת שהעניקה סיוע מיוחד לישיבות שנפגעו.

במגמה להקל על הישיבות במצוקה הכספית הקשה המוטלת עליהן, הצליח השנה משרד הדתות להכפיל את השתתפותו התקציבית לישיבות לעומת השנה שעברה. משרד הדתות חותר להגיע למצב בו תשתתף המדינה בתקציב הישיבות הגבוהות לפי אותם קריטריונים המקובלים לגבי מוסדות להשכלה גבוהה.

השנה נקבעו קריטריונים קבועים לחלוקת התקציב לישיבות. מאחר שמספר התלמידים בכל ישיבה הוא אבן הבוחן להשתתפות התקציבית, נדרשו כל הישיבות לדווח על מספר התלמידים ולעדכן את המשרד בכל השינויים שחלים. המשרד הקים צוות מיוחד העוסק בפיקוח ובבדיקת הנתונים במטרה להגיע לחלוקה צודקת בכל האפשר.

ישיבות „הסדר": השנה גדל מספרן של ישיבות „ההסדר" המשלבות לימוד תורה עם שירות צבאי. חידוש זה של „הישיבות הצבאיות" הוכיח עצמו כעל ומעבר לצפוי. הישיבות גידלו דור של תלמידי חכמים העוסקים בלימוד התורה לשמה. יחד עם זאת מצטיינים כלוחמים מעולים ביחידות קרביות בצה"ל. במלחמת יום הכיפורים הוכיחו עצמם בני ישיבות אלה והם זכו לשבחים רבים מפי מפקדים בכירים בצה"ל ומחיילים רבים שזו להם הפעם הראשונה להיפגש בנוער הדתי המשלב ספרא וסייפא.

ישיבות ה„הסדר" מלאות היום עד אפס מקום ורבים מתדפקים על דלתותיהן בבקשה להתקבל ללימודים. בגלל לחץ זה החל השנה משרד הדתות לזרז הקמת ישיבה חדשה. הישיבה תוקם במקום שתוכל לתרום מבחינה בטחונית וחברתית לסביבה בה תימצא.

רשימת ישיבות ה„הסדר"

הישיבה	מספר התלמידים
כרם ביבנה	271
הכותל	164
הר־עציון (אלון שבות)	195
שעלבים	221
קרית־ארבע	61
רמת־מגשימים	50
מרכז הרב	260
הישיבה ליד המכון הטכנולוגי	100

סך הכל — 1222 תלמידים, כן ירבו.

מספר תלמידי הישיבות

הסוג	גיל התלמידים	מספר המוסדות	מספר התלמידים
ישיבות גדולות	17—25	80	7940
ישיבות לצעירים	14—17	64	3523
ישיבות תיכוניות	14—18	28	4152
ישיבות מקצועיות	14—18	15	2793
כוללים להשתלמות	22—35	195	5400
סך הכל			23,808

המחלקה למקומות קדושים

המחלקה פועלת בתוקף החוק לשמירת המקומות הקדושים תשכ"ז (1967), לפיו הותקנו תקנות מתאימות על ידי שר הדתות לכל מקום ומקום.

המחלקה מטפלת בשמירה ואחזקה נאותה של המקומות הקדושים היהודיים, שיפוצם הסדרתם, פיתוח הסביבה והשירותים הדרושים עבור המבקרים.

הכותל המערבי: מהווה נקודת משיכה מרכזית מבחינה דתית לאומית לאלפי מבקרים ומתפללים מידי יום ביומו. לפי אומדן זהיר מבקרים בכותל מידי שנה קרוב לשני מיליון איש ולמעלה מזה.

כמידי שנה התקיימו גם השנה אירועים שונים ליד הכותל, מהם אירועים שנעשו למסורת קבועה, אירועים ממלכתיים ותפילות ציבוריות. בין האירועים הללו יש לציין את תפילות השבת המסורתיות ההמוניות, את תפילות החג המועדים השונים, טקס הדלקת נר הזיכרון על ידי נשיא המדינה ביום הזיכרון לחללי צה"ל, טקסי הדלקת נר חנוכה, עליות לרגל, חגיגות כ"ח באייר לציון שחרור ירושלים, ברכות הכוהנים בהמון חג, חגיגות בר מצווה. בשל גידול הדרישה לקיום חגיגות בר מצווה ליד הכותל, רבים מהם עולים במיוחד מההתנהגות לחגוג את הבר־מצווה ברחבת הכותל, נתמנה עובד מיוחד שתפקידו לטפל בכל הפניות המגיעות, להבטיח הצרכים הדרושים כגון: כלי קריאה, חזנים וכל הקשור בזה. „תעודת בר מצווה" נאה ניתנת למזכרת לכל בר מצווה.

תוך מאמצים מרובים בעזרת התקנות המחייבות הצלחנו במידה רבה להרחיק מרחבת הכותל את הצלמים והקבצנים שגרמו להטרדת מתפללים ותיירים. האחזקה השוטפת של מקום כה שוקק אדם בכל שעות היממה, שכירת הניקיון, שמירת הסדר והביטחון, ואבטחת שירותים הקיים בכל הנושאים מחייבים מאמץ ופיקוח מתמיד והיא עבודה גדולה ויפה.

עד עתה נחשפו קרוב ל־400 מטר שהם רוב ארכו של הכותל המערבי, מזה 143 מטר מתחת לכיפת השמים

(סוף בעמוד 5)

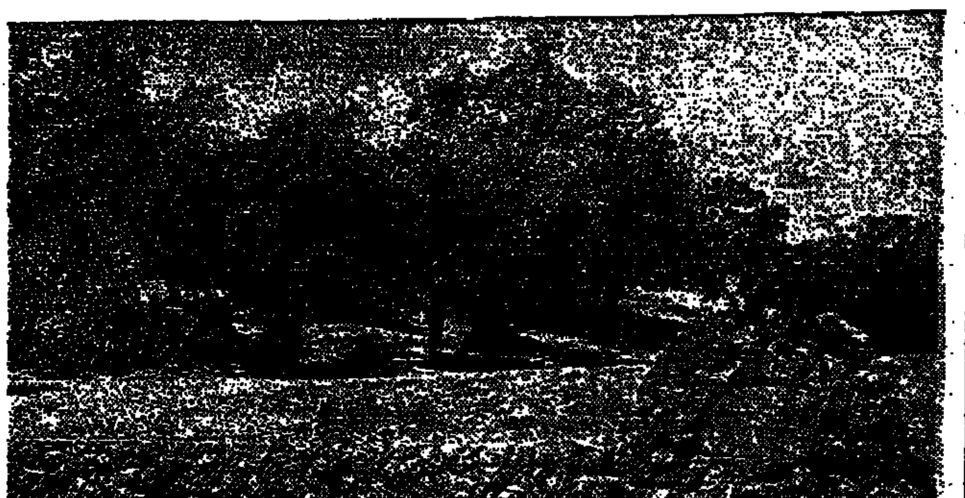

במעלה הדרך במאס נהר־אטיי"ב, כשמי קיים צמחים למצודת קלעת־נמרוד, נחנך ע"י יו"ר הדירקטוריון של הקרן הקיימת, מר יעקב צור, חניון־דרך, שהוקם בשמורת טבע המתגלת בעצי אלון עתיקים. החניון נושא את שמו של נחמן אלכסנדרון ז"ל, מי שהיה מנהל אגף הכשרת הקרקע של הקה"ל. במקום הוקמו שולחנות וספסלים לנוחיות המטיילים לרמת־הגולן ולחרמון.

בקיעים ב„ליכוד"

(ראיון עם ח"כ ש. ארליך, יו"ר הנהלת המפלגה הליברלית)

מאת שאול שיף

„לא הייתי אומר שקיים קרע בליכוד אבל בהחלט יש בקיעים" אמר, בשיחה ל„הצופה", ח"כ שמחה ארליך, יו"ר הנהלת הליברלים וה„איש החזק" של מפלגה זו, כאשר הגיב על השתתפות חברי כנסת מן „הליכוד" ב„מבצע אלון־מורה".

עד ימין ועד שמאל

על ח"כ ארליך מספרים, כי הוא בוחן אפשרויות להצטרפות לממשלה וכי הוא רק מחפש את ההזדמנות הנאותה. האם „פרשת סבסטיה" היתה בשבילו תחנה ראשונה בדרך להיתנקות מ„חרות"?

בראיון עמו, המתפרסם להלן, משיב ח"כ ארליך לשאלות אלו ואחרות.

שאלה: במפלגה הליברלית העצמאית התקיים דיון בדבר אפשרות הקמת מרכז ליברלי יחד עם תמיכת הליברלים ב„ליכוד". מה תוכן לי הצעה זו?

ח"כ שמחה ארליך: זה קול ענות חלושה. ואין מאחורי זה שום דבר פרט למלים. אינני רואה בל"ע שהתך לאתגר של מרכז ליברלי. אלו מלים ללא תוכן וזה בהחלט לא רציני.

מה על המפלגה הליברלית העצמאית להוכיח את רצינותה בדבר הקמת מרכז ליברלי?

אינני מצפה מהם לרצינות בעניין זה. פשוט איני מתייחס לזה.

„פרשת סבסטיה" פגעה בדמותו של „הליכוד"

התמיכה הליברלית ב„ליכוד" ביקרה בחריפות ובאופן מכבד את השתתפות החברים מן „הליכוד" ב„מבצע אלון־מורה". כלום לא לקחתם בחשבון שביקורת זו תפגע קשות ב„ליכוד"?

אני סבור שעליית חלק מראשי ה„ליכוד" לסבסטיה גרמה נזק לתדמיתו של ה„ליכוד" ותגובתנו באה לתקן את הנזק הזה.

הליכוד היסודי שלנו היה כי החוק הוא מעל לכל ואם לא תהיה מדינת חוק היא לא תהיה דמוקרטית ותופשית. בשנות ה־30 וה־40 עלינו כגנבים בלילה והקימונו האחזויות מנוגדות לעיני השלטון הזר. בשלטון ישראלי־עברי אין מקום לשיטה כזאת. גם אם אני שולל את השלטון הזה שלילה מוחלטת, אסור שאיש יקח את החוק לידיו. גם אם הוא האידיאליסט הגדול ביותר. אני מברך את האידיאליסטים האלה, אבל עליהם לנהוג על־פי החוק.

אני סבור, כי כל מי שהולך בשיטה זאת של „פרשת סבסטיה", יגיע למסקנה שזו הפגנה ולא התנחלות. שכן, כל שלטון המכבד את עצמו, לא ישלים עם התנחלות כזאת, ולכן השכר יוצא בהפסד.

וכיצד, לדעתך, יש להוקיע את דעת הקהל בפני אפשרות של הסתדרות השומרון?

אינני מולל בשתיים־שלוש היאחזויות אם ניתן היה ליישבן בגב ההר על־פי אישור הממשלה. אולם, חייבים לדעת כי זה לא ישמש לעולם גורם מכריע לעיכוב ויתור על השומרון.

לדעתי, ה„ליכוד" והמפד"ל יכולים להקים תנועה ציבורית ולפתוח פעולה פרלמנטרית מיוחדת כדי לאלץ את הממשלה הזאת שתסכים להקמת התנחלויות על גב הר שומרון. נוסף לכך: אם הממשלה הזאת תגיע לשלב שבו תרצה לוותר על יהודה

ח"כ שמחה ארליך

ושומרון, היא לא תוכל לעשות זאת מבלי לשאול את פי העם. ואני סבור, כי העם יכריע נגד החזרת יהודה ושומרון. ויתור פירושו חורבן מדינת־ישראל.

ישנן שמועות עקשניות כי הליברלים, ובמיוחד אתה, מקורבים להצטרף לממשלה ולהיתנק מ„חרות" — היש להן בסיס?

אלה הם דברי רכילות שאין להם יסוד ושחר.

מדוע תמכת ב„מיסמך הארבעה" (אליאב, אברמוב, הלוי ולוין) — אמנם בשתיקה — שהוא למעשה כמסמך „יוני"?

לא בשתיקה אלא בגלוי. המיסמך אינו „יוני" אלא בשביל אלה שיש להם דעות קדומות על החותמים על המיסמך. בשבילי היתה זו תופעה חיובית ששני חברי־כנסת (אליאב, לוין) הידועים כ„יוניים", שעד לפני חודש פסלו על הסף ישיבה משותפת בממשלה עם נציגי „חרות" — חזרו בתשובה, שינו את דעתם ובוודאי הגיעו להכרה שיש צורך בממשלת ליכוד לאומי. ובמקום שבעלי תשובה עומדים...

הרי צריך להיות ברור שהצטרפות ה„ליכוד" לממשלה לא תהיה על בסיס של חלוקת הארץ, וזה ברור לחותמים על המיסמך, ובכל זאת פנו לחה"כים שיצטרפו אליהם וזהו סימן שהבינו שצריך להקים ממשלת ליכוד לאומי ויש לדחות את חילוקי הדעות ול־הקפיאם עד לשעה שיהיו באמת אקטואליים.

הממשלה קיימת — הודות לאריתמטיקה — ולא בגלל תמיכה ציבורית

אתה מרבה לדבר על „ממשלת ריכוך" החלשה ובכל זאת מדוע אין מצליחים להפילה?

הממשלה חלשה הן בגלל הרכב שלה והן בגלל בסיסה הפרלמנטרי הצר. היא ניצלה מנפילה מספר פעמים, כיון שעדיין לא התעוררו כוחות מסויימים במפלגת ה„עבודה" לפעולה ולצעדים ממשיים. אם היא עדיין קיימת, הרי זה הודות לאריתמטיקה ולא בגלל תמיכה ציבורית.

עליך להסכים עמי שממשלה המתבססת על 61 חברי־כנסת ששלושה מהם ערבים; שלושה ר"ץ, שאיש אינו יודע מה זה; ל"ע, שמתוך להיות לפרסומת המכה להיות מגבה אנטי־דתית קיצונית אף יותר מכמים — האם זה רציני?

אני בדעה שאם הממשלה לא תיפול בגלל האופוזיציה, היא תיפול בצורת חברי מפלגת „העבודה" שיזכו לתמיכת האופוזיציה.

מדוע בעצם אינך שלם עם צעדי הממשלה והחלטותיה עד כה?

הצעדים אינם נראים לי. בתחום הכלכלי היא לא הביאה תוכנית כלכלית חדשה ומה שהביאה אינה מבצעת בגלל התנגדות ההסתדרות. המצב הולך ומידרדר. באוקטובר תשולם תוספת יוקר בין 18 ל־20 אחוז.

מבחינה מדינית לא חידשה הממשלה מאומה. רק דבר אחד החליטה, שחזרה על עמדה קודמת של הממשלה שהיא נגד מדינה פלסטינאית. כך שהיא לא רק חלשה אלא גם חיוורת מבחינה מדינית.

האם נראית לך אפשרות של הקמת ממשלה שתורכב מ„ליכוד", מפד"ל והקשי"לשבער?

נראה לי כרצוי, אבל אינו נראה לי כריאלי.

אגב, לי אין ספק שדיין עדיין לא ירד מהבמה הפוליטית. אני בטוח בזה, איני מועיד לו משהו מיוחד, אבל הוא לא ירד.

כלום אינך סבור שההתרוצצות הפנימית ב„ליכוד" פוגעת בסיכויי להגיע לשלטון?

אינני קורא לזה התרוצצות. הייתי קורא לזה דעות שונות בתוך ה„ליכוד" שהוא גדול ומגוון, אבל הן אינן קוטביות שלא ניתן לגשר עליהן. זו תופעה חיובית. אין לשכוח ש„הליכוד" מורכב מגוש מפלגות. כאשר בסופו של דבר קיימת הסכמה — זה בריא ומחשל. צריכה להיות קולקטיביות רעיונית?

נוצר הרושם שרוח „מלמנה" של ח"כ אריאל שרון?

אין זה רושם — זו עובדה. אריק הודיע לפני מספר חודשים, טרם שעבר „חבלי קליטה", שהוא מוותר על פעילות מפלגתית ומעדיף פעילות „ליכודית" ויותר על ראשות הוועדה המדינית. טוב, רצונו של אדם כבודו. או הוא פעיל ב„ליכוד" בעייה.

[דיר]ות ריקות — [מ]חלה ותרופותיה

מאת יצחק דוימש

נתבשרנו כי בארצנו המוכלת מצוקת דיור מצויות כ־25 [אלף דיר]ות ריקות. משרד השיכון — כך מוסר לנו — מחפש דרכים [לחי]יב את בעליהן לאכלס את הדירות.

[...]איבה לדירות שבבניינן הס[...] [...]ון מוכות להשלמת חוית [...] מסתן בזמה לכך. לא [...]מה היא לדירות ותיקות [...] בעליהן אינם מאכלסים [...] אחת הסיבות הללו: א) [ד]ירה אחרת — זו נרכשה; ב) הדירה ממתינה לבת [ה]מיועדה אך טרם מצאה חתן; [ג)] דירת קיץ או דירת חורף; ד) בעל הדירה מבקש [למ]כור אותה, אך הוא מעריך [...] עוד יעלו בקרוב.

שבמשק שלנו יש מחסור [...] זוגות צעירים מבהינים ל[...] [...]שלים נמצאים במעבר ר[...] [מת]גוררים בתנאים של תנ[...] [...] גילוי זה מעורר עניין. [...] אחר מחסור משווע, ומצד [...] דירות פנויות.

הכנסה, הצורך להצהיר על ההכנסה ולהתחשבן עם פקיד השומה — כרתיע מפני השכרת הדירות.

סיבה זו קובעת בודאי גם בעניין השכרת הדירות לתקופות קצרות לתיירים, לסטודנטים ולאחרים.

למה לא נסיק מכך מסקנות מרחיקות לכת?

מסים מוגדלים על דירות פנויות

במשרד השיכון הועלו הצעות להטלת מסים מוגדלים על דירות פנויות. עד אשר יוטלו מסים מוגדלים יש לוודא תחילה כי כל הדירות נושאות במיסוי הרגיל, הממשלתי והמוניציפאלי. בודאי שאין מקום לתת הקלה במסים למי שאינו מאכלס את דירתו. היתה זו שגיאה אשר סיפקה תולעות שליליות מהסוג שאנו רואים אותן.

בעניין מסים מתעוררת שאלה צדדית, חשובה לשלעצמה. דירה פנויה מעידה על מצב מסויים של רכוש ונכסים. האם קיומה של דירה כזו משמשת בדרך כלל קו מנחה למס הכנסה לבקש הצהרת הון מבעליה.

[כ]וס מלאה

[...]ציכה לתיאמר, כי ניתן היה [...] ה„מגמתיה" בצורה המוכה. [...]ללה משנה היה גילוי דומה. [...] המרכזית לסטטיסטיקה גילתה [...] במפקד האוכלוסין, כי [...]כמישים אלף דירות ריקות. [...] המסמכים נזעקו אז כדי לער[...] וחור הדירות ואיכלוסן. לא [...] מתוצאות הפעולה דאז. [...] ישותק במרוצת הזמן. [...] סנסציות אחרונות משכי[...] האחרונות.

[...] משתהלו 30—25 אלף דירות [...] על פי נתונים של צריכת [...] וצריכת מים שמתחת [...] ניתן היה להצביע: הנה [...] להבהיר אשר היה לסעוד [...] קטן מספר הדירות [...] משום־מה ביכרו ללכת ב[...] ולהצביע על חצי כוס [...]

[...] של דירות ריקות, כאשר [...] השקעה, איננה הפתעה ב[...] ישראל. מבט אחורה מראה [...] בדירה היתה ההשקעה [...] ביותר בישראל. מחירי [...] בשיעור מהיר וגבוה יותר [...] מערכת המחירים במשק. [...] השנים היתה התייקרות ה[...] בפולה דיוזר מזו של כלל [...] המחירים במשק. לא קרה ש[...] יורד. תקופות קצרות [...] יציבות במחירי הדירות. [...] מצד סיכוי שהמחירים של [...] או אף יירדו קימעה. [...] הממשלה לעורת הקבלנים ד[...] להגברת הקניות. התוצאה [...] המחירים המשיכו לעלות.

[...] כאשר המחירים מתקד[...] מהלוס בביזון אחרי בלבד [...] היכול להרשות לעצמו [...] כה ואיננו עושה אותה? [...] שום סיכון, רק סיכוי. [...] להמה שמצויות אלפי [...] בתוך השקעה.

[...] אף זאת: תיירים ד[...] רבים קנו דירות בישראל [...] במשך תקופה מסויימת אף [...] פרמיה להשקעה זו. [...] גם עולים מארצות ה[...] קנו כאן דירה — ומתגור[...]

[ע]ל משרד השיכון לבדוק את עצמו

עד אשר משרד השיכון בא לתקן אצל אחרים, חייב הוא לערוך בדק בית אצלו עצמו. מסתבר, שחלק מסויים מהדירות הריקות הן דירות שהועמדו לרשות המשתכנים ע"י משרד השיכון עצמו. לרבים הן ניתנו עפ"י מבחנו של זכאות.

דומה, שיש כאן „קצר" בקביעת כללים וביו־יום הלכה למעשה. משרד השיכון צריך לבדוק את עצמו בנושא זה.

[...]נים הנכונים

[...] אינטרס מובהק למשק ש[...] תהיינה מאוכלסות. בזמן של [...] במגורים אינו יכולים להר[...] דירות ריקות. אך יש [...] באמצעים הנכונים.

[...] שהוכח כיעיל ביותר הוא [...] נמצא כי בעת מחסור [...] לעלים הורידה הממשלה לד[...] הכנסה לדמי שכירות ב[...] 750 ל"י לחודש למשכירי [...] היתה היענות עצומה. [...] הועבדו לרשות גורמי[...] אלא הגיעו למסקנה שיש [...] דירה מאשר צולים ה[...] להיכנס אליהן, היו זוכים [...] מסך.

מסקנה: הפחד מפני מס

ספרי תורה להנצחת זכרם של חללי מערכות ישראל

אסיפת הורים שכולים מדרום תל־אביב התקיימה באולם של „בית ישעיהו" בתל־אביב.

פתח את האסיפה יו"ר סניף ת"א, יהודה אונגר. מר גושמן ממרכז „יד לבנים", מסר להורים על הזכויות שהציע המרכז להשיג. במשך 26 שנות קיום המדינה לא היה חוק מסודר למען ההורים השכולים, ביזומת המרכז הוכנסו השנה שינויים לטובת ההורים, ולאחרונה הוכנסו שינויים נוספים בחוק, שהוא טוב בהרבה מהקודם. לפי התיקון בחוק החדש, זכאים ההורים השכולים לקבל תמיכה נוספת שיוכלו להתקיים ממנה בכבוד. המרכז עומד בבירורים עם הממשלה לחוק הטבות נוספות להורים. הדובר ציין, כי יש יותר מ־12 אלף משפחות שכולות והמרכז דורש מהממשלה דאגה מירבית ליתומים, לאלמנות, להורים השכולים.

יהודה בייסל מסר שבזמן האחרון הצליח לארגן ועד להנצחת החללים על־ידי הכנסת ספרי תורה לבתי כנסת על שם הנופלים. כמרכז רוצה הוועדה להקים ספריה על שמם של הנופלים ולהתקין לוחות זכרון בבתי הכנסת.

עד היום הצליחה הוועדה לקבל חמישה ספרי תורה וליום הזכרון של חללי מלחמת יום הכיפורים יכניסו אותם לבתי הכנסת. כל הפעולה נעשית בשיתוף פעולה של א. יואל, יו"ר מרכז „יד לבנים", שהוא האיש העושה המעשה למען ההורים השכולים והאלמנות.

בוויכוח השתתפו ה"ה גוטליב, זהבי, מוסיוף וגב' שורצבוים. מר גושמן ענה על השאלות והודיע שבתל־אביב ייפתחו כמה סניפים להקל על ציבור ההורים השכולים. סניף אחד יהיה ב„בית ישעיהו", רח' צ'לנוב 18. חברי הוועדה להנצחה ע"י ספרי תורה הם: י. בייסל, א. בורנשטיין וא. חן־ציון.

מכתבים למערכת

ראיית הנולד

ועדות־חקירה למיניהן בודקות עובדות וסיבות לאחר מעשה, אך טרם הצלחנו להקים ועדות־לראיית־הנולד, שחבריהן יהיו תלמידי חכמים, אשר יתמסרו רק לתפקידם המוגדר בלבד ויעסקו בו בדרך שיטתית ומבוססת וללא מורא מקבוצות־לחץ.

בגלל קבוצות־לחץ למיניהן איבדנו את הכושר להבחין בין איכות לכמות. בעמדות־מפתח רבות מצויים אנשים בינוניים, שהכישורים הבולטים דהפם לראש התור והנך כדי כך דחקו לקרן־זווית כשרונות איכותיים, שקולם מובלע ואינו זוכה לתא ה ראוייה בכלי התקשורת וכו'.

לכן, מפעם לפעם צצות פרשיות של מיליונים כבדים היורדים לטמיון בגלל תכנון לקוי, פיקוח בלתי־יעיל וכיוצא בהם.

מול התעצמות כלכליה וצבאית של מדינות ערב הרבות, כיצד נעמוד כולן בלעדי שימה דגש רב (הרבה יותר מאשר עד כה) להעלאת האיכות, להגברת היעול, לשיפור הכרנות והעירנות וכו'?

מול צורכי־בטחון גדלים, צרכי קליטה עלייה כהרבים, צרכי צימצום פער חברתי דוחקים וכו', לא נוכל להרשות את הבכך הכניעה לקבוצות לחץ המיבהים, משביתים ושמים דגש על טובות־הנאה כתחיה וצרות ומסכנות על־ידי־כך את עצם קיומנו ועתידה של המדינה.

מי אם לא ממשלה זירום לאומית הצליח לבנות את האווירה מנוסח „הכוח ואכולי" או „לחץ וקבל מידי" (את המגיע או „המגיע") לנוסח חדש המתחייב מפיקוח נפש קיומנו: „מה חובתי ואעשנה" ו„מה עוד עלי לעשות לכנן עתיד עמנו וגאולתנו".

ג. רחמן

תל־אביב

הפטור משכר לימוד מודרג

בבאמר המערכת ב„הצופה" מיום 25.7.74 נאמר, בין היתר, כי „אמנם במדינה שכר־לימוד מודרג ויש שכבות האוכלוסיה מלאכה בהוצאת שכר־לימוד, אך זה מצטמצם לקבוצה כאוייבת ומוגדרת, פחות או יותר, בעוד שרוב הציבור עומס על צרכי הוצאות הלימוד של הבנים".

ברצוני להעיר: בשנת הלימודים השל"ד השתתף משרד החינוך והתרבות בעלות מערכת החינוך העל־יסודי (ט'—י"ב) כדלקמן:

24% בלבד מהורי התלמידים שילמו את מלוא שכר־הלימוד, 18% נוספים נהנו מהנחה של עד 80% בשכר הלימוד ואילו הוריהם של 58% (!) נהנו מפטור מלא בתשלום שכר־הלימוד בכיתות ט'—י"ב.

יותר על כן, שכר הלימוד בתשל"ד לא שיקף את מלוא ההתייקרות שחלה בעלות החינוך העל־יסודי עד קביעתו, וכן במהלך שנת־הלימודים, ומשרד החינוך ספג הפרש זה, בשיעור של 32%, לגבי כלל 150,000 תלמידי החינוך העל־יסודי.

גם בתשל"ה, שהיא שנת חירום לאומית, יספוג משרד החינוך התייקרות של למעלה מ־21% בעלות החינוך העל־יסודי, וזאת בנוסף לנשיאתו בהוצאות שכר־הלימוד לבעלי פטור מלא או אלה הנהנים משכר לימוד מודרג.

הכלל הנקוט בידינו הוא שלא יימצא ילד בישראל שלא יוכל להגיע אל ספסל הלימודים בגלל מצבם הכלכלי של הוריו. כנגד זאת יקשה למצוא הצדקה לפטור הורים בעלי יכולת במימון הוצאות החינוך של בניהם.

אריה שדר

דובר משרד החינוך והתרבות

על השירות הלאומי

בגליון „הצופה" מערב שבת חזון פורסמה מודעה חריפה מאד נגד השירות הלאומי. יורשה לי להעיר:

השירות הלאומי של בנות דתיות כולל פעולות של חינוך דתי, סעד לכלכלי חברתי ועזרה לחולים. כל אלה מקובלות בישראל כמצוות. כי שכוונה שהן עבירות. יפרה־נא לנמק דעתו. סתם הכרזה „זה אסור" איננה משכנעת.

גם ההסתמכות על „כל גדולי ישראל" איננה משכנעת הפעם. ותחתי המודעה המוזדהים ע"פ מקום מגוריהם ומספרי הטלפון — הם נטורי קרתא, אשר בעיניהם נחשב „גדול תורה" רק מי שאוסר כל פעולה במסגרת המדינה. אכנם איתה חברת „משכורות" טהורת יפה לבנות דתיות הרוצות להשתחרר כחוק משירות בצבא. (וחבל שתנועתנו איננה מארגנת עזרה לבנות אלו למקרים של קשיים); אבל צריך להבדיל בין שירות בצבא — שאינו מתאים לאשה — ובין פעולות־חסד חיוביות ורצויות במסגרת אזרחית.

מיטב הבנות הדתיות, בוגרות בתי־ספר תיכוניים דתיים, כיתנדבות לשירות לאומי זה. ירבו כמותכן, וה' יכונן דרככן!

ישראל הפקוביבקי

תל־אביב

בין המגיד מזלוטשוב ל„הנודע ביהודה"

ב„הצופה" (כ"ב תמוז) נתפרסמה סקירה לספר „ישועות מלכו". הכותב מעלה בין השאר את כוונותיו של הר"מ המגיד מזלוטשוב שלפני התפילה, והיה מתאחר הרבה בתפילתו ואינו מדקדק בזמניה הקבועים.

רבי יחיאל מיכל המגיד מזלוטשוב, מקודם היה גר בזאמפלא שבוולין, עיירה שרבי יחזקאל לנדוי בפראג שימש כרבה. איחורי זמני התפילה של הר"מ מזלוטשוב היו למורת רוחו של „הנודע ביהודה" ולא היה יכול לעבור בשתיקה שעבר על זמן התפילה הקבוע עפ"י קביעת שו"ע ופוסקים. רבי פנחס הלוי הורוביץ, בעל „הפלאה", התערב בדבר ושיגר אגרת לרבי סעבלי ז"ל, אבד"ק ליסא, שיואיל בטובו לפנות אל הגאון רבי יוסף מפוזנא, שיבקש מכבוד חותנו הנוב"י לבל יצער לאותו צדיק רבי מעבילי מיאמפלי. כי אחיו הגה"ק הרבי שמעלקי מניקלשבורג העיד עליו שכל כוונתו לשם שמים, ולכן אל יבטל את איזהו צדיק מעבודתו. ומאז נחה השקטה המחלוקת בעליו (בספר דור דעה) הר"מ מזלוטשוב לימד סניגוריה על נוב"י, בהצדיקו את מעשהו בכל. מסופר ב„סיפורי חסידים": „אחד מנכבדי הגאון הנודע ביהודה היה נאמן ביתו של רבי ישראל מרוזין. פעם הלך הצדיק עמו לטייל ואמר לו: הלא אתה נכדו של הרב מפראג. ובכן אספר לך מה שסיפר לי הרב מאפטא, ששמע מפי רבי מיכל מזלוטשוב. בזמן שהנודביי היצר לו וכך אמר: אינני נוטר לו שבאה כי הרי ציווה לו מחלוקת על החסידים. שכן בשעה שהוכסם לתפילה שנשמת הבעש"ט ירד לעולם הזה, היו הרבה מקטרגים לומר, שעי"ז יתקרב זמן הגאולה. ובאו בליצי היושר והחולם שנשמתו ירדה, אלא שיותר עמה ירדה עוד נשמה גבוהה וקדושה כאחד, ותשכן באדם שהיה גי"כ ראש הדור והוא יהיה מתנגד לשיטת הבעש"ט ותלמידיו. והיא הגאון רבי יחזקאל מפראג, היה הגורם שהוריד נשמתו על הבעש"ט לעולם. כי בלעדיו אי אפשר היה שתרד. ועל זה נאמר מגלגלים זכות ע"י זכאי..."

הר"מ מזלוטשוב בתחילת ימיו היה עני גדול והאף המברכים החידושים הרים לה. ובאלהו תלמידיו: היאך הוא מברך כל יום „שעשה לי כל צרכי" הרי אין לו מה שצריך... ענה להם: הצטרכותי היא העניות ועל זה אני מברך... (בספר „אגרא דפרקא" לרצ"א מדינוב).

איסר קלינר

תל־אביב

הרעה נוספת ביחסי מצרים־לוב

מאת סופרנו לעניינים ערביים

לאחרונה ניכרת הרעה נוספת ביחסי מצרים—לוב. מפלגת האיחוד הסוציאליסטי לוב האשימה השבוע את גיסו של קדאפי, כי ליבה את יצריהם של שבטים המתגוררים בגבול שבין שתי המדינות הסותם לפעול נגד שליט לוב, מועמר קדאפי. תחנת השידור הלובית ביתנה את הנסיונות לשסות ערבים נגד ערבים. הם נעשים על־ידי נשיא מצרים ושלטונו. מספר הטילה לוב איסור על יבואו כל הספרים המצריים על מלחמת יום הכיפורים ופגרה את מרכז התרבות המצרי בבנגאזי. עתוני מצרים מסרו, כי נוכח קבלת הפנים העוינת לנוסעים מצריים בלוב, לא יפקדו עוד ספינות מצריות נמלים לוביים וייתכן שהגבלות מסויימות יוטלו גם על אזרחי מצרים המבקשים לנסוע ללוב דרך היבשה.

במקביל מנהלים עתוני מצרים מערכת הסתה חריפה נגד שליט לוב, מועמר קדאפי. דוגמה לחריפות ההתקפות על קדאפי אפשר למצוא במאמרו של אניס מנצור, שפורסם בעתון המצרי „אל אחר־באר", כותב מנצור, בין היתר:

„אדם בעל ממון חפץ גם לשלוט וזה שבבר שולט רוצה ממון. אולם אדם הנהנה משני הדברים יחד, רב חמצו להיות אחד של הבריות. וכאן מתחילות הצרות, שבגלל־זה הפך הנשיא קדאפי לאדם האומלל ביותר בעולם.

הנשיא קדאפי היה קצין שהשתכר מאה ל"י לחודש וכיום עומדים לרשותו מאות מיליונים כל חודש. אלה הם מספרים המסחררים את הראש, מבלבלים את הלשון ומזעזעים את המוח.

הנשיא קדאפי אינו מחדש דבר בהיסטוריה. כאשר העולם הערבי היה אומה תופת, הרי שהוא עסק בשירה. גם נירון לפניו עשה אותו דבר.

כאשר העולם הסתיף למדע ולידע הוא עסק במינוי נצרים בעמדות הנהגה. לפניו מינה הקיסר קליגולה את סוסו לקונסול כללי.

קדאפי ניסה לעוף גבוה יותר מכפי יכולת כנפיו, כבאם בן פרנאם. עשה זאת לפניו והוא נפל ומת.

כאשר קדאפי הכריז על רצונו לבנות בית וביום לשומרי מצוות, הוא פירסם ספר בשם: „הנביא הקדוש", בכך הוא הציב את עצמו בשורה אחת עם הנביאים ושליחי אללה. מלכי בבל עשו אותו דבר. הם הקימו מגדל שוקקים גבוה והוא התמוטט על ראשיהם, הם נתקעו בהוויות האיש לא יכול עוד להבין את שפתם.

ביכולתו של קדאפי לעשות רבות אם רצונו בכך. ביכולתו לקנות סופרים, שחקנים ותיאטרון, למלא אותו קהל, כשהוא משחק תפקיד גיבור ראשי וכולם מריעים לו. אולם אין ביכולתו להחדיר ללבותיהם של האנשים בכוח, אלא אם כן הוא רומס אותם ועובר מעל לגופותיהם.

האם עלינו לקלל את הממון הרב או שמא עלינו לקלל את פחזנות בני הנעורים? האם עלינו לשכוח שלמעשה אופיו של האדם לשנוא. להפגין צרות עין או להידמות לשמשון הגיבור ההורס את הבית ואומר: „תמות נפשי עם פלשתים"? הצרה היא שאין המדובר כאן בנסיון הרס על ראשיהם של אויבים אלא על ראשיהם של אחים וידידים.

אינני מרחם על קדאפי ומצבו הביש כי הוא בחר בדרך זו ועליו לשאת זאת לבדו.

*

משבר פועלים בנסיכות בחריין

נסיכות בחריין הצליחה להתגבר על משבר הפועלים שאיים להפסיק את הייצור בבתי־חרושת לאלומיניום, הנחשב לתעשייה השנייה בחשיבותה במדינה לאחר הנפט. בגילוי דעת רשמי האשימו גורמים מדיניים בניצול דרישות הפועלים. כמו־כן הסירה הממשלה את חסינות הפרלמנט מטיח מהציר אבראהים אלחליפה, מהמשפחה השלטת לאחר „שנתפס בשעת ביצוע פשע של הסתת הפועלים לשבות ולא לציית לאחר שלול בקציני הבטחון". נגד ציר זה הוצאה החלטה פרלמנטרית, המתפת ממנו להשתתף בישיבות לכשך שבועיים. זאת בגלל זלזולו בממשלה ובראשות המועצה במשך הדיון על המשבר במשרד המשפטים.

התפתחויות אלו באו עם סיום העונה התחוקתית הראשונה של הפרלמנט. העתון הבחרייני הבלתי תלוי „אלאצ'ואי" מסר, כי עונה זו עלולה להיות „הראשונה והאחרונה" בחיי המועצה אם ימשיכו מספר צירים בקו הנוקשה, אשר הביא להתמרמרות האלה.

לעומת זאת, אומר שר הפיתוח של בחריין, כי המצב הכלכלי של המדינה לא ייפגע מהמהומות הפועלים וכי החברות המשקיעות עדיין נוהרים לבחריין.

*

הלוויין הערבי ישדר 12 תכניות טלוויזיה צבעוניות בעת אחת

העתון המצרי „אל־ג'מהוריה" מוסר, כי ללוויין הערבי, שהפרוייקט לגביו נדון לאחרונה בפרוטרום, תהיה אפשרות לשדר 12 תכניות טלוויזיה צבעוניות בו זמנית.

הפרוייקט כולל שלשה לוויינים, ששניים מהם יישלחו לחלל (האחד ראשי והשני — רזרבי) ואילו הלוויין השלישי יישאר על הקרקע כרזרבה. שידורי הלוויין בגבהים יוחלו מיד עם היכנסו למסלולו היציב.

המהנדס צלאח עמאר, מומחה להתקשרויות בחלל בליגה הערבית והיועץ ההנדסי של איגוד השידורים הערביים, מסר, כי רעיון הפרוייקט בא כתוצאה מהחלטות המלצות של שרי ההסברה הערביים ר כתוצאה מהמחקרים אותם ערכו ועדת התקשורת שליד „הליגה", איגוד השידורים הערביים והארגון אונסקו״.

*

יחסו של האיסלאם ליהודים במהלך ההיסטוריה

העתון המצרי „אלמצור" פרסם מאמר, בו הוא מצביע על היחס הטוב של ה־איסלאם ליהודים במהלך ההיסטוריה. כותב העתון, בין היתר:

היהודים בכל רחבי העולם סבלו מרדיפים במדינות אירופה במערב ובבזרח בכל שלבי ההיסטוריה הקדומה והמודרנית, מתקופת הקיסרות הרומית, האינקוויזיציה בספרד, היטלר והמהפיכה הרוסית ב־1917 ועד עתה.

האיסלאם — והאיסלאם לבדו — העניק ליהודים בצורה צודקת השווה בינם לבין נתיניו המוסלמים, מתקופת הנביא מוחמד, תקופת עמר בן אלחטאב, הכדינה האר־מיית. המדינה העבאסית, המדינה האיובית והפאטמית וכו'.

כאן במצרים, במיוחד, נהנה היהודי מזכויותיו ככל מצרי והיהודים חיו חיים של שביעות רצון. חלק כהם היו שרים, חברי הסנאט וצירים בפרלמנט המצרי, חלק מהם היו ראשי בנקים וחברות וחלקם עדיין חיים בינינו ונהנים מצדק, כבוד והוק האיסלאם והמוסלמים.

האם זוכרת ישראל את ההיסטוריה ה־מכובדת, ההוגנת והבריאה הזאת או איננה זוכרת אותה? — שואל „אלמצור".

*

שדה נפט מתחת לעיר בגדאד

לבירות הגיעו שמועות, שהועברו מחוגי נפט ומחוגים מדיניים בבגדאד, האומרות, כי נתגלה שדה נפט גדול בשטח של 30 קמ"ר מתחת לעיר בגדאד, מתחת לתעלת המים המשתרעת עד פרברי העיר.

נראה שפעולות המדידה הגיאולוגית הגיעו עד עתה לשלבים מתקדמים. דבר שהניע את עיריית בגדאד להפסיק את פעולות הבנייה בכמה אזורים, אשר ייתכן כי הם נמצאים בעל אוצרי ההפקה המצריים.

*

אונסקו יסייע בבנייתה מחדש של העיר בבל

ממשלת עיראק נוקטת לעת צעדים ראשוניים לביצוע התוכנית לבנייתה מחדש ולהחייאת עתיקותיה של העיר הקדומה בבל, השוכנת במרחק 80 ק"מ מבגדד — מוסר העתון המצרי „צבאח אל חייר".

העתון מוסיף, כי ההוצאות הכרוכות בביצוע התכנית מסתכמות בכ־12 מיליון דינארים עיראקיים. התוכנית כוללת: אחזקת והאתרים הקיימים, דילול מי התהום ובנייתם מחדש של חלקים מחומותיה ושעריה של העיר.

ביצוע התוכניות יבוצע באמצעות אונסקו ולפי המתכונות שנקבעה בתוכנית הדלת אתרי אל־נובה במצרים. מתנהלים לעת מגעים עם כמה מגדולי הארכיאולוגים בעולם כדי להזמינם לביקור באתרי בבל.

בחקלאות

שיטה לניצול מירבי של המים בחקלאות

צוות חוקרים במחלקה ל־קרקע ומים בפקולטה לחקל־אות ברחובות של האוניבר־סיטה העברית בירושלים פיתח שיטת טיפול בקרקע בחומרים כימיים דוחי מים, שעשויה להביא תועלת רבה להקלאות ישראל. השיטה ה־חדשה מביאה לניצול מירבי של מי הגשמים ומי ההשקיה, היא שומרת על רטבי הקרקע מפני התאדות והתנדפות ב־מים ומונעת גידול עשבים שוטים וצמיחה המפריעה ל־גידולים החקלאיים. בעזרת ה־שיטה יתכן שאפשר יהיה להרחיב את שולי אזור ה־עיבוד החקלאי בדרום, 20—30 ק"מ קרוב יותר לנגב. השיטה, עליה נמסר בדו־שבועון האוני־ברסיטה העברית, תוצג בקרוב בכינוס מדעי, שיתקיים במוסד קבת.

על השיטה ויתרונותיה מספר מנהל המחלקה לקרקע ומים בפקולטה ל־חקלאות, פרופ' דניאל הלל, העומד בראש צוות המחקר: לפני כעשר שנים התחילה המחלקה לקרקע ומים בהר אמצעים להגברה מלאכותית של הנגר (נגין וגימ"ל סגולות) העילי (surface run-off) על מים באזו־רים מדבריים. נגר עילי אינו רצוי באזורים צחיחים למחצה (כסתי ה־חקלאות בכל מרכז הארץ, למשל), כי הוא גורע מים מן הקרקע ומדלל אותה (בגלל הסחף שהוא גורם). מצד שני, באזורים צחיחים ממש, כמו המדבר, כדאי להגביר את הנגר העילי בשטחים מדרוניים, שבהם ממילא אי אפשר לגדל גידולים חק־לאיים מחמת ההתאדות החזקה ואובדן המים. הגברת הנגר העילי במדרונות אלה הגורם לריכוז המים בשקעים ולניצולם לחקלאות.

במחקר האמור ניסו חוקרי המחלקה לקרקע ומים להדק את פני המדרונות, להחליקם ולהספיג בקרקע אוטמים דוחי מים. זה נעשה כדי להגביר את הנגר העילי. בניסויים אלה הגיעו החוקרים למסקנה לא צפויה, שהחמ־רים המסייעים להגברת הנגר יכולים לשמש למטרה הפוכה: אם מעבדים את הקרקע עד דק ואת הרגבים מכסים תוך כדי יצירתם בכמות קטנה של חמרים אלה, מתאפשרת חדירה טובה לאין שיעור של מים ואוויר. העיקרון הוא פשוט: חלקיקי הקרקע — התלכידים (תלכיד — מיקבץ של חליקים) — הם גבישים מינרלים, שבינהם לבין המים יש כוחות משיכה (אדהזיה). הם סופגים, איפוא, מים, מתפוררים וסותמים את המערכת הנקבובית של הקרקע. כך נוצרת שכבה בוצית עליונה של קרקע, שהיא צפופה יותר מהשכבות שמתחתיה, מעין „פקק" בקבוק ה־איטם מעבר של מים ואוויר פנימה. אולם, אם עוטים חלקיקים אלה ב־שכבה דקה של חומר דוחה מים, נעלמת הזיקה החיובית שבין החלקי־קים לבין המים וכך הנקבים החללים שבין התלכידים למעברים נוחים ל־מים, המחלחלים ואינם נספגים ע"י התלכידים הבינ־ים.

החמרים האטומים הם אותם חמרי האימפרגנציה עוטפים בהם מעילים, אהלים, אריגים ואף מבנים ומכשירים, לשם הגנה בפני מים וגשם. זוהי סידרה של סיליקונים (חמרים אורגניים המכילים צורן), הנקראים גם „מעילי שמה", שהופכים חומר קולט מים (הידרופילי) לדוחה מים (הידרופובי).

יתרונות השימושים רבים לשיטה החדשה: בנוסף על מניעת נגר עילי, סחף והתפוררות התלכידים נמצאה בחלקות הניסויות שטופלו בשיטה החדשה הקטנה מירבית (כ־90 אחוז!) של התאדות המים. ברגיל, יכולה ההתאדות להגיע לתשעים אחוז מ־כמות המים המגיעים לקרקע ממטר־ים ומהשקיה, ואילו כאן, כיוון שהמים חודרים לקרקע והשכבה ה־עליונה נשארת יבשה, נמנע הפסד מים רב. כך גם נמנע מעשבים שו־טים, הנובטים בקרקע רטובה, ל־הכות שרשים בקרקע המטופלת ב־חמרים דוחי המים. החקלאי, בבואו לזרוע, מסיר את השכבה העליונה וזורע בשכבה הרטובה שבתחתיה.

יתרון נוסף הוא שמירה על איכות הסביבה: כיוון שאין עשבים שוטים, נחסך השימוש בחמרים קוטלי עש־בים, המזיקים בהיותם כימית לקרקע, למים ולגידולים. נוסף על כן, העובדה שהתלכידים נשארים יציבים במשך הזמן מביאה לחסכון באנרגיה — מבלי הצורך לחזור ולעבד ולשדד כדי לעבד את הקרקע. נוסף לכך, הגידולים, המתפתחים בחלקה נקיה, יכולים להפיק את מירב התועלת מהקרקע המתפוררת וכן מהמים.

המשך המחקר בבדיקת השיטה ב־מבדים גדולים יותר והבדיקות שאלות של כדאיות כלכלית. בצוות המחקר משתתפים פרופ' דניאל הלל, ד"ר אלי רביץ, פרדו ברלינר, אראלה דורון, גלעד ליפרכן ומאיר כרגולין. הצוות פועל לאחרונה בשיתוף פעולה עם צוות בלגי, המעוניין בפיתוח פולימרים אורגניים לליכוד חלקיקי קרקע לתלכידים. במחקר תומכת הקרן לעידוד ולייזום מחקרים, שליד ה־מועצה הלאומית למחקר ופיתוח ב־משרד ראש הממשלה.

תלכידי קרקע שהוטבלו במים לאחר שעברו טיפול בחומר דוחה מים. — המים שקעו לקרקעית הצלוחית ואילו התלכידים נשארו יבשים.

שמירת החיים בקרקע

מאת אגרי ש. קורץ

עוד בימי קדם היתה ידועה לעובדי האדמה חשיבות החיים בקרקע ולכן דאגו לנביעת הגורמים המביאים את הקרקע למצב בעל־חיים והתחילו להתחבב בפיכית על השבחת ה־אדמה. הם בנעו כאמץ יותר ע"י הזריעה הביבית או זריעת מיני צמ־חים המכילים או זוללים את אוצרו ה־מוצר של הקרקע ומצאו ל־נכון לזרוע צמחים הצפויים להשר־בית את האדמה ודאגו לנושא של ל־מבחות הקרקע. הם הבינו, כי אי אפשר לדרוש לתבוע מהאדמה יבו־לים יציבים וטובים מדי שנה בשנה, מבלי להחזיר לה את כוחותיה שנבזלו ומבלי דרישה כזאת היא למעלה מיכולתה. לכן התחילו להשתמש ב־זבלים של בעלי חיים, שבהם מצאו מיטבי החיים כהם ודאו מבינים את ערכם הרכבים, ונוכחו לדעת כי זבלים אלה עשויים להחזיר לקרקע במידה ניכרת את הכוח ה־טבעי שנלקח ממנה. עובדי האדמה ראו כבר העריכו את הזבל של בעלי החיים כגבם חשוב, כי הודות לזבלים אלה קיבלו יבול מבורך. מאז ועד היום ידוע לכל עובדי האדמה כי הדישון האורגני וזבל הרפת מחזקים ומגבירים את מקור היתרותם של הקרקע והשימוש המבורך מדורי דורות הוכיחו ואישרו זאת.

בהסתמך על עבודות אלה צמחה שיטה מדעית, האגרו־כימיה והביאו־לוגיה של הקרקע. המאשרות הנתה זו הוכיחו לנו את החיים בקרקע, שהקרקע נשמה, מתרחבת ומתבוננת ובהופעותיה אלה היא מסוגלת לקיים מיליארדים של משתכנים בצורת מיקרו־אורגניזמים שהם הגורם ה־תמידי והחיובי של קיום החיים ה־דרושים. מסתבר, שקיימים תהליכים כבושים המפרדים את הטבע המת לחיים חדשים.

עלינו להבין, איפוא, את חשיבות החיים בקרקע והיא צריכה לשמש לנו מורה־דרך היסוד לתורת החק־לאות הכלכלית. בפרט עלינו להבין כי עיבוד מלאכותי והזנה מלאכותית אינם יכולים להחיות את האדמה, אלא להיפך, וזה גורם מזיק לקיום בעלי החיים שכבר מורגש בחלקי העולם.

לכן עלינו לחזור לעיבוד הטבעי, כדי להבטיח את הערך הרב הטמון בשימור אוצרות הטבע כמקור להזנתו הבריאה של האדם, נוסף להשפעתו על הגברת היבולים והשבחת האדמה המולידה ומגדלת את פרייה הזרעיה.

גם אלברט הוברט בספרו „הברית עם האדמה" דורש בכל תוקף להחזיר לקרקע את אוצרותיה הטבעיים ש־הוצאו ממנה וממליץ על ייצור של קומפוסט חומוס, בהם הוא רואה את התזונה היסודית והכרחית ל־בעלי החיים שבקרקע, כי מידת כושר עמידתם וריבויים ומידת כושר פעו־להם הם הקובעים את פוריותה של האדמה והשבחתה, נוסף להשפעתם על השלכת היבולים והגברתם.

שומה עלינו, איפוא, לשים לב לכל הגורמים החיוביים לקיום החיים ב־קרקע, כי בהם טמון כוח הפוריות ובריאות היבול והנהנים ממנו, כי בריאות הצמח היא היסוד לבריאות האדם.

ערך הייצור החקלאי יגיע השנה ל־5 מיליארד ל"י

בתשעת החודשים הראשונים של שנת תשל"ד (מאוקטובר 1973 עד יוני 1974) סיפקו המשקים החקלאים תוצרת חקלאית בערך של כ־2.8 מיליארד ל"י, גידול נומינלי של 32 אחוז, בהשוואה לתקופה המקבילה בתשל"ג. כמעט כל הגידול נובע מ־עליית המחירים שהחקלאים קיבלו עבור תוצרתם — 30 אחוז — בעוד שהעלייה הכמותית הסתכמה רק ב־שני אחוזים לערך. המחירים שהחק־לאים שילמו עבור התשומה בתקופה הנסקרה היו גבוהים ב־37 אחוז ל־ערך, בהשוואה לתקופה המקבילה, כך שחלה הרעה מסויימת בתנאי ה־סחר של הענף. מהנתונים האמורים ניתן להסיק שערך הייצור החקלאי בשנת תשל"ד יגיע לכדי 5 מיליארד ל"י, לעומת כ־3.7 מיליארד ל"י ב־שנת תשל"ג. על כך מסר בירושלים דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

הגידול הכמותי המתון בתוצרת ה־חקלאית בתשעת החודשים הראשונים נובע בעיקרו מירידה של 17 אחוז בריבוז הירקות ותפוחי האדמה ו־מירידה של כששה אחוזים בגידולי השדה. ייצור ההדרים השנה גדל ב־שלושה אחוזים. גידול מרשים יותר חל בבעלי חיים ותוצרתם. ענף הלול הגדיל את תפוקתו בכמויות ב־11 אחוז וענף הבקר בשבעה אחוזים.

יחד עם זאת יש לציין שהנתונים לפי רבעי שנה מראים על מגמת גידול ברבע הראשון של שנת תשל"ד — תקופת מלחמת יום הכיפורים — סיפקו החקלאים חמישה אחוזים פחות תוצרת מאשר התקופה המקבילה. ב־רבע השני של תשל"ד סופקה כמות זהה לרבע השני של תשל"ג ואילו ברבע השלישי חל גידול של 11 אחוז.

בתקופה הנסקרת עלו המחירים ל־חקלאי של בעלי החיים ותוצרתם ב־36% ושל הגידולים הצמחיים ב־23%. בייחוד עלו מחירי הביצים (50%), חלב הבקר (47%) בשר הפטמים (44%) וההודיים (40%): במחירי ה־ירקות חלה עלייה של כ־43% ואילו המחירים לחקלאי של ההדרים עלו ב־8% בלבד. במחירי התשומה שנקנו על ידי החקלאים בולט גידול רב במחירי הדלק (93%), הדשנים (56%), החשמל (53%), המספוא (36%) הבים (32%).

עומדים לחדש מכסות הייצור בענף הלול

המרכז החקלאי יפעל להחזרת מסגרת המתכנן של הייצור בענף הלול, זאת לאור בו באוקטובר — על כך נמסר בישיבת מזכירות המחלקה להתיישבות של המרכז החקלאי.

כזכור, הוחלט לפני שנה כימהל התיכנון לבטל את מיכסות הייצור ולהסיר את מגבלות התיכנון בשנת 1973/74. ייצור העוף של ביצים, פטמים והודיים בא עקב החלטות משרדי החקלאות והאוצר לעודד את הייצור של בשר עוף והודים נוכח ההתייקרויות של בקר בשוקי העולם.

המרכז החקלאי תמך בהחלטה זו ותבע מהממשלה הבטחת מחירים הוגנים למגדלים; לדאוג למחסני קירור, שיוכלו לקלוט עודפים, אם יהיו.

בעקבות המבצע לעידוד הייצור הועלתה מיכסת הייצור של הפטמים ל־120 אלף טונה לשנה 1973/74 לעומת 96 אלף טונה בשנה ה־קודמת, ומיכסת ההודיים הוגדלה עוד יותר יחסית והעמדה על 40 אלף טונה, לעומת 30 אלף טונה בשנה הקודמת.

המגדלים נענו לקריאת הממשלה להגביר את הייצור ובתקופה יחסית קצרה היה המחסור בביצים ולבשר עוף לשמש. דבר המצריך שוב פעולה תכנון ויסות השוק. כידוע, היה מחסור חמור בביצים ובבשר עוף בשעת הירום של מלחמת יום־הכיפורים ולאחריה. כעבור כמה חודשים היתה אספקה מסודרת של מוצרי הלול ואף נוצרו עודפים שצריך היה לאחסנם. כך הצטברו עד כה 66 מיליון ביצה במחסני קירור. נוצרו גם עודפים גדולים של בשר עוף והודיים. אך מסתבר, כאין לממשלה בתי קירור לאחסן כמויות גדולות של בשר עוף, כי המחסנים מלאים בבשר בקר קפוא ועוד כמויות גדולות של בשר ש־הוזמן על־ידי הממשלה, עומד ל־הגיע מחו"ל.

*

קובלים על רווחיות ירודה

נציגי המגדלים קבלו על ירידת הרווחיות בענף הלול. החלטת מש־רד האוצר להוסיף מ־1.4.74 שתי אגורות לביצה ועוד אגורה לביצה מסוף החודש יולי על חשבון התייק־רות המספוא, הוא רחוק מלכסות את עלות הייצור. לפי דברי המגד־לים התייקר הייצור של ביצים ב־חמש אגורות.

המזכירות החליטה לבדוק את מכלול הבעיות הקשורות בענף ה־לול ולהביא סיכומים להחלטה סופית לישיבת המזכירות.

הכלים שהוכיחו עצמם בתנאי הארץ

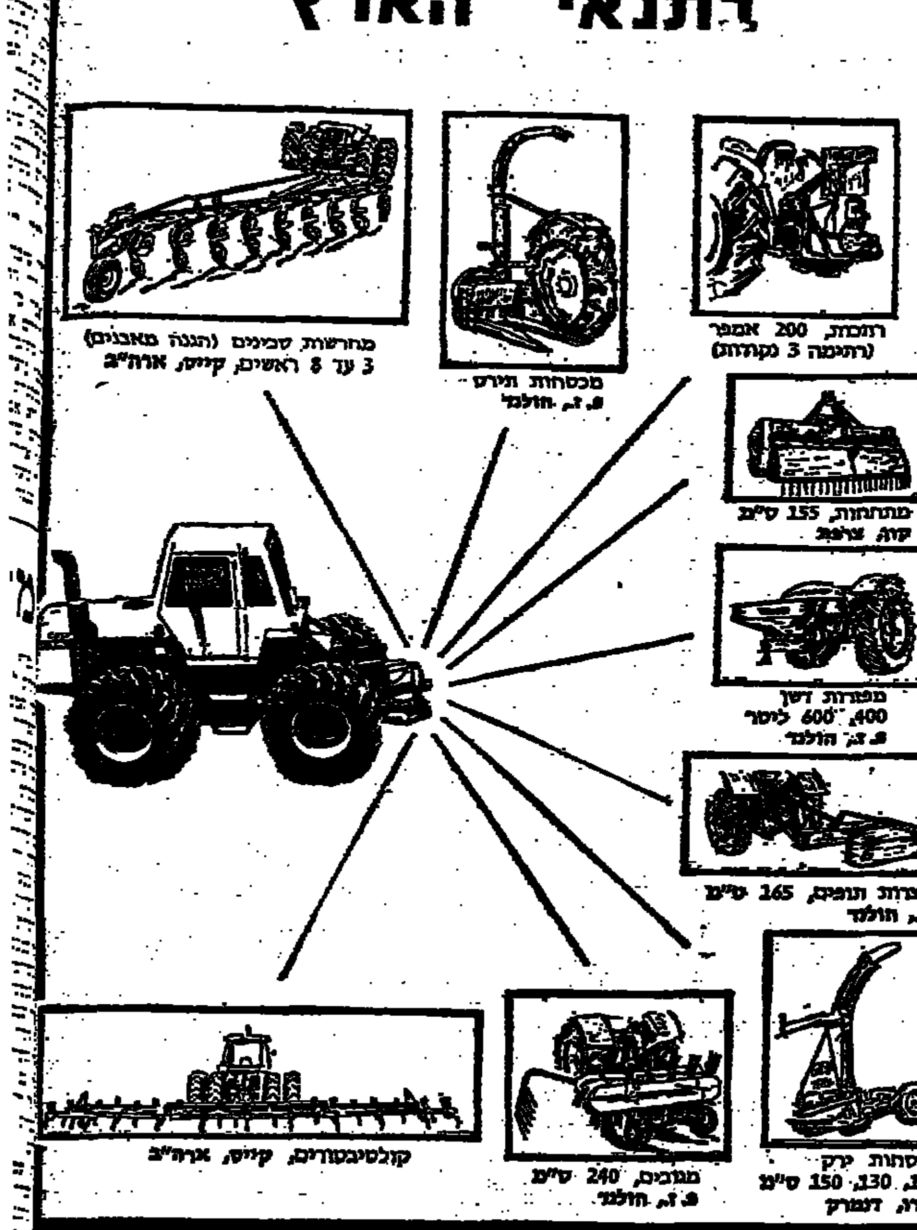

case
טרקטורים ומיכון בע"מ
רחוב נחלת יצחק 20, תל־אביב, טל. 25 27 77

Bonser
המלגזות המרימות השוות למפעלך!

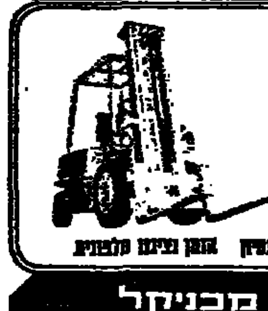

דגמי 1974
בזמן שמש
דיזל, גז, חשמל
מפיצים בלעדיים לתוצרת בישראל
ללא תחרות במחיר.
מיגון, עמידות ושמות
שירות חלקי חילוף ואחזקה
שורצמן מכניקל אקויפמנט בע"מ
מפרץ חיפה, רח' שנקר, ת.ד. 10156
טלפונים: 04-729110, 04-721661

סגור את הדלת על העבר!

העידן החדש של טרקטורים "ג'ון דיר" מסידרת ה־30 של הגל הירוק

טרקטור 4030 בעל 80 כ"ס במעביר כח

טרקטור 4230 בעל 100 כ"ס במעביר כח

מצוידים לפי בחירה עם תא בטיחות ומיזוג אויר,
הנעה קדמית הידרוסטטית,
ממסרה פאור שיפט — POWER SHIFT
או 4 קבוצות — QUAND RANGE

תנאי אשראי נוחים ולזמן ארוך

פנה אלינו לקבלת פרטים נוספים

המשביר המרכזי בע"מ

האגף הטכני — המחלקה למכונות חקלאיות

ת"א, גבורי ישראל 76, טל. 39955; חיפה, טל. 662161; ירושלים, טל. 524181; באר־שבע, טל. 75241

שתילים למכירה

הדרים מכל הסוגים בשקיות ניילון ובלווי שורש, אגוז, פקן מהזנים החדשים, אפרסמון אפרסק, גפן, תפוח וכל שאר מיני השתילים

משתלות
יצחק דרויאן
רח' ירושלים פינת בילו
כפר־סבא
טל. 923166, 928737

העוצמה של פורד

פורד־הטרקטור בעל השם העולמי.
מצטיין בעצמה ביעילות ובאמינות...
פורד־הטרקטור של החקלאי המתקדם.

מבחר דגמים:
מ־37 כ"ס עד 145 כ"ס
וכן טרקטורים בעלי הנעה קדמית.

להשיג עתה בתנאי אשראי נוחים לתקופה של $4\frac{1}{2}$ שנים.

פורד 5000 — המבוקש ביותר בישראל!

מנוע דיזל 75 כ"ס הזרקה ישירה.
תיבת הילוכים 8+2 מהירויות.
מעביר כח אחורי, בלתי תלוי לחלוטין.
בלמים רב דיסקיים, טבולים בשמן. אטומים, מאריכי חיים. (long life)
מערכת הידראולית רתם 3 נקודות עם בקורת עומק ובקורת מצב נקודה שלישית דו כיוונית.
הנע כח (ציוד סטנדרטי).
ציר קידמי מחוזק לעבודות העמסה, עומס מותר 2268 ק"ג.

לבחירה:
תיבת הילוכים סלקט־ספיד, 10+2 מהירויות.
כנפיים מרובעות להסעת אדם נוסף.
מיצבים.
יצול לרתום אוטומטי.
משקולות לגלגלים.
שסתום כפול להפעלת בוכנות דו כיווניות.
מבחר צמיגים במידות שונות. מגן.
קבינה סגורה
מסגרת בטיחות

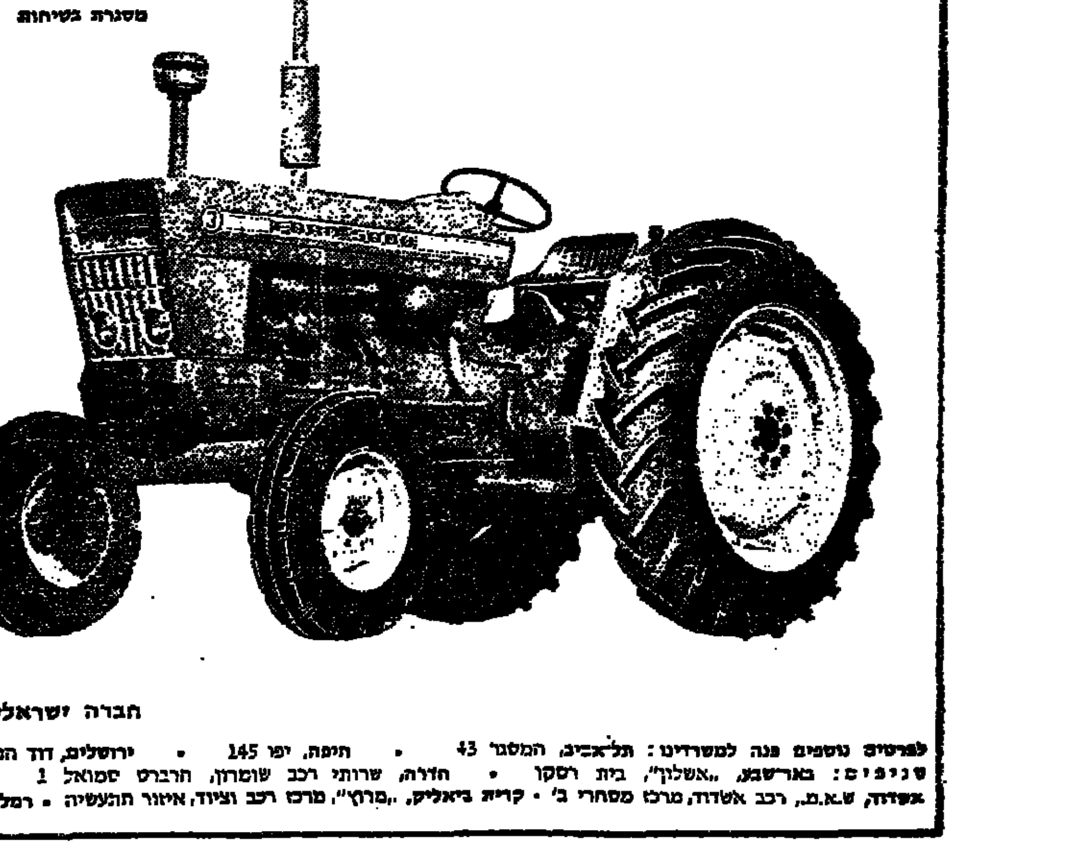

חברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ

לפרטים נוספים פנה למשרדינו: תל־אביב, המסגר 43 • חיפה, יפו 145 • ירושלים, דוד המלך 14.
סניפים: באר־שבע, „אשלון", בית רסקו • חדרה, שרותי רכב שומרון, הרברט סמואל 1 • נתניה, סיעת, הרצל 54
אשדוד, ש.א.ם., רכב אשדוד, מרכז מסחרי ב' • קרית ביאליק, „מרחי", מרכז רכב וציוד, איזור התעשיה • רמלה, אלי מזרחי, תחנה מרכזית.

מועצת התלמידים הציעה הקמת משמר אזרחי של נוער

...המשטרה והסיבה... הלל, קידה אותבעל ב־... הצעה להקמת משמר של נוער, אשר הוגשה על־ידי מועצת התלמידים הארצית של בתי־הספר בנויב. השר גם הבטיח את האפשרות של הד תלמידי הכיתות הגבוהות בנשק בעת סיורי הת־...

התלמידים הגישו לשר ב־... שהתקיימה במשרדו תוכנית ... לארגון תלמידי בתי־הספר ... במסגרת משמר, אשר חלי־... בנשק, ואשר יעסוק בתפ־... אבטחה וסיור. התלמידים הציעו ... מטה מיוחד במסגרת המשמר, אשר יהיה מכוונה של הפע־... משמר הנוער ויורכב מנציגי ... הרשות המקומית ומועצת ... התלמידים הציעו, כי החוק המתיר נשיאת נשק ... 18 ומעלה בלבד, דיהגר להל־ ההכרזות ההכרחיות לאחוז בעצה שיבטעו את התפקידים עליהם, חלק מן התלמידים ... להיות כמונע באכבעות קסבר־ הבחירו בציגיהם.

רוח ההתנדבות

הלל שיבח את נציגי התלמי־ ... רוח ההתנדבות אותה הם ... כי זו הוכחה כי בשעת ... תודרים אותם בילדיים מוסל־ ... מקובלים לפני קום המדי־ ... שבני נוער שירתו בהפקידים במסגרת ההגנה וההתנדבות. הוא אמר, כי יש ערך רב ... של תלמידי התיכונים ... אחרים במסגרת המשמר ... לו נרצה תפקיד חשוב בהת־ ... נגד הסירור בתקופה זו

ובעיקר בעת מלחמה, כאשר כוחות הבטחון האחרים יהיו עסוקים בתפ־ קידים חיוניים.

התערכות בעורף

„במלחמה האחרונה לא היינו ערו־ כים במידה מספקת בעורף ויש לנצל את כל משאבי האדם כדי לתגבר את יכולתנו לעמוד בפני הפגזות, טילים ואפשרויות של חדירת חוליות מחבלים. במסגרת זו" — אמר השר — „יוכלו התלמידים להמלא מקום חשוב בהגשת סיוע לחגייא ולשאר כוחות הבטחון".

השר הבטיח לשקול את עניין חלו־ קת הנשק לבני־נוער בשביעית וב־ שמינית מאחר שבתקופה מעין זו יש להרגיע כמה שהתרגלנו אליו בעבר.

בימים הקרובים תתקיים פגישה בין נציגי המשטרה לנציגי משרד החינוך והתרבות ומועצת התלמידים, כדי ללבן תוכנית זו של הקמת מש־ מר נוער.

יוקמו 12 אלף יחידות דיור במסגרת התכנית ליהוד הגליל

מאת סופרנו בחיפה

חברת שיכון עובדים עומדת להשתלב בתכנית לייהוד הגליל של משרד השיכון ובמסגרתה לבנות בארבע השנים הקרובות כ־12 אלף יחידות דיור באזור זה — על כך מסר אתמול בחיפה המנכ"ל מפעל של החברה מר מנחם הלר.

הוא הדגיש כי בכך תקיף הפעי־ לות של שיכון עובדים בצפון הארץ כ־30% מכלל הבנייה שהיא מבצעת. תכנית הבנייה בגליל כוללת 1400 יחידות דיור במעלות; הקמת רובע חדיש בבית־שאן, בניית רובע חדש במגדל העמק בצמד המערבי של כביש חיפה—נצרת, ותכנון ובנייה של רובע מגורים בצפת. בקריית שמונה רכשה חברת „שיכון עוב־ דים" את הבעלות על החברה לפי־ תוח קריית־שמונה. חברה זאת תבנה מלון דירות לזוגות צעירים, דירות למכירה ודירות להשכרת תנאי ה־ דיור. בנוסף לכל אלו תוסיף חברה „שיכון עובדים" לבנות בכרמיאל ובנצרת עילית.

עדיפות לזוגות צעירים

באותו מעמד מסר מר הלר על שינוי יסודי במדיניות של החברה, שהוחל בו על ידי קודמו מר עופר. השינוי מתבטא בכך שהחברה הקדיש כל משאביה לבנייה לזוגות צעירים, לעולים חדשים, ועוד תוך חיסול ה־ מגמה של בנייה של דירות עילית יקרות. הוא הטעים כי בשלוש השנים האחרונות בנתה חברת „שיכון עוב־ דים" לא פחות מ־11,000 דירות לזוגות צעירים. דירות אלו נבנו במחירי הצלות ולכשתחה החברה נת־ נה סובסידיה של 25 מיליון ל"י למפעל זה וזאת על חשבון הרווח שלה במקומות בנייה אחרים.

חברה לבנייה להשכרה

מר הלר מסר להלן כי חב' „שיכון עובדים" הקימה לאחרונה חברה משותפת עם סולל בונה לבנייה להשכרה. ברחבי הארץ נמצאים ב־ שלב בנייה עתה כ־800 דירות לשכי־ רות. לשיפור רמת האחזקה הקימה חברת „שיכון עובדים" חברת־בת „דו־משקי". חברה זאת מבצעת עבו־ דות אחזקה לפי הזמנת רוכשי הדי־ רות אצל חברת שיכון. החברה מת־ חילה בפעולותיה עם גמר הבנייה והיא שותפה לפתרון בעיות שונות המתעוררות עם אכלוס הדירות.

מנהל סניף חיפה של החברה מר מנשה גבישר מסר באותו מעמד כי החברה מתחילה בימים אלו בפיתוח שטח חדש של 2000 יחידות דיור ברמות רמז משני עברי כביש הנקין. הוא הוסיף כי למעשה הרזרבה ה־ קרקעית הגדולה של חברת שיכון בחיפה נסתיימה בזמן האחרון.

דחו תביעה להדיח יו"ר מועצת המנהלים של תיאטרון חיפה

מאת סופרנו בחיפה

הנהלת העירייה בחיפה הדחו ליפה בישיבתה האחרונה לד־ חות תביעת סיעת „ליכוד" להדיח את צבי ברזילי מתפ־ קידו כיושב ראש מועצת ה־ מנהלים של התיאטרון העי־ רוני.

ההנהלה החליטה כי היא „תומכת ומתייצבת מאחורי מר ברזילי בפעו־ לותיו הקשורות לניהולו של התיאט־ רון העירוני בחיפה".

התביעה להדחתו של ברזילי מתפ־ קידו הועלתה על ידי נציגי „ליכוד" במועצת העירייה בחיפה ד"ר דב לאופר שהסתמך על ממצאי החקירה של היועץ המשפטי בפרשת אגודת שוחרי התיאטרון שיש לה נציגות במוסדות התיאטרון. היועץ המשפטי קבע כי האגודה פע־ לה באורח בלתי חוקי.

בינתיים פירסמה אתמול אגודת־ שוחרי התיאטרון בחיפה הודעה לעי־ תונות בה נמסר כי מאז 1962 עברו על האגודה „תקופות של גאות ו־ שפל".

להלן מודעת האגודה כי עקב מל־ חמת יום הכפורים לא ניתן היה לכנס אסיפה כללית באוקטובר 1973 ולכן „המשיכו מוסדות האגודה ה־ קודמים לפעול עד לאסיפה הכללית הבאה שתהיה באוקטובר 1974".

היום הגרלת מפעל הפיס בשעה 19.00

מפעל הפיס

משרד הדתות

(סוף מעמוד 3)

...ות למבנים וקשתות עתי־ ... המבנים היה אורכו של המפילה 28 מטר בלבד.

... המתכנות השלמת חשיפת לכל ארכו, השלמה סופית של המפלס העליון, המשך פינוי הסוללת מהאולמות ההת־ ... ומהחדרים העתיקים שממ־ ... קשת וילסון.

... בוצע חלק נוסף של ריצוף העליון. כמו כן נמשך פינוי הסוללת וניקוי האולמות ה־ ... שמצפון לאולם „השמש־ ... מאולמות התת קרקעיים ... שממערב לקשת וילסון.

... שבבית שטראוס נמשכת איסוף הספרים והחומר ה־ ... הקשור בנושא הכותל ובית ... עם התקרב סוף פינוי ... על ידי בית הדין; מתקרבת ... לפתיחת הספרייה ל־ ... הרב.

... שנמשך תהליך ... ובהסדרה השלמה שיפוצים ... מתבצעים גם הוספת ריצוף ... ריצוף, שירותים, תאור ... כביש עד למערה, גינון וכד. ... אבשלום וקבר זכריה מעיין ... בריכת השילוח בוצעו שי־ ... שנים והבכנית לשחזר את ... אלום וקבר זכריה ושיפוצים

... השלמת השיפוצים בבית ... הצדיק, הותקנו תאורה וסי־ ... ים, שרותים חדשים, סידור ... לבעירת רשב"י וכר. ... לבוצע התכניות שהוכנו לפ־ ... העניין התקנת מכסה ס־ ... הקמת גדר בסוף רחבת ... הקברות התפתיק עם השי־ ... הסופי של האתר. כמו ... גדר מאבן, נערך ניקוי ... בכבש מחדש שלושי השיש ... ומדרגות ליד קבר רבי

... הושלמה עבודת הגד־ ... ניקוי בית הקברות ה־ ... העתיק.

... רשב"י מסירון מתוח נקו־ ... גם במשך כל השנה. ... אנשים מכל חוגי ה־ ... ומן תיירים רבים.

החלטות של הוועדה הבינ־ ... שהוקמה בזמנו, הושלמו התכנון לביצוע הרחבת הגישה לקבר הרשב"י, הרחבת החנייה וכביש עוקף, שינוי במגרשי החנייה, רשת מים ... הקמת משחטות, תוספת שי־ ... ומגרשים לרוכלות. לביצוע ... יידרש סכום של 10 מיל־ ... בערך.

לפעולות הרגילות והשגר־ ... נעשו לקריאת תגינות ל"ג ... מדי שנה, כגון: שיפוצים ... הכנה מגרשי חניה, תאו־ ... רחים, ריסוס כל השטח, סי־ ... סידורים למגן דוד אדום ... צוות כוגדל של פועלי ... וקבוצות סדרנים וכדומה — ... בשנה, במאמצים מרובים ... רציניות, פעולות מקיפות ... מהתכניות המכלכתיות ... של ידי הוועדה הבינמשר־ ... מירון והם: כביש אל־ ... להולכי רגל לירידה מקבר ... ואורה לאורך לכל הדרך;

ישוד מגרש צדדי מיוחד לריכת הרוכלות וכו'; הקמת משהטה זמ־ נית; הוספת מגרש חניה מיוחד.

תכנון בתי כנסת בשכונות החדשות

לאור העובדה שבעבר נבנו שכו־ נות חדשות מבלי להבטיח קרקע ל־ הקמת בתי כנסת, מאחר עתה משרד השיכון מקום לבניית בתי כנסת בתכנון כולל של מבני ציבור בכל שכונה על פי גודל האוכלוסיה, ב־ קשר לכך נערכו דיונים עם מנהלי המחוזות של משרד השיכון.

עדיין לא נפתרה בעיית הבנייה של בתי כנסת בשכונות החדשות שנבנות על ידי חברות קבלניות פר־ טיות. בנושא זה נמשכת הזנחת, המכבידה על ציבור המשתכנים, ד־ הפיתרון הרצוי הוא הוצאת הנחיות של ועדות התכנון המחוזיות כפי־ שזה נעשה לגבי מבני ציבור אחרים.

בפגישה שנערכה בין שר הדתות הקודם ושר השיכון הקודם סוכם עקרונית שבכל שכונה חדשה שתיב־ נה ידאגו משרדי הדתות והשיכון למלול בניית בית כנסת במסגרת בניית מוסדות הציבור בשכונה.

כדי למצוא פיתרון לבעיית התכ־ נון הדתיות של בתי הכנסת ולמ־ נוע עיכובים בתכנון ובמגמה לזרז את הליכי התכנון והבנייה של בתי הכנסת ברחבי הארץ הוחלט משרד הדתות להקים יחידה כלכלית ש־ תכלול בין השאר גם אדריכל ומפקח על הביצוע. אנשי מקצוע אלה יפקי־ חו על תכניות הבנייה ושלבי הבנייה של בתי הכנסת ויעמוד לרשות בוני בתי הכנסת בהדרכה ובעצה. האד־ ריכל אשר יעסוק בנושא התכנון יקבע הנחיות ויקבע פרוגרמה של בנייה לטווח ארוך. אנו תקווה ש־ הסדר זה יכנס לפועל בהקדם האפשרי.

מן הראוי לציין, שכדי לזרז את בניית בתי הכנסת בירושלים, ובעי־ קר בשכונות החדשות התלוכה ר־ נבנות ובשכונות שכבר נבנו, הוקמה על ידי משרד הדתות ועיריית יר־ ושלים יחידה מיוחדת לבניית מבני ציבור דתיים. אחד מתפקידיה ה־ עיקריים של היחידה הוא לטפל בהקמת בתי כנסת בכל חלקי העיר.

פרט נמצא הפיתרון לשאלת החור־ בה שהוטלה לבנות מקלט ציבורי גדול ליד כל בית כנסת, חובה זו מייקרה ללא כל יחס את ההוצאות לבניית בתי כנסת, בייחוד לנוכח ההתייקרות הגדולה של הוצאות ה־ בנייה. במקומות שונים נמנעה הק־ מתו של בית כנסת בגלל חוסר מימון לבניין המקלט, שבלעדיו אין מאשרים את תוכניות הבנייה.

*

בהמשך הודיע — פרסים על חלו־ קת ספרי תורה, ספריות תורניות, בניית מקוואות, התקנת עירובין, פיקוח על חברות קדישא, בריתות מילה לעולים שבארצות מוצאם לא נימולו (אשתקד — 850), אולפנים ליהדות, אידרני הדי דתי, תשמישי קדושה לעולים, המועצה למען ה־ שבת, הפעולות בקרב קראים ושו־ מרונים, המחלקה לעדות הנוצריות (בישראל — 35 כיתות נוצריות) המחלקה לעדות המושלמית והדרוז־ זית, ופעולה ענפה ב„שטחים".

בנק ישראל

מודיע:

היום, יום חמישי, 1.8.1974

תונפקנה 3 סדרות

של

מילווה פיתוח

פרטים ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים

ואצל חברי הבורסה לניירות ערך.

ירושלים

הסדרי תנועה חדשים בירושלים

מחוים תבוטל הפניה שמאלה ב־ רחוב יפו לכיוון רח' קינג ג'ורג'. לצורך זה יוחלף הרמזור על מנת לציגו גל ירוק בכל מרכז העיר. הסדרי התנועה החדשים לכל מרכז העיר יכנסו לתוקפם ב־12 לאוגוסט ועל כך הבוא הודעה נפרדת.

תל־אביב

האדמו"ר מבוהוש

מוהרי"ר יצחק פרידמן, ישהה איה בירושלים במנסיון „מרגוע" רח' ה־ הלוץ 29 בית הכרם, מיום ב' י"א מנ"א ועד יום ה' כ' מנ"א.

תורנות בתי מרקחת

ירושלים: אברמוביץ, המלך ג'ורג' 21, טל. 224972; אל טור, רח' האן אלזות, טל. 282040.

תל־אביב: בוגרשוב, בוגרשוב 60, טל. 223889; גורדאו, בן יהודה 183, טל. 242673.

רמת־גן: המגן, ביאליק 30 טל. 723674.

רמלה־לוד: פרדו, הרצל 75 רמלה.

באר־שבע: אכותא מרכז גלעד ח־ דש, דרך הנשיאים.

בת־ים: בלפור, בלפור 90.

הרצליה הפתוחה: בריאות, סו־ קולוב 65 הרצליה.

חולון: נאות רחל, אילת 36.

נתניה: נתניה, הרצל 11, טל. 22842.

בני־ברק: בני ברק, רבי עקיבא 110.

לוח הצופה

● סיליס הקונה רהיטים, אנטי־ קות, פריזידרים, ריהוט משרדי וכל חפצי בית אחרים. טלפון 864938 בערב 876852.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי הרצליה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מתאר מקומית / מפורטת

1. בהתאם לחוקי התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965 נתנת בזה הודעה בדבר הפקדת של הנ"ל הנקרא(ת): תכנית מס. 1358 שינוי מס. 138 ל־ תכנית מתאר 253ג (להלן התכנית) במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ו־ לבניה מחוז תל אביב ובמשרדי הו־ עדה המקומית לתכנון ובניה הר־ צליה.

2. מקומם של השטחים אשר ה־ תכנית מתייחסת אליהם:

1. גושים וחלקות: 6527 חלקות 9, 10.

2. שם, רחוב, קטע פינסקר, קטע יהודה הלוי, קטע אבן גבירול.

3. עיקרי הדברים המוצעים ל־ הקבע או להשתנות על ידי התכנית הם:

להרחיב את הדרכים הקיימות, לפ־ בוע אזור תכנון, תכנית בנוי, תקנות הבניה לשם הקמת מבנים במסובן ב־ השרים וכמפורט להלן בתכנית זו, ולקבוע בנין לזוגות צעירים, הכל כאמור בהכנית המופקדת.

4. כל המעונין בקרקע בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי התכנית וכן כל הזכאי לכך על פי סעיף 100 לחוק, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום הודעה זו ברשומות, להגיש הת־ נגדות במשרדי הועדה המקומית ה־ אמורה.

10.7.74

א. חיון
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז תל אביב

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עז. 3715/74

בענין עזבון המנוח יהושע רצקי ז"ל שנפטר ביום 21.6.74.

המבקשת: בלימה רצקי, מרחוב הושעיה 17, בת ים ע"י ב"כ עוה"ד ג. פינקוביץ, ע. ליזאי וי. קורצפלד כשדרות הצבאות 35 בת ים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט בקשה ליתן צו על ירושה המנוח הנ"ל והרוצה להתנגד להכרזה ה־ מבוקשת, מוזמן בזה להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הודעה זו התנגדות לבקשה, שאם לא כן יתן בית המש־ פט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3231/75

בענין: עזבון המנוחה חנה אברהם ז"ל, ת. ז. 7381041 מרחוב לוביר 29 בני ברק, שנפטרה ביום 16.6.74.

המבקש: אברהם משיח ת. ז. 485871 מרחוב לוביר 29 בני ברק.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט המחוזי בתל אביב — יפו בקשה למתן צו המכריז על ירושת המנו־ חה הנ"ל ואני מוזמן כל אדם המעונין שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הנ"ל, והרוצה להתנגד להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנ־ גדות להכרזה המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בית הדין הרבני האזורי חיפה

הוגשו בפני בית הדין בקשות בתי־ קים המפורטים להלן:

תיק מס. שלד/4164

הגב' יהודית גובק ת. ז. 1/381878 תושבת חיפה מבקשת לאשר את גרו־ שיה מבעלה יצחק שלמה בן זאב. הגירושין התקיימו ביום ח' סיון תשל"ג בניו יורק — ארה"ב.

תיק מס. שלד/4202

הגב' כרלגב שרלוטה סויב מס־ דרכון ארה"ב E 512747 תושבת חי־ פה.

מבקשת לאשר את גרושיה מבעלה לשעבר דוד ולדמן שהתקיימו ביום ד' אלול הטל"ב בניו יורק ארה"ב.

תיק שלד/5258

מר זאב שניידר ת. ז. 0692949 והגב' בלה שניידר. ת. ז. 692950, תושבי קרית מוצקין.

מבקשים לאשר את גישואיהם ש־ התקיימו בשנת 1945 בבסרביה — רומניה

הרב רפאל פודידאנו
המזכיר הראשי

חברה־החשמל לישראל בע"מ

אגף האספקה והאחסנה

מכרזים

החברה מזמינה בזה הצעות לייצור/אספקה/עבודות כמפורט להלן:

מס' המכרז	הנושא	מועד אחרון להגשת ההצעה
9584	ווי תליה וברגים מפלדת אל חלד	15.8.74

לקבלת טפסי המכרז ופרטים נוספים יש לפנות אישית החל מהיום בשעות 09.00—13.00 למחי המכרזים חיפה, במשרד הראשי ליד תחנת הכח החדשה, או בכתב לפי הכתובת: חברת החשמל לישראל בע"מ, אגף האספקה והאחסנה, מח' מכרזים ת.ד. 10, חיפה.

על ההצעות למכרזים הנ"ל להגיע עד למועד המצוין לעיל למשר־ דנו הראשי בחיפה.

אין החברה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמשו בחשמל בתבונה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3683/74

בענין עזבון המנוח, יהושע בן אב־ רהם אביימן שנפטר ביום 28.4.1970 (כ"ב ניסן תש"ל).

המבקש: משה אבימן, מרחוב האש־ של 3, נוף ים, הרצליה.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה על ירושת המנוח, הריני מזמין כל אדם להתיצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם — אם יש לו טעם כל שהוא — מדוע לא ינתן צו המכריז על ירושה ה־ מנוח שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3682/74

בענין עזבון המנוחה, בלנש בת יהושע אדיימן (הידועה גם בתור בלנש אביימן) שנפטרה ביום 5.5.1974 (י"ג אייר תשל"ד).

המבקש: משה אביימן, מרחו' ה־ אשל 3, נוף ים, הרצליה.

הזמנה

להוי ידוע כי המבקש הגיש לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה על ירושת המנוחה, הריני מזמין כל אדם להתיצב בבית המשפט תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו וליתן טעם — אם יש לו טעם כל שהוא — מדוע לא ינתן צו המכריז על ירושת המנו־ חה שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3713/74

הזמנה לקיום צוואה

בענין: הצוואה של המנוחה מאיר־ רוביק ליפשה ת. ז. 533692, שמקום מגוריה האחרון היה בחולון, רח' חנ־ קין 25, ושנפטרה בבית חולים בלינ־ סון בפתח תקוה, בתאריך 26.09.73.

המבקשים:

1) מאירוביץ יעקב דוד ת. ז. 0538945 מחולון, רח' חנקין 25, בן זוג; 2) מאירוביץ נחום ת. ז. 0533693 מחולון, רח' המלביה 17, בן; 3) מאירוביץ מאיר יהודה ת. ז. 0533694 מחולון, רח' סרוסמולדור 4, בן; 4) כץ שושנה לבית מאירוביץ ת. ז. 0533695 מחולון, רח' מקוה ישראל 62, בת מיוצגים ע"י בא כחם עו"ד ד"ר פאול פישר מחולון, רח' סוקו־ לוב 77.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המש־ פט המחוזי תל אביב — יפו, בקשה למתן צו קיום צוואת המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הנ"ל, והרוצה להתנגד לבקשה, וכל הטוען נגד תוקפה של צוואת המנוחה ל־ הגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זאת התנגדותו לצו המבוקש, שאם לא כן בית המשפט יתן צו כטוב ב־ עיניו, ויצהיר על תקיפותה של ה־ צוואה.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בית הדין הרבני האזורי ירושלים

תיק תשלד/2752

הוגשה בפני בית הדין בקשה ל־ מתן צו ירושה על עזבון המנוחה סלה נחום שנפטרה בירושלים ביום י' תמוז תשל"ד 30.6.74.

המבקשת: גב' ירדה נחום.

הזמנה

כל החובע טובת הנאה וכל המעונין שיש לו סיבה להתנגד לבקשה הנ"ל, יבוא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מתאריך פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

הרב רפאל הלשיפוט
(—) המזכיר הראשי

בבית הדין הרבני האזורי חיפה

הוגשו בפני בית הדין בקשות ל־ מתן צווי ירושה בתיקים המפורטים להלן, כל החובע טובת הנאה או המעונין בעזבון שאת הבקשות מת־ ייחסת אליו ורוצה להתנגד לה, יבוא לבית הדין וימסור טענותיו תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית הדין צו כטוב בעיניו.

תיק שלד/4048

בענין ירושת הכנוח יצחק קי־ שינסקי ז"ל שנפטר בחיפה ביום י"ב סיון השל"ד — 2.6.74.

המבקשת: אשתו: אסתר קושינ־ סקי.

תיק שלד/4052

בענין ירושת המנוח יהודה סלפבר ז"ל שנפטר בקריית אתא ביום ה' סיון תשל"ד — 26.5.74.

המבקשת: אשתו: מרים סלפבר.

תיק שלד/4054

בענין ירושת המנוחה גיסלה שיוס ז"ל נפטרה בחיפה ביום י"ן אייר תשל"ד — 3.5.74.

המבקשה: בתה: מרים מיליבס.

תיק שלד/4060

בענין ירושת המנוח איצה היניג ז"ל שנפטר בניו־יורק — ארה"ב ביום 1.7.61.

המבקשת: אשתו: אסתר הניג ע"י עו"ד ד"ר גרשון הס מחיפה.

תיק שלד/4017

בענין ירושת המנוח דוד קרמר ז"ל שנפטר בחיפה ביום כ"ט אדר השל"ד — 23.3.74.

המבקשה: אשתו: שרלוטה קרמר ע"י עו"ד גלזר מחיפה.

תיק שלד/4137

בענין ירושה המנוח מנשה שורץ ז"ל שנפטר בחיפה ביום כ"ה סיון תשל"ד — 18.6.74.

המבקשה: אשתו: חנה שורץ.

הוגשו בפני בית הדין בקשות ב־ תיקים המפורטים להלן:

תיק מס. שלד/4278

מר שמעון רחב ת.ז. 4766855 וה־ גב' רחל כגן ת.ז. 5029868, תושבי חיפה, מבקשים לאשר את נשואיהם שהתקיימו ביום י"ב אדר תשל"ד בסאדובה, אישליה.

תיק מס. שלד/4292

מר דב גראנט תושב חיפה, מבקש לאשר את גרושיו מאשתו לשעבר בריזן בלק שהתקיימו ביום ו' אדר ב' תשל"ג בלונדון, אנגליה.

תיק שלד/4398

מר ג'ורג' יעקובי ת.ז. 1275280 תושב הדרה, מבקש לאשר את גרו־ שיו מאשתו לשעבר אסתר בת אב־ רהם שהתקיימו ביום י"ב שבט תש־ ל"ד באמריקה.

ב' אב תשל"ד 29.7.74

הרב רפאל פודידאנו
המזכיר הראשי

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 524/74
תיק עזבונות 525/74

הזמנה

בענין: עזבון המנוחה רחל אלהר ז"ל מירושלים, רחוב אלפנדרי 33 שנפטרה בגדרה ביום 16.5.1972

ובענין: עזבון המנוח חיים אלעזר אלהר ז"ל מירושלים, רחוב אלפנדרי 33 שנפטר בירושלים ביום 26.4.1974.

המבקש: יוסף אריה אלהר מירו־ שלים, רחוב שדה הוד 14 ע"י ב"כ עוה"ד ש. מזרחי ו/או רנה אורין, מרחוב המבצלת 7 ירושלים.

להוי ידוע, כי הוגשו לבית המש־ פט בקשות ליתן צו המכריז על ירו־ שת המנוחה רחל אלהר ז"ל הנ"ל והמנוח חיים אלעזר אלהר ז"ל ה־ נ"ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבו־ נות המנוחים הנ"ל, והרוצה להת־ נגד להכרזה, להגיש, תוך הכישה־ עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דב איתן, רשם

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 409/74

בקשת צו ירושה

בענין: עזבון המנוחה אליאס חנא קספי הידוע גם בשם אליאס קספי־ נד ז"ל מן העיר סגוסיגלפה, הונ־ דורס, מרכז אמריקה.

המבקש: פואד רג'ה קספי מעזבור מן העיר טגוסיגלפה ד.ס., הונדו־ רס, מרכז אמריקה על ידי ב"כ עו"ד אהרון אבא מרחוב בן יהודה 5 ירו־ שלים.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו המכריז על ירושה ה־ מנוח הנ"ל הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לבקשה הנ"ל להגיש תוך הכישה עשר יום מיום פרסום הזמ־ נה זו התנגדות להכרזה המבוקשה ושאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דב איתן, שופט
רשם בית המשפט המחוזי בירושלים

נרשמו לנשואין

הרבנות הראשית — חיפה

בדעוני יצחק בן משה (רווק חיפה; רוה בת שמואל ציפלר (רווקה, עפולה—כיר דוד.
הס זאב בן דוד (רווק) חיפה; שיוביץ צפורה בת צבי (רווקה) חיפה.
צילוסקין דן בן צבי סוביליאן בן פרנין (רווק) רוממה—חיפה; רביבי ברכה בת דוד (רווקה) רוממה—ירושלים.
הכים אליהו בן יוסף (רווק) חיפה; אלי־ בזה תרצה בת אברהם (רווקה) מרוקו— חיפה.
ביזוזנפלד אריה בן שמשון (גרוש) רומ־ ניא—חיפה; רוזן צבה בת רוזן צמואל (גרושה) חיפה.
אבשלום מרדכי בן שלום (רווק) רחובות —חיפה; והה צילה בת מנחם (רווקה) רחובות.
סלע גבריאל בן מרדכי (רווק) רמת־ ירושלים; המשקן ענה בת ניקוליס (רווקה) רוממה—כרמיאל.
אבגל צבי בן מרדכי (רווק) רוממה— חיפה; ברונשטיין דינה בת טוביה (רווקה) בת־ים—חיפה.
ברפתי אברהם בן מרדכי (רווק) חיפה; סימור לבנה בת אלבירט (רווקה) חיפה.
מרכן צבי בן פינקו (רווק) רוממה— חיפה; איציק צילי בת כאיר (רווקה) רוממה —חיפה.
פורק רפאל בן פרנץ (רווק) חיפה; ויינר גילי בת משה (רווקה) חיפה.
[illegible]

לשכת הרבנות — בת־ים

אסיאג דוד בן מסעוד (רווק) בת־ים— מרוקו; לוי רוזה בת שלום (רווקה) מגדל העמק—מרוקו.
אבין אוגוסט בן ולמן (רווק) בת־ים— פולין; לוהן דניאלה בת עזריאל (רווקה) בת־ים—ישראל.
אסולין יוסף בן אברהם (רווק) בת־ים— מרוקו; רחמים הקוה בת אליהו (רווקה) רמת־גן—ישראל.
[illegible]

הרבנות הראשית והמועצה הדתית לפתח־תקוה והגליל

אדלר יוסלה בן מאורינץ (אלמן) הוב־ גריא—פ"ת; שפילר אריטה בת דיס טבכת (אלמנה) רוכנריא—פ"ת.
[illegible]

לשכת הרבנות — שלומי

ביטון ברוך בן דוד (רווק) ברווקו—שלומי ישראל; כהן לאה בת בכליף ברווקו—כרמיאל.
[illegible]

הרבנות המקומית — נצרת עלית

[illegible]

לשכת הרבנות — שדה־יעקב

[illegible]

רב שכונה יבנה — קרית עקרון

[illegible]

לשכת הרבנות — בית שמש

[illegible]

לשכת הרבנות — מבשרת־ציון

[illegible]

לשכת הרבנות — נהריה

[illegible]

למסדרי קידושין בארץ

הרבנות הראשית לת"א — יפו מב־ קשת להודיע לה אם הדירה שלמה ת. ז. 4156247 בעלה תעודת גירושין מס' 47056 מיום ב' המוז תש"ל נרשמה אצלכם לנשואין.

הנ"ל סורבת כי העותק הגירושין שלה אבדה.

בתי קולנוע ירושלים

אורנע — כך היינו (2)
אוריון — שרית (4)
הבירה — המבט (2)
ארנון — הוזים המאושרים
מישיל — שני גברים בעיר (2)

בתי קולנוע תל־אביב

אסתר — הפרפר (13)
גורדון — ללא רגיעה (5)
גת — אונסי (14)
פאר — שנה טובה לאוהבים
סינרמה — קוראים לי אף אחד (4)
הן — שלגיה ושבעת הגמדים (1)
דרייב אין — שלושת המאוס־ קיטרים

בתי קולנוע חיפה

ארמון — הצוקן (5)
עצמון — קוראים לי אף אחד (4)
רון — הלף עם הרוח
הן — התמודדות
אורלי — עיניים גדולות
פאר — ילדת הזאבים
אורה — קריזי גג
כירון — קוראים לי השד האגרופו

האופרה הישראלית

רחוב אלנבי 1 תל־אביב
טל. 57227

1/8	נסיכת הקרקס — אופרטה מאת קלמן
3/8	הרוזנת מריצה — אופרטה מאת קלמן
4/8	קאבלריה רוסטיקאנה — מאת מאסקאני, ושיר בלט האופרה הישראלית
6/8	הרוזנת מריצה
7/8	קונצרט אופרה קבוע
8/8	הרוזנת מריצה — הצגת בכורה בחיפה בשעה 9 בערב
10/8	הרוזנת מריצה
12/8	הרוזנת מריצה
14/8	הרוזנת מריצה — הצגת בכורה בירושלים
17/8	הרוזנת מריצה
18/8	נסיכת הקרקס
19/8	הרוזנת מריצה
21/8	הרוזנת מריצה
24/8	הרוזנת מריצה
25/8	זה מראשאצה מאת ורדי
26/8	הרוזנת מריצה
27/8	הספר מסביליה מאת רוסיני
28/8	הרוזנת מריצה
31/8	נסיכת הקרקס

כל ההצגות בתל־אביב וירושלים מתחילות בשעה 8.30 בערב

היום

יום חמישי, י"ג מנ"א תשל"ד, 1.8.74

פר' ואתחנן

הפרק: איוב ז־ח; המשנה: מגילה ז, ב־ד; הדף: חולין א; ההלכה: אורח חיים שסו, יב־יד.

שידורי ישראל

חדשות בעברית — בגלים א, ב, ג — כל שעה.

09.55 (א) חדשות באנגלית
10.55 (א) חדשות בצרפתית
5.55 (א) חדשות באנגלית
6.50 (א) חדשות בצרפתית

שידורי התכניות לעולים (ב)
עברית — 19.00; יידיש — 19.30; לאדינו — 20.00; מוגרבית — 20.15; רומנית — 20.30; רוסית — 20.45.

רשת א'

06.05 „בוקר טוב" 08.05 „ביוזון אבגייי" 09.05 „צלילי אוזרח" 10.05 „צלילים בין הקבעים" 11.15 שידורים התלמידים בהופקה 11.45 שיפורי ארץ־ישראל 12.05 „פרקי נגינה הבוקר" 13.05 „קובורט צהריים" 14.10 לאם ולילד 15.05 „רדיורמה" — בשדורים להרחבת תרבות 15.30 „מקירת הבנים" 15.50 ספר חדש 16.05 רגע של עברית 16.06 „המסטיבל הישראלי 1974" 18.05 הכבוד בשבבה 18.30 „על צבהה ועובדים" 19.25 להקלאי 19.55 „ראשי ישל" 19.50 פרקי היום בהביק 20.05 „כאן אולפן י'" — בנוה לצעיר מוסיקה 21.00 „צליליב הזדיים" 22.05 בצון למשי פחה 23.05 „מוסיקה כחוג היום" 00.05 רגע של שיר.

רשת ב'

10.05 „כאן בבית" 11.40 „לאן הערב?" 12.05 „במסבא יומרי" 12.30 „שירים פי־ צלורי" 13.05 „בחנוי היום" 14.10 „לי ולך" — שיר וברכה 15.52 „על רגל אחת" 16.06 „דרכון לזכורי" 16.30 „בבקתת שתבין את הרבד" 17.05 „רדיורמבה" 18.05 „בשתיקסין פורה" 21.05 „לא על הנמש הבדו" 22.05 „הריי־פופ־בישב" 22.05 „בינינו לבין עצמנו".

גלי צה"ל

06.05 צלילי בוקר. 07.55 מה נשמע. 08.05 יומן הבוקר. 08.30 צלילי בוקר. 09.05 ד"ש עם שיר 09.55 בית הדין 10.55 כלה בסלע 11.05 הכיס ושעים 11.55 לעולם לא אכבת 12.05 יומן הצה־ ריים 13.30 זה קרה, זה קרה 14.05 שהים עד ארבע 16.05 בא לצלצל 17.05 יומן הערב 17.40 סובבים לכוכבם 18.05 אלוף ובורש — עם כשה פלד 19.05 הרוחק בן הזכן 20.05 כרצונכם 21.05 דיזקן אמן 22.05 הלילה 23.45 שיחה של יצחק ליבני 00.05 יומן חצות 00.30 צפורי לילה 01.30 כבוקר ירידות 03.05 פזמונים אל פנג הבוקר.

טלוויזיה כללית

17.30 חדשות 17.32 קרקס 17.40 לקסיי 20.00 כלייבו טו — מבזק לכל 20.30 מבט לחדשות 21.00 הזואי חמש אמש: „רגה הוא עשק בכנותי" 21.30 ניקוי ראש — הבניה לדרקטוריה להוהר ולמבורה 22.30 בסתם הבנות 23.20 פסוקו של יום — הרהור.

טלוויזיה לימודית

10.00 בספר האגדה: דוברים בקרקי עזים 10.08 הכרה הארץ: דרכים וכבברים 10.30 רזרדיר: שירי ראשונים.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

3631/74 ת. ע.

בענין: עזבון המנוח מקס וינשטין ז"ל, שנפטר ביום 19.6.74.

המבקשת: רבקה וינשטין ע"י ב"כ עוה"ד ע. כהן ו/או א. ולדמן, מרחוב שמריהו לוין, 18 תל אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה בקשה לבית המשפט המחוזי בתל אביב — יפו, ליתן צו קיום צוואת המנוח מקס וינשטין ז"ל. ת. ז. 0493507 הנני מז־ מין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לצו המבוקש, להגיש, תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו הה־ נגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכ־ נון הבניה תשכ"ה — 1965.

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י מר מרדכי אניב להגבהה גג החלק הנבוך של הבנין ב־90 ס"מ והנמכת גג החלק הגבוה של הבנין לאותה מידה כך שגובה הבנין לא יעלה על גובה הגג הגבוה יותר כפי שאושר ברח' 2384 מס' 32 בדניה (חלק מהלקות 109, 110, 116 בגוש 12255).

אפשר לעיין בבקשה בחדר מס' 319 בהיכל העיריה, בימי א, ג, ה, בשעות 08.00—12.00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יכציאה לפי הכתובה דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

י. כהן
מהנדס העיר

תיאטרון ישראל

הערב 1.8.74

הבימה:

כל בני ילדים — אשקלון

הקאמרי:

בשותף: חיפה

כי שדרי מאוכן בך — צוותא ת"א

התיאטרון העירוני חיפה:

מלכסמר 22 — ירושלים

הצופה

עתון יומי

HATZOFE
DAILY

המו"ל: הצופה בע"מ, המערך: ש. דוניחיא, מערכת ומנהלה: תל־אביב, רח' המסגר 66, טל. 35421, ת"ד: 2045, חשבון בנק הדואר 41144 ✱ סניף ירושלים: רח' בן־יהודה 3, ת"ד 1148, טל. 234910, בערב טל. 528344 35609 ✱ סניף חיפה רח' ארלוזורוב 1, טל. 663628 דפוס העשור בע"מ ת"א, רח' המסגר 66, טל. 31584.

●

אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולמבנגן

הצופה מן הארכיון

שלושה מיליארד ל"י — הגרעון במאזן התשלומים

מאת כתבנו הכלכלי

הגרעון הצפוי השנה במאזן התשלומים יעלה על 3 מיליארד דולר, [illegible] ב־5.7 מיליארד דולר [illegible] יותר מ־900 מיליון דו־לר [illegible]

[illegible] כי הגרעון נוצר בעיקר בשל היבוא הבטחוני, ש־עלה פי 20 מאז 1966 והוא מהווה כיום כ־60 אחוז מכלל הגרעון במאזן התשלומים. [illegible]

[illegible]

מהיום יועלו מחירי הטיסה — רבים הקדימו נסיעתם

יותר מ־1000 נוסעים [illegible]

כתב עתיים בלוד מוסר, כי לא כל הנוסעים הספיקו לשריין לעצמם מקומות טיסה ובשום כך היתה מהו־מה לא קטנה בנמל התעופה [illegible]

הטיסות אתמול ממחיר הכרטיס. [illegible]

האיגוד הבינלאומי של חברות התעופה (יא.ט.א.) [illegible] כל 5 אחוזים [illegible]

פקחי הטיסה לא ישבתו

נציגי פקחי הטיסה בנמל בן־גוריון התכנסו בשעה 11 לפנה"צ לישיבה עם ועד עובדי התעופה האזרחית. [illegible]

מציעים קשר פיקוח אווירי ישיר לאיטליה, כדי לעקוף את קפריסין

איגוד חברות התעופה הזרות, הפועלות בישראל, פנה לאחרונה לראש מינהל התעופה האזרחית, כאן להקים קשר של פיקוח אווירי ישיר בין ישראל ובין איטליה, כדי לבטל את תלות הקשר האווירי לישראל, כפי שקיים היום במרכז בקפריסין. [illegible]

תרגיל גיוס ליחידת מילואים

יחידת מילואים, [illegible] [illegible]

בית־הדין הארצי לעבודה מותח ביקורת על בנק ישראל

בית הדין הארצי לעבודה [illegible] בנק ישראל [illegible] 17 שנה [illegible]

[illegible]

בסוף שנת 1973, הודיעה הנהלה הבנק לעובדים [illegible]

הרכבת תשלם רבע מיליון ל"י לנפגעי תאונה

"רכבת ישראל" תשלם פי־צויים בסך רבע מיליון ל"י לשני נפגעים ולשארי שניים אחרים, שהיו מעורבים בתאונה שאירעה בצומת משפחת־ הבריח, סמוך לרמלה.

הנשיא התורן של בית המשפט המחוזי בחיפה, גב' א. רוזנגרדט, אישרה את תשלום הפיצויים, לאחר שהושג הסכם [illegible]

התאונה אירעה בתחילת נובמבר 1970, [illegible]

מדענים עולים ישולבו במחקר שימושי בתעשיה

מדענים עולים ישתלבו במחקר שימושי בתעשייה עפ"י הסדר בין משרד הקליטה למשרד המסחר וה־תעשייה, באמצעות המרכז לקליטה במדע. [illegible]

יצחק גבירץ למנוחות בשפיים

יצחק גבירץ מותיקי קיבוץ שפיים ומהעובדים הבכירים של משרד ה־פנים, שמת ביום ג' מהתקף לב ב־פתח המשרד בירושלים — הובא אתמול למנוחות בבית הקברות ב־שפיים. [illegible]

נהרגה הולכת רגל

סופיה הורוסר, בת 62, מרחוב [illegible]

אסיפת שמאלנים נגד נסיון ההתנחלות בסבסטיה

אסיפה נגד נסיון ההתנחלות ב־סבסטיה, נערכה אמש בקולנוע "תל־אביב" בת"א. [illegible]

האדמו"ר מליובביץ' קורא לממשלה לתקן חוק מיהו־יהודי

האדמו"ר מלובביץ' אמר בהתווע־דות שנערכה בחצרו בברוקלין, כי לממשלת ישראל יש עתה ההזדמנות לתקן את החוק "מיהו יהודי" [illegible]

יופעלו סנקציות נגד בעלי המוסכים המערערים על תחשיבי המס

שלטונות מס הכנסה ינקטו בצעדים חמורים נגד מוסכים שלא ישלמו את מקדמותיהם למס הכנסה [illegible]

ביאטה קלארספלד — בספר הזהב

גב' ביאטה קלארספלד, [illegible]

400 דירות להשכרה — לזוגות צעירים

[illegible] 400 יחידות דיור לזוגות צעירים [illegible]

ישראל קיבלה בסיפוק החלטת מועצת שרי השוק

[illegible]

הגרעון המסחרי

[illegible]

עידוד היצוא התעשייתי

[illegible]

תעודות לבוגרי הפנימיה הצבאית

תעודות גמר הוענקו אמש לבוגרי המחזור ה־30 של הפנימיה הצבאית שליד בית הספר הריאלי בחיפה.

מתוך 25 בוגרי המחזור, שהוסמכו [illegible]

נתגלו מזוזות מזוייפות בשמונה חנויות בירושלים

מאת כתבנו בירושלים

[illegible]

נחשף שער־מצודה בבצני באפק

[illegible]

בנק ישראל בודק נקיטת צעדים משפטיים כדי לחייב הבנקים בשוויץ לשחרר 47 מיליון דולר

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

[illegible]

העלאת המחירים בתעשיה תופעל באופן הדרגתי

מאת סופרנו הכלכלי בירושלים

[illegible]

אישים ומוסדות

[illegible]

קרא מחר ב־

ידיעות אחרונות

המוסף לשבת — 7 ימים — השבוע לכל המשפחה

לחצי מדינות ערב נוכח מצוקת ניכסון
מאת אראל גינאי

סנה חסאן — העיתונאית המצריה משוחחת על העימות הישראלי־ערבי
עם יואלה הר־שפי ובועז עברון

רפאל בשן מראיין מתנחל בשומרון

"התנחלות הפגנתית" ברמת הגולן
מאת אביעזר גולן

גילויים חדשים על מלחמת יום הכיפורים
מאת שלמה נקדימון

שילטון הזוועות של פורטוגל
בכלא בו עונו מתנגדי הדיקטטורה
מאת אלבט מיטשל ורוג'ר לאו
שירות "סנדיי טיימס" מיוחד ל"ידיעות אחרונות"

צפיה לשיחרור בכלא אל־מאזה
פרקים מיומנו של גרעון ארנהלט שנשבה בחרמון

שיבתו הצעירה של ר' עמרם בלוי
מאת מנחם ברש

אוניברסיטת בר־אילן

תערוכת אומנות

של הציירת

בתיה גרוסברד

המתקיימת באוניברסיטת בר אילן, באולמי הספריה המרכזית ע"ש וורצוויילר

תשאר פתוחה
עד ליום רביעי י"ט באב תשל"ד 7.8.74

שעות הביקור 21.00 — 8.00

אוטובוסים: 45, 64, 68, 69, 70, 87

בולים חדשים

יום ההופעה
י"ח באב תשל"ד
6.8.1974

מועדים לשמחה תשל"ה
בתי כנסת משוקמים בעיר העתיקה ירושלים
(0.25, 0.70, 1.00 ל"י)

אדריכלות בישראל (א')
(0.25, 0.60, 1.45 ל"י)

השירות הבולאי

ירושלים · תל אביב־יפו · חיפה · אילת · אשקלון · באר שבע · טבריה · נהריה · נתניה · עפולה · רחובות · קרית שמונה · נתב"ג בן־גוריון ובבתי דואר

שפעת ברכות שמים
וברכת גדא טבא מעומקא דליבא
למעכת"ר הגה"צ
האדמו"ר מקרעטשניף שליט"א
ולכל המשפחה הרגולה
ומעלת הרבנית הצדקנית שתחי'
לאירושי אחותו עב"ג
הרב עדין לבאן יוסף דוד טייטלבום שליט"א
נכד הרשושים בן כ"ק האדמו"ר מסאטמר זצ"ל
ולאמו הרבנית הצדקנית שתחי'
יהי רצון שיתאחדו תורה וגדולה על שולחנם לתפארת המשפחות הנכבדות
הרבנות הראשית — המועצה הדתית
רחובות

ברכות מז"ט חמות ולבביות
לכבוד
הרב משה ניימון שליט"א
הרב המקומי — להולדת הנכדה שתחי'
ולכבוד
הרב אברהם צדוק שליט"א
לנשואי הבת אורה שתחי'
יהי רצון שיזכו לראות רב נחת מכל יוצאי חלציהם
הרבנות והמועצה הדתית קרית־אתא
מ. בליי — יו"ר המועצה הדתית

אגף השיקום במשרד הבטחון
מודיע על
פתיחת שלוחה איזורית באשדוד, ביום חמישי 1.8.74

כתובת השלוחה: רח' דרור מס' 2 טלפון 22025—055

משרדי השלוחה יהיו פתוחים:

בימים א', ב'־ה', ה'	בין השעות 12.00 — 08.00	
ביום ב'	בין השעות 12.00 — 08.00	18.00 — 16.00

ביום ו' אין קבלת קהל.

נכי צה"ל הזקוקים לטיפול רפואי יתקבלו ע"י הרופא בימים א'־ה' בין השעות 10.00 — 08.00.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חיפה

הודעה

על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
ניתנת בזה הודעה כי הגשה בקשה ע"י מר אשרת יוסף להוספת קומה חלקית לדירה. הכרוכה בעודף של 18 מ"ר שטח בניה ובליטה של 75 ס"מ למרווח הצדדי, ברח' עודה בדה 5 א', חלקה 49, בגוש 10758.
אפשר לעיין בבקשה בחדר מס' 416 בהיכל העיריה, בימי א, ג, ה, בשעות 08.00—12.00.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.
י. כהן — מהנדס העיר

בבית המשפט המחוזי בירושלים

תיק עזבונות 480/74

הזמנה

בענין: ירושת המנוח ישראל כספי ז"ל, בעל ת.ז. מס' 6443324 מרח' הרליפ 7 בירושלים, אשר נפטר ביום 19.3.68 בירושלים.
המבקשת: אניטה הרמן, תושבת חוץ מרח' 99 כמ' 33—64, ים פרק, ניו־יורק ארה"ב, בעלה דרכון ארה"ב מס' 0350746
לזאת יודע כי הגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות להכרזה המבוקשת. קנא לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

עירית חיפה

מכרז מס' 69/74

1. עירית חיפה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לביצוע הקמת שני גני ילדים ברחוב אורן 8.
2. במכרז זה רשאים להשתתף רק קבלנים רשומים כחוק לעבודות נשוא המכרז, (חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיה, תשכ"ט—1969), ועל המציע לצרף להצעתו עותק תעודת רישום כחוק.
3. המציע ישליש בידי גזבר העיר בעת הגשת ההצעה ערבון, במזומנים או בערבות בנקאית מידי בנק, מוכר בסכום של 17,000.— ל"י. לא יתקבלו כערבות שטרות או צ'קים מלבד צ'קים בנקאיים.
4. המסמכים להגשת הצעות אפשר לקבל בחדר מס' 105 בהיכל העיריה, בשעות העבודה הרגילות. תמורת סכום של 200.— ל"י אשר לא יוחזר.
5. פרטים והסברים ינתנו לכל הדורש בחדר מס' 501 באגף הבניה.
6. מגישי הצעות יכניסו את הצעותיהם, שהוכנו על גבי המסמכים שהומצאו להם, לתיבה ההצעות שבחדר מס' 321 בהיכל העיריה, כשהן סגורות במעטפה חתומה, עליה תרשם הכתובת "הקמת שני גני ילדים ברחוב אורן 8", לא יאוחר משעה 12.00 ביום ג' 20.8.74. ההצעות יובשו בהתאם לתנאי המכרז וכל שינוי עלול לפסול אותן לדיון.
7. העיריה שומרת לעצמה את הזכות לקבל את ההצעה כולה או חלק ממנה.
8. אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או הצעה כלשהי.

י. צ'יזיק — סגן ראש העיריה

דרוש שמש
באופן קבוע
כמו כן חזן לחגים
לבית הכנסת סומל
רח' אבן גבירול מול 105
לפנות בשעות הערב
בין 19.00—20.00 במקום.

מקדמה ע"ח קצובת הבראה למורים ולגננות
תשולם באמצעות בנק "מסד"

מנהלי בתי הספר או באי־כחם מתבקשים לפנות לסניפי בנק "מסד" החל ביום ששי 2.8.74 ועד יום חמישי 15.8 ולקבל את הצ'קים ע"ח קצובת הבראה בשביל מורי בית הספר שבהנהלתם.

גם גננות תקבלנה הצ'קים במישרין בסניפי "מסד" דלהלן:

מנהלי בתי ספר וגננות במחוזות ת"א והמרכז יפנו לבנק "מסד", רח' שדרות רוטשילד 79, תל־אביב.

מחוז ירושלים — "מסד", רח' בן יהודה 13, ירושלים.
מחוז חיפה וצפון — "מסד", רח' הנביאים 20, חיפה.
מחוז הדרום — "מסד", רחוב הרצל 97, באר־שבע.

מורים בבתי ספר ערביים ומורים בסמינרים קיבלו כבר את הקצובה עם משכורת יוני.

מרכז הסתדרות המורים

مكان الاصل